

کتاب اعمال رسولان

به زبان گیلکی

www.gilakmedia.com

۱۳۹۸ شمسی

حق چاپ محفوظ است. در صورت استفاده از تولیدات،

لطفا نام وبسایت عنوان شود.

کتاب اعمال رسولان

عیسیٰ مسیح صعود به آسمان

۱ ای تئوفیلوس، من می اوّلی کتاب میان* بینیویشتم درباره‌ی همه‌ی کارانی کی عیسیٰ مسیح شروع به انجام و تعلیم بوکوده بو ۲ تا او روزی کی اون، روح القدس هیدایت امرأ، خو رسولانی کی اینتخاب بوکوده بو، دستوراتی فآذہ و بازین اون به آسمان جور، برده بو بوسته. ۳ اون بعد رنج کشن، خو مرگ امرأ، خودش زنده به خو رسولان آشکار کوده و دلایل فراوانی امرأ ثابت بوکوده کی زنده بوسته. چهل روز اوشان آشکار بوستی و خودا پادشایی جا گب زہی. ۴ ایوار کی خو رسولان امرأ غذا خوردن دو بو، بفرمآسته: «اورشليم ترک نوکونید، روح القدس رافا بئسید کی می پئر وعده بدہ بو و می جا بیشتاوستیدی. ۵ چونکی یحیی، شمر آب امرأ تعمید دبی ولی چن روزی ویشتر نوگذره کی شومان روح القدس امرأ تعمید گیریدی.»

۶ عیسی شاگردان، وختی کی دور هم ایسہ بید، عیسی جا واورسہ بیدی: «خوداوندأ، هہ زمان میان ایسہ کی او پادشایی کی امی دوشمنان امی دس جا فیگفتیدی، تو بنی اسرائیل واگردانی؟»
۷ عیسی جواب بدہ: «تاریخ و وختانی کی وستی ایففاق دکفہ می پئر اختیار نہہ و لازم نی یہ شومان بدانید. ۸ ولی او چیزی کی وستی بدانید ہنہ کی وختی روح القدس شمر نازل بہ، قوت گیریدی کی اورشليم و تومامی ییوہودیہ و سامرہ اوستانان میان، تا دورترین نقطہ یی دنیا، می شاہدان بیدی.»
۹ عیسی بعد گفتن آ حرفان، هوطو کی اوشان فندرستید، ہمہ تان چومان جلو ابر میان آسمان جور برده بو بوسته. ۱۰ هو وخت کی شوئون دو بو و شاگردانم رو به آسمان چوم بودوختہ بید، ایدفعہ یی دینیدی کی دوتا مرد، سیفیڈ لیباس دوکوده اوشان ورجا بپا ایسہ بیدی. ۱۱ اوشان، رسولان بوگفتید: «ای جلیل مرداگان، چرہ آہ بہ پا ایسہ بیدی، آسمان فندریدی؟ هہ عیسی کی جہ شیمی میان آسمان جور برده بو بوسته، هطویی دووارہ، واگرده.»

متیاس اینتخاب به جای یهودای اسخریوطی

۱۲ او وخت رسولان جہ کوهی کی اون ایسم «زیتون» بو واگردستیدی اورشليم شهر. او کوه ویشتر جہ یک کیلومتر، اورشليم جا فاصلہ ناشتی. ۱۳ وختی فارسہ بیدی شهر، بوشوید هو بالاخانہ یی کی شاگردان اقامتگاہ بو. پطرس و یوحنا، یعقوب و آندریاس، فیلیپس و توما، برتولما و متی؛ یعقوب کی حلفی زای بو، شمعون کی معروف بہ «غیور» بو، و یهودا، یعقوب زای ہم او یہ ایسہ بید. ۱۴ اوشان، عیسی مار، مریم امرأ و الباقی زناگان و عیسی براران امرأ یکدل توما وخت دوعا کودیدی.

۱۵ ایتاً جہ او روزان، پطرس توما ایمانداران میان کی حدود صد و بیست نفر بید، بہ پا بئسہ ۱۶،۲۰ و بوگفته: «آی براران و خأخوران، کیتاب مزامیر نیویشتہ یان و ا بہ حقیقت برسہ کی روح القدس پیشران داوود نبی زوان امرأ در مورد یهودا پیشگوی بوکودہ بو: «(بہ کی اون خانہ فوگرده، ہیکس او یہ ساکن نہہ)»*

«و ہطویم بینیویشتہ بوبوستہ:

«(بہ کی اون ختمت بہ خودا، بہ اینفر دیگر دس بیسپردہ بہہ)»*

«ہطو کی دانیدی، یهودا عیسای خیانت بوکودہ و با نشان دئن عیسی جاجیگاہ باعیث اون دسگیری بوبوستہ. ۱۷ یهودا قبل انکی عیسای خیانت بوکونہ، ایتاً جہ امان بو و اون عیسی اینتخاب بوکودہ بو تا امی مانستن خودای ختمت بوکونہ.»

۱۸ یهودا، ہو پول امرأ کی خو خیانت و اسی فیگیفته بو، ایتاً باغ بیہہ کی ہو باغ میان دمر بکفته زمین سر، اون شکم بترکستہ و اون رودہ فووستہ بیرون. ۱۹ توما مردومی کی اورشلیم میان زندگی کودیدی و اخبہ بوستیدی و خوشان زوان امرأ او محلہی «حقل دما»، ینی زمین خون، نام بنہ بیدی. ۲۱ پطرس ایدامہ بدہ و بوگفته: «ہسا و ا جہ شاگردانی کی تومامی سفران میان، خوداوند عیسی مسیح و امی امرأ بید، ۲۲ ینی جہ او وختی کی یحیی، عیسی مسیح تعمد بدہ تا روزی کی عیسی جہ امی ورجا آسمان جور ببردہ بوبوستہ، اینفر اینتخاب بوکونیم تا امی امرأ عیسی مسیح مردن و زندہ بوستن شہادت بدہ.»

۲۳ هن و اسی دو نفر پیشنہاد بوکودیدی کی ایتاً، یوسف، مشہور بہ «برسابا» بو، ولی اون «یوستوس» دوخوآدیدی و اینفر دیگرم کی اون نام «متیاس» بو.

۲۴ پس اٹو دوعا بوکودیدی: «خوداوندأ، تو ہمہ کس قلب جا و اخبہی. تو خودت، امر نشان بدن کی ا دو نفر جا کویتای اینتخاب بوکودی ۲۵ تا تی خادم و تی رسول بہہ، خدمتی کی یهودای اسخریوطی اون جا رو و اگردانہ و بوشو او جایی کی لایقش بو.»

۲۶ بازین قرعہ تاودہ بیدی و متیاس ایسم بیرون بمو. اٹویی اونم او یازدہ تا رسول امرأ ختمت کودن و اسی ہمراہ بوبوستہ.

روح القدس نوزول، پنتیکاست روز میانی

۱ ہفت ہفتہ جہ عیسی مسیح زندہ بوستن بوگودشتہ بو کی عید پنتیکاست فارسہ و ہمہ ایمانداران، یکدیل ایجا جم بوستہ بید ۲ کی ناخبر صدایی کی شبیہ زوزہی باڈ شدید بو، آسمان جا او خانہ میان کی ہمہ او یہ نیشته بید، بمو و توما او خانہی پور کودہ. ۳ ایدفعہیی شوالہ یانی، آتش مانستن اوشان چومان ورجا آشکار بوستید، ہمدیگر جا سیوا بوبوستیدی و ہر کودام او ایمانداران سر بینشیدی. ۴ پس ہمہ تان روح القدس جا پور بوستیدی و (جہ قوت خودا روح/خودا

روح قوّتِ جا) بتأستیدی ایتا ایتا شروع به گب زئن به زوانان جورواجور بوکونید کی به او زوانان هیچ آشنایی نأستیدی.

۵ او روزان، یهودیان خوداترس توامی ئی قومان، عید پنتیکاست و آسی اورشلیم میان بمو بید.
۶ وختی مردومانی کی اویه جم بوسته بید او سر و صدای بیشتاوستیدی، تعجب بوکودیدی کی شاگردان اوشان زوانان گب زئن دریدی. ۷ همدیگر فندرسیدی و بوگفتیدی: «چوطویی ممکن به؟ مگه اشان همه تان جلیل شین نی بیدی؟» ۸ پس چی بوبوسته کی امی ماری زوان امرأ گب زینیدی؟ ۹ امان، همه تان قوم پارتیان، مادیان، ایلامیان و مردومان بین النهرین و یهودیه و کاپادوکیه و پونتوس و آسیا اوستان ۱۰ و فریجیه و پامفیلیه و مصر و نواحی ئی لیبی کی قیروان شهر وصله و روم زوران، ۱۱ چی یهودی و چی اوشانی کی یهودی بوبوسته بید، و کرت و عربستان مردومان، همه ایشناوستن دریم کی اشان کی به عیسی ناصری ایمان باوردیدی امی زوانان امرأ خودا عظمت و اون عجیب کاران گب زئن دریدی.» ۱۲ همه تان تعجب امرأ همدیگر گفتیدی: «چی ایتفاقی دکفته؟» ۱۳ ولی بعضیانم مسخره کنان گفتیدی: «اشان شراب امرأ مست بوستیدی!»

پطرس پیغام

۱۴ او وخت پطرس او یازده تا رسول امرأ ویریشته، به پا بسه، اوشان طرف واگردسته و بولند بوگفته: «ای همشهریان یهودی و ای شومانی کی اورشلیم میان زندگی کونیدی، ان بدانید و هرچی ئی کی گفنن درم و آستی خب گوش بوکونید! ۱۵ فیکر نوکونید امرأ کان مست بوستیدی، چونکی ساعت نه صبحه! ۱۶ اونچی کی الان آیه دن دریدی یوئیل نبی پیشگویی بوکوده بو:

۱۷ «خودا بفرمأسته: «روزان آخر دورون،

می روح بر توام مردوم فوکونم.

شیمی زاکان چی پسر و چی دختر، نبوت کونیدی،

شیمی جوانان رویا دینیدی و شیمی پیرانم خواب

دینیدی.

۱۸ هطویم هو روزان، توامی ئی می ختمت گوزاران، چی مردای و چی زنانی،

می روح جا پور بیدی

و اوشانم نبوت کونیدی.

۱۹ آسمان جور عجایب

و بیجیر، زیمین سر، نیشانه یانی

جه خون و آتش و دود آشکار کونم.

۲۰ قبل اونکی او پيله دانه روز پور جلال خوداوند فارسه،

خورشید تاریک به و ماه به رنگ خون واگرده.

۲۱ اَطویی به، هر کی خوداوند نام دوخوانه، نجات پیدا کونه.»*

۲۲ «آی قوم اسرائیل، آن بیشناوید: هوطو کی خودتان دانیدی، عیسای ناصری مردی بو کی خودا، خو معجزات و عجایب و نیشانه‌یان امرأ کی اون دس جا شمر آشکارا کوده، ثابت بوکوده کی عیسی مأموریت جه اون طرف بو. ۲۳ هن نقشه و ایراده خودا بو کی عیسی، شیمی دس امرأ تسلیم بوسته، و شومانم اون بی دینان دس بیسپردیدی و اوشانم اون مصلوب کودیدی و بوکوشتید. ۲۴ ولی خودا، عیسی مسیح، بعد اونکی بمرده، زنده کوده، چونکی مرگ قودرت آن ناشتی کی اون خو چنگال دورون بداره. ۲۵ هوطو کی داوود نبی دربارهی مسیح بفرمأسته:

«خوداوند همیشه می چومان جلو دینم

کی اون می راست دس ایسه کی نکفم.

۲۶ هن و آسی می دیل شاده و می زبانم اون ستایش کونه

و می جان میانم اومید دارم.

۲۷ چونکی تو، می پئر، ونالی می جان مورده‌یان دونیا میان بمانه

و تی پسر جسم کی قدوسه، بعد مردن جه میان بشه.

۲۸ تو حیات رای مر نیشان بدیی

و تی حوضور امرأ، مر شادی جا پور کونی.»

۲۹ «آی براران، تانم شمر ایطمینان امرأ بگم داوود نبی* بمرده و دفن بوسته و اون مقبره‌یم تا به

ایمروز هیه باقی بمانسته. ۳۰ ولی اون، پیغمبر بو و دانستی کی خودا اون ره قسم بوخورد بو کی اینفر جه اون نسل، سلطنت تخت سر نیشانه. ۳۱ داوود نبی، قبل آنکی بیمیره، مسیح مرگ و اون دوواره زنده بوستن پیشگویی بوکوده و در مورد اون بوگفته:

«خودا، دونیا مورده‌یان دورونی اون ترک نوکوده، و اون جسد هیوخت فاسد نبوسته.»*

۳۲ «خودا هه عیسای سه روز بعد مرگ زنده کوده و امان همه تان شاهد ایسیم. ۳۳ اون خودا راست

دس ورجا نیشته و روح القدس کی پئر وعده بده بو، فیگفته و اون خوشاگردان فاده کی هسا شومان اون نتیجه‌ی دینیدی و ایشناویدی، ۳۴ چونکی داوود نبی، عیسی مسیح مانستن آسمان جور نوشو، ولی بوگفته:

«خودا، می خوداوند مسیح بفرمأسته: «به می راست دس بینشین ۳۵ تا کی تی دوشمنان تی پا

جیر تاوادم.»*

۳۶ «پس آی قوم اسرائیل، همه تان یقین بدانید کی خودای پئر هه عیسای کی شومان اون به صلیب

فأکشه‌یدی، خوداوند و مسیح تعیین بوکوده.»

۳۷ وختی آگبان بیشتاوستید، اشان دیلان دورون خیلی غم دکفته و پطرس و الباقی رسولان

بوگفتیدی: «هسا آی براران، چی و او بوکونیم؟» ۳۸ پطرس و اگر دسته اوشان بوگفته: «وآستی توبه بوکونید

* ۲۱:۲ یوئیل نبی کیتاب باب ۲، آیه ۲۸ تا ۳۲. * ۲۹:۲ متن اصلی میان «داوود پاتریازک» * ۳۱:۲ مزمور ۱۶، آیه ۱۰

* ۳۵:۲ مزمور ۱۱۰ آیه ۱

و هرکودام شومان عیسی مسیح ناماً امرأ تعمید بیگیرید تا شیمی گونایان ببخشه به و بتانید روح القدس دریافت بوکونید، ۳۹ چونکی او وعده، شومان، شیمی زاکان و تومامی مردومان شینه کی جه آ سرزیمین دور ایسیدی، ینی کسانکی کی امی خوداوند، خودا اوشان دوخوانه. ۴۰ پطرس خو گبان زیاد دیگر امرأ شهادت بده و اوشان تشویق بوکوده، بوگفته: «شمر جه آنسل، کی گمراهه، آزاد کونید!» ۴۱ بازین اوشان کی اون گبان قوبیل بوکودیدی، تعمید بیگفتید. هو روز میان، حدود سه هیزار نفر ایمان باوردید.

ایمانداران زندگی مؤشترک

۴۲ ایمانداران، تومامی خوشان وخت، تعلیم گیتن و آسی در اختیار رسولان نهیدی و همدیگر امرأ مشارکت داشتیدی و دوعا کودیدی و مراسم «شام خوداوند» میان شرکت کودیدی. ۴۳ جه آ خاطر کی خیلی عجایب معجزه یان رسولان جا آشکار بوستی، همه تان دیل دورون ترس و ایحترام به خودا دکفتی ۴۴ تومامی ایمانداران همدیگر امرأ یکدیل بید و هرچی کی داشتیدی خوشان میان سام کودیدی. ۴۵ خوشان ملک و املاک فروختیدی و او پول هر کسی، هر چقدر لازم داشتی، فاده ییدی. ۴۶ اوشان همه تا روزان، یکدیل معبد میانی جم بوستیدی و خوشان خانه یان میانم مراسم «شام خوداوند» میان شرکت کودیدی و خوشی و صفای دیل امرأ همدیگر مره غذا خوردیدی ۴۷ و خودای شوکر کودیدی. تومامی مردوم اوشان ایحترام نهیدی و دوس داشتیدی و خوداوند هر روزه کسانکی کی نجات پیدا کودیدی اوشان جم ایضافه کودی.

شل مادرزاد شفا دتن

۱ ایتا روز پطرس و یوحنا ساعت سهی بعد از ظهر کی دوعا کودن وخت بو، شوئون دبید معبد. ۲ هو وخت بیده ییدی کی چند نفر ایتا مرداک، کی شل مادرزاد بو، آوردن دبید. اوشان همه تا روزان اون معبد دروازه کنار کی «دروازه زیبا» نام داشتی، نهیدی تا مردوم جا کی شوییدی معبد میان، صدقه فیگیره. ۳ هطو کی اون پطرس و یوحنا بیده کی شوئون دبید معبد میان، خودس دراز کوده کی اوشان جا صدقه فیگیره. ۴ پطرس و یوحنا بسنه ییدی، اون فندرستید و بوگفتید: «امر نیکاه بوکون!» ۵ بازین او مردای اوشان نیکاه بوکوده و منتظر صدقه بو کی اوشان جا فیگیره. ۶ ولی پطرس اون بوگفته: «من پولی نارم تر فادم ولی اونچی کی دارم جه پول بالاتره! به نام عیسای مسیح ناصری ویریز و رأ دکف!» ۷ بازین اون راست دس بیگفته و اون به پا بداشته. فوری اون پا خاشان قوت بیگفتیدی. ۸ اون بیرسته، خو پا سر به پا بسنه، رأ دکفته. هطو کی وازواز کودی، خودای شوکر کودی و پطرس و یوحنا امرأ بوشو معبد دورونی. ۹ تومام مردوم، اون رأ شوئون و خودای شوکر کودن بیده ییدی ۱۰ و بفامستیدی آن هو گدایی ایسه کی «دروازه زیبا» معبد کنار نیشتی و صدقه فیگفتی. جه ایفافی کی او گدا ره دکفته بو مردوم حاج و واج بید.

پطرس پیام

۱۱ ہوتو کی او مردای، پطرس و یوحنا امرأ شوئون دوبو و اوشان جا سیوا نوبوستی، توما مردوم تعجب امرأ «سلیمان ایوان» دورون اوشان طرف بودوستیدی. ۱۲ وختی پطرس او مردومان بیدہ، واگردستہ بوگفته: «ای مردومان ایسرائیلی، چہ آ پیش آمد جا تعجب کونیدی؟ چہ امر اٹوی نیگاہ کودن دریدی؟ مگہ امان، امی خودمان قوت و کردکاران دینی امرأ، امرأ اک شفا بدیم کی اون تانہ رأ بشہ؟ ۱۳ خودای ابراهیم و ایسحاق و یعقوب، امی پتران خودا، خو خادم، عیسی مسیح جلال فادہ، هو عیسی کی شومان اون تسلیم بوکودیدی و پیلاطس حاکم ورجا اون اینکار بوکودیدی، هر چند کی پیلاطس تصمیم داشتی اون آزاد کونہ. ۱۴ ولی شومان بید کی دس رد بہ سینہ او قدوس و عادل، عیسای مسیح بزہبیدی و بخواستیدی کی پیلاطس، اون عوض باراباس قاتل آزاد کونہ. ۱۵ شومان چشمہ ای حیات بوکوشتید ولی خودای پتر، اون جہ موردهیان میان ویریزانہ و امان شاہدیم. ۱۶ عیسی نام و قودرت مرہ امرأ اک کی شناسیدی و دن دریدی، قوت فیگفته و ہطویم، ایمان بہ عیسی نام و اسی بتانستہ شفا بیگیرہ و شیمی ہمہ تان پهلو ساق و سالم ہسہ. ۱۷ «ہسا ای براران، دانم کی شومان و شیمی پیلہ دانہ آمان کار، جہ جہل و نادانی بو. ۱۸ ولی خودا اٹوی اونچی کی توما پیغمبران زبان امرأ پیشگویی بوکودہ بو، بہ انجام برسائے: کی مسیح، و عذاب بکشہ. ۱۹ و اسی توبہ بوکونید و خودا طرف بائید تا شیمی گونایان پاک بہ و او وختان دووارہ زندگی کودن خوداوند ورجا فارسہ. ۲۰ و خودا، عیسای، او مسیح موعود کی قبل شمرہ اینتخاب بوکودہ بو، اوسہ کونہ. ۲۱ ہطو کی جہ قبلان، خودا خو انبیای موقدس زبان جا اعلام بوکودہ بو، عیسی تا او وختانی کی ہمہ چیز تازہ بہ، و اسی آسمان جور ہسہ. ۲۲ موسی ای نبی، خو قوم بوگفته: (خوداوند، شیمی خودا، جہ شیمی براران میان پیغمبری می مانستن شمرہ اوسہ کونہ و شومان و ہرچی کی شمر گہ، دیل و جان مرہ گوش بدید. ۲۳ هر کس اون گبان گوش نده، و جہ ایسرائیل قوم دورونی ریشہ کن بہ.)

۲۴ «پیغمبران، جہ سموئیل بہ بعد، ہمہ تان دربارہ ای روزان پیشگویی بوکودید. ۲۵ شومان پیغمبران زاکان، وارثان عہد و پیمانی ایسیدی کی خودا شیمی پتران امرأ ڈوستہ. اون، ابراهیم بوگفته: (ہمہ ای قومان زمین، تی نسل جا برکت بریدی.) ۲۶ هو زمانی کی خودا خو خادم، عیسای اینتخاب بوکودہ بو، اون شیمی ورجا اوسہ کودہ تا شمر جہ شرارت رایان واگردانہ و برکت بدہ.»

پطرس و یوحنا محاکمہ شورای یوہودا جلو

۴ ۱ پطرس و یوحنا مردوم امرأ گب زئن دبید کی کاهنان و معبد نگهبانان فرماندہ و صدوقیان بمویدی. ۲ اوشان ہن و اسی خیلی غیظ گیفتہ بو کی رسولان مردوم تعلیم دہبیدی و گفتیدی: چون عیسی جہ موردهیان زندہ بوستہ، ایماندارانم وختی بیمیرید، دووارہ بہ زندگی واگردیدی. ۳ پس اوشان بیگفتیدی و چونکی غروب دم بو، تا فردا زندان دورون بداشتیدی. ۴ ولی خیلی جہ اوشان کی رسولان تعلیم بیشناوستہبید، ایمان باوردیدی و اوشان تعداد نزدیک بہ پنج ہزار نفر فارسہ.

۵ فردا روزِ رہ، قومِ رہبران و پیلہ آدمان و دینِ علما، اورشلیم میانِ جم بوستیدی ۶ و حنا، کاهن اعظم و قیافا و یوحنا و اسکندر و توماہ کاهن اعظم خانوادہ دوزِ ہم ایسہ بید. ۷ وختی اوشان باوردیدی خوشان میان بہ پا بدآشتیدی، اوشان جا واورسہ بیدی: «کو نام و کو قودرت امرأ مرداک کی نتانستی رأ بشہ، شفا بدہ بیدی؟»

۸ پطرس روح القدس جا پور بوستہ، جواب بدہ: «آی پیلہ کسان قوم و آی مشایخ، ۹ اگہ ایمروز امرأ کار خیز و آسی کی امرأک رہ کی شل بو، انجام بدیمی و ازخواست کون دریدی کی اون چوطو شفا پیدا بوکودہ، ۱۰ پس ہمہی شومان و توماہی قوم اسرائیل بدانید کی عیسی مسیح ناصری نام و قوت مرہ امرأ شفا فیگیفته و ساق و سالم شیمی چومان جلو بہ پا ایسہ. شومان عیسی بہ صلیب فاکشہ بیدی ولی خودا اون جہ موردهیان ویریزانہ. ۱۱ هوطو کی مزموڑ دورون بمو:

«او سنگی کی شومان، معماران فیشادیدی، سنگ اصلی بوبوستہ، ۱۲ و ہیکس دیگر ناجی نی بہ، چونکی آسمان جیر نام دیگری بہ جز عیسی نام، انسان رہ وجود نأرہ کی بتانہ امر نجات بدہ.»

۱۳ وختی اوشان پطرس و یوحنا شوجاعت بیدہ بیدی و بفامستیدی کی مردومان سادہ و بی سوادی ایسیدی، تعجب بوکودیدی و دانستیدی کی اوشان عیسی یاران بید. ۱۴ ولی چون او مرداکی کی شفا پیدا بوکودہ بو او دو نفر ورجا ایسہ بو، دہ گبی ناشتیدی کی بہ ضد اوشان بزیند. ۱۵ اوشان دستور بدہ بیدی کی جہ مجلس شورا بیرون بیشید و خودشان، مشورت و آسی بینشتیدی. ۱۶ ہمدیگر امرأ بوگفتیدی: «آ دو نفر امرأ چی بوکونیم؟ چونکی ہمہی مردوم اورشلیم دانیدی کی ایتا پیلہ معجزہ اشان دس جا آشکار بوستہ و امان نتانیم منکر بییم. ۱۷ پس باید تا کی مردومان ویشتری و اخیر نوبوستیدی، اوشان وادار بوکونیم دہ ہیکس امرأ دربارہی آ نام گب نزنید.»

۱۸ او وخت اوشان دوخوآدیدی و حوکم بوکودیدی کی دہ ہرگز بہ عیسی نام ہیچی نیگید و تعلیمی ندید. ۱۹ ولی پطرس و یوحنا جواب بدہ بیدی، بوگفتیدی: «شومان خودتان بیگید، آیا دوروستہ کی خودای بنیم، شیمی جا ایطاعت بوکونیم؟ ۲۰ چونکی امان نتانیم اونچی کی بیدہیم و بیشتاوستیم، بہ زبان ناوریم.»

۲۱ هن و آسی او دو نفر بعد تہدید کون زیاد ول کودیدی، چونکی اوشان موجازات کون رہ راہی نیافتیدی، چرہ کی توماہ مردوم، او شفا وستی کی انجام بوبوستہ بو، خودای شوکر کودیدی. ۲۲ او مردای کی معجزہ امرأ شفا پیدا بوکودہ بو، ویشتر جہ چہل سال داشتی.

ایمانداران دعا

۲۳ وختی پطرس و یوحنا آزاد بوستیدی، الباقی ایمانداران ورجا بوشویدی و جہ ہرچی کی قوم پیلہ کاهنان و پیلہ آدمان بوگفتہ بید اوشان و اخیر بوکودیدی. ۲۴ وختی اوشان بیشتاوستیدی کی چی پیش بمو، ہمہ تان ہمدیگر امرأ خوشان دسان بہ خودا درگاہ بوجور بریدی، بوگفتیدی: «آی خوداوندی کی بر توماہی کاران حاکمی، آی خالق آسمان و زمین و دریا و ہرچی کی اوشان دورون وجود دارہ، ۲۵ تو خودت روح القدس امرأ بہ زبان آمی پئر، داوود کی تی خادم بو بوگفتی:

«اچره غیر یهودیان شورش کونیدی
و مردومان دنیا بیخودی نقشه کشیدی؟
۲۶ پادشایان دنیا و حکمرانان همدیگر مره همدست بیدی
و لشکرکشی کونیدی به ضد خوداوند و اون زای
مسیح.*»

۲۷ «به راستی کی هه شهر میان، هیرو دیس پادشا و پنتیوس پیلاطس حاکم، غیر یهودیان و قوم
ایسرائیل امرأ به ضد تی خادم موقدس، عیسی کی اون مسح بوکودی، همدس بوستیدی ۲۸ تا هر
چی کی تی دس و تی ایراده مقرر بوکوده بو، بر قرار بیه. ۲۹ هسا ای خوداوند، اوشان زورگویی
بیدین و تی خادمان شهامت فادن تا تی کلام شوجاعت امرأ مردوم بیگید، ۳۰ و تی دس دراز کون و
تی قودرت شفابخش امرأ فادن تا به نام تی خادم موقدس، عیسی مسیح، پيله دانه معجزه یان و کاران
عجیب انجام بدیم.»

۳۱ وختی اوشان دوعا بوکودیدی، جایی کی اوشان دور هم جم بوسته بید به لرزه دکفته و همه تان
روح القدس جا پور بوستیدی و شوجاعت امرأ جه خودا کلام مردوم ره گب زه بیدی.

ایمانداران یک دلی و صمیمیت همدیگر امرأ

۳۲ تومای ایمانداران همدیگر مره یک دیل و یک جان بید و هیچکی نوگفتی من صاب مال و
منالم بلکی هرچی کی داشتیدی همدیگر امرأ شریک بید. ۳۳ رسولان قوت زیادی امرأ شهادت دیدی
کی خوداوند عیسی مسیح جه دنیا مورده یان ویریزه و خودایم اوشان فیض و برکت فراوانی فدیی.
۳۴ هیچ کودام اوشان محتاج مال و منال نیبید، چره کی هرچی ملک و املاک داشتیدی فروختیدی
هو پول فروش آوردیدی، ۳۵ رسولان پا جیر فوکودیدی کی بسته به هر کس نیاز، اوشان میان تقسیم
بیه. ۳۶ یوسفم کی جه قبیله لای و قبرس شین بو و رسولان اون برنابا، ینی «تشویق کننده» نام
بنه بید، ۳۷ باغی کی داشتی بوفروخته و پول باورده، رسولان پا جیر فوکوده.

حانیا و سفیره

۱ اینفر کی حانیا نام داشتی خوزن سفیره مره، ملکی بوفروختیدی. ۲ خوزن امرأ دس به یکی
بوکوده، ایچه جه او پول اوساده، الباقی باورده فوکوده رسولان پا جیر. ۳ پطرس اون بوگفته:
«ای حانیا، چره وهستی شیطان تر گول بزنه کی روح القدس دورغ بیگی و ایچه جه او پول فروش باغ
تر اوسادی؟ ۴ مگه قبل اونکی اون بوفروشی، او باغ تی شین نوبو؟ بازین کی اون بوفروختی او پولم
تی شین بو. پس چی تر وادار بوکوده کی ا کار بوکونی؟ تو نه تنها مردومان ورجا دورغ بوگفتی، بلکی
خودایم دورغ بوگفتی!»

۵ وختی حنایا آگبان بیشتاوسته، در جا بکفته، بمرده! همه ی اوشانی یم کی آیتفاق بیشتاوستیدی، خیلی بترسه ییدی. ۶ هو وخت، جوانان جُلو بموییدی، اون کفن دوکودیدی، بیریدی بیرون و دفن کودیدی.

۷ حدود سه ساعت جه آماجرا بوگذشته بو کی اون زنا ی سفیره آیه بودورون، بی خبر جه اونچی پیش بمو بو. ۸ پطرس اون جا واورسه: «مر بوگو، آیا زیمین به هه قیمت بوفروختیدی؟» سفیره جواب بده: «بله، به هه قیمت.» ۹ پطرس اون بوگفته: «چره همدیگر مره دس به یکی بوکودیدی کی روح القدس ایمتحان بوکونید؟ هسا اوشانی کی تی مرداک دفن کودیدی در جُلو ایسه ییدی تا تر هم بایید بیرید.» ۱۰ هو لحظه، سفیره بکفته پطرس پا جیر، بمرده. وختی جوانان بموییدی بودورون، اونم بمرده بو. پس اون اوسادیدی بیریدی بیرون و اون مرد ورجا دفن کودیدی. ۱۱ تومامی ایمانداران، و مردومانی کی آماجرا بیشتاوستیدی وحشت بوکودید.

رسولان مریضان شفا دهیدی

۱۲ نیشانه یان و معجزات فراوانی جه رسولان دس، مردومان ره آشکار بوستی و ایمانداران همه تان یکدیل سلیمان ایوان میان، دور هم جم بوستیدی. ۱۳ ولی هیچکی جز خودشان جرأت نوکودی اوشان نزدیک به، هر چند تومام مردوم، اوشان خیلی ایحترام قائل بوستیدی ۱۴ و مرداکان و زناکان فراوانی به خوداوند عیسی ایمان باوردیدی، ۱۵ تا اویه کی مریضان، شهر میدانان میان آوردیدی و اوشان رختخوابان و تختان سر خوسانه ییدی تا اومید امرأ وختی پطرس او راه دوارستی، جه قودرت خوداوند، اقلکن اون سایه بعضی یان سر دکفه تا شفا فیگیرید. ۱۶ مردومم دسته دسته جه شهران اطراف اورشلیم آموییدی و خوشان مریضان و اوشانی کی جه پلید روحان در عذاب بید، آوردیدی و همه تان شفا پیدا کودیدی.

رسولان دسگیری و زندانی بوستن

۱۷ کاهن اعظم و تومام اون همکاران کی جه صدوقیان فرقه بید، حسادت جا پور بوستیدی و ویریشیدی ۱۸ رسولان دسگیر بوکودیدی و شهر زندان عمومی میان تاوده ییدی. ۱۹ ولی هو شب خوداوند فرشته، زندان دران واکوده و اوشان بیرون باورده ۲۰ و بوگفته: «بیشید معبد میان و اویه خوداوند کلام حیات بخش مردوم ره گب بزینید.»

۲۱ بازین صب دم، هطو کی خودا فرشته رسولان بوگفته بو، بوشوییدی معبد و مردوم تعلیم بده ییدی. بازین کاهن اعظم خو همکاران امرأ بمو، شورا اعضا و تومامی ایسرائیل مشایخ دوخوادیدی و چند نفر اوسه کودیدی تا رسولان زندان جا باورید. ۲۲ ولی وختی مأموران بوشوییدی زندان میان، رسولان نیسه بید. پس واگردستیدی، خبر بده ییدی ۲۳ و بوگفتیدی: «زندان در حُب لاوسته بو، نگهبانان زندان در سر ایسه بید ولی وختی در واکودیم هیکس زندان میان پیدا نوکودیم.» ۲۴ وختی معبد نگهبانان فرمانده و پيله کاهنان آخبر بیشتاوستیدی، پریشان بوستیدی و خوشان پهلو فیکر بوکودیدی «آکار آخر عاقبت چی به؟» ۲۵ کی اینفر آیه و اوشان خبر دهه، گه: «مرداکانی کی زندانی بوکوده بید، معبد میان

ایسہ ییدی و مردومان تعلیم دهن درید.» ۲۶ پس معبد نگهبانان فرمأنده، مأموران امرأ بوشو و رسولان بأوردیدی ولی نه زور امرأ، چونکی ترسه ییدی مردوم اوشان سنگ واران بوکونید.

۲۷ بآزین کی رسولان بأوردیدی، اوشان شورا جلو به پا بدآشتیدی. او وخت کاهن اعظم اوشان جا وأورسه: ۲۸ «مگه شمَر قدغن نوکوده بیم کی ده به عیسی نام موعظه نوکونید؟ ولی شومان اورشلیم شیمی تعلیم امرأ پور کودیدی و خوآییدی امرأ ک خون تاوید آمی گردن.»

۲۹ پطرس و الباقی رسولان جواب بدییدی: «آمان وأ خودا جا ویشتر ایطاعت بوکونیم تا آدمی جا.

۳۰ آمی پئران خودا، عیسای کی شومان به صلیب فاکشه ییدی و بوکوشتیدی، مورده یان جا ویریزانه.

۳۱ بآزین خودا عیسای آسمان جور ببرده و خوراست دس بینیشانه و سرور و نجات دهنده چاکوده کی قوم ایسرائیل فرصت بدآرید تا توبه بوکونید و اوشان گونایانم ببخشه به. ۳۲ آمان رسولان واقعہ شاهدهیم هطو کی روح القدس شاهده، هو روح پاکی کی خودا خو ایطاعت کنده یان فآده.»

۳۳ وختی شورا اعضا آگبان بیشتاوستیدی، آنقدر اوشان غیظ گیفته کی خوآستیدی رسولان بوکوشید. ۳۴ ولی اینفر جه فریسیان، گاملائیل نام، کی شریعت معلّم و توما قوم میان محترم بو، شورا مجلس دورون ویریشته، دستور بده رسولان چند لحظه اویه جا بیرون ببرد. ۳۵ بآزین اوشان بوگفته: «ای ایسرائیلی یان، مواظب ببید کی آشان ره چی تصمیمی گیفتن دریدی. ۳۶ چونکی پیشترم، ایتا مردای تئوداس نامی ویریشته بو و گفتی کی من مره کسی ایسم و حدود چارصد نفرم اون طرفدار بو بوستید. دولتم اون بوکوشته، او طرفدارانم همه پخش و پلا بو بوستیدی و تومامی اون نقشه یان، نقش بر آب بو بوسته. ۳۷ بعد اون، سرشماری موقع، یهودای جلیلی ویریشته کی طرفدارانی هم داشتی. اونم بوکوشتیدی، اون طرفدارانم پخش و پلا بو بوستیدی. ۳۸ هن وأسی شمَر گم کی جه آشان دس بکشید و آشان به خوشان حال بنید. اگه هرچی گیدی و هر کاری کونیدی، خودا ایراده امرأ نه، نتانیدی موفق ببید. ۳۹ ولی اگه جه خودا طرف به، شومان نتانیدی اوشان جه میان ببرد، چونکی در آ صورت خودا امرأ جنگستان دریدی!»

۴۰ اوشان قوبیل بوکودیدی و رسولان دوخوآدیدی، شلاق بزهییدی و قدغن بوکودیدی کی ده به عیسی نام گب نزنید. بآزین وهشتیدی کی اوشان بیشید. ۴۱ رسولان شورا جا بیرون بوشوییدی و خوشحال بید کی اینتخاب بو بوسته بید کی عیسی نام وأسی توهین ببید. ۴۲ تومامی روزان، چی معبد میان و چی خانه یان میان، تعلیم و بشارت دیدی کی عیسی هو مسیح موعوده.

هفت نفر اینتخاب بو بوستیدی ختمت کودن ره

۱ او روزان کی ایمانداران تعداد ایضافه بوستی، ایمانداران یونانی زبان، جه ایمانداران عیبرانی زبان گله و شکایت کودیدی کی «جیره روزانه غذا به آمی وئوه زناکان فئرسه.» ۲ هن وأسی او دوازده تا رسول، تومامی ایمانداران دوخوآدیدی و بوگفتیدی: «شایسته نی به کی آمان غذا فادن وأسی خودا کلام تعلیم جا دس بکشیم تا مردوم غذا فادیم. ۳ پس ای براران، شیمی میان هفت نفر اینتخاب بوکونید کی موردا اعتماد ببید و حکمت و روح القدس جا پوریدی تا آ ختمت اوشان فادیم ۴ و آمان، خودمان وقف دوعا بوکونیم و خودا کلام تعلیم بدیم.»

۵ ہمہ تان آپشنہا قوبیل بوکودیدی. پس استیفان، کی جہ بقیہ ایمانداران غیرت ویشتری نیشان دبی و روح القدس جا پور بو با فیلیپس، پُروخروس، نیکانور، تیمون، پرمیناس و نیکولاؤس امرأ، کی ایتا غیر یوہودی انطاکیہ شین بو کی بہ دین یهودیت بیوستہ بو و بعدش ہم ایمان باورده و مسیحی بوہوستہ، اینتخاب بوکودیدی. ۶ ایمانداران او مردا کان باوردیدی رسولان ورجا و رسولانم اوشان رہ دوعا بوکودیدی و بر اوشان دس بنہییدی. ۷ بازین خودا کلام اعلام بوستی و روز بہ روزم ایمانداران تعداد، اورشلیم میان ایضافہ بوستی و کاهنان زیادتی ہم بہ عیسی مسیح نام ایمان آوریدی.

استیفان دسگیر بہ

۸ استیفان، خودا فیض و قودرت جا پور بو و معجزات و نیشانہ یان زیادتی، مردومان رہ آشکارا کودی. ۹ ولی چند نفر جہ اعضای کنیسہ یی کی «آزاد بوستہ یان» نام داشتیدی، جہ یوہودیان قیروان و اسکندریہ و کیلیکیہ و آسیا، بموییدی اون امرأ مشاجرہ بوکودیدی. ۱۰ ولی استیفان مرہ کی روح القدس و حکمت امرأ گب زہیی، نتانستیدی کاری بوکونید. ۱۱ هن و اسی خلوتی چند نفر وادار بوکودیدی کی بیگید: «امان بیشتاوستیم کی استیفان بہ موسای نبی و خودا کوفر گفتن دبو.»

۱۲ اوشانم، مردوم و پیلہ آدمان قوم و دین علمای تحریک بوکودیدی و استیفان سر فووستیدی، اون بیگفتیدی و بریدید شورا. ۱۳ چند نفرم باوردیدی، اوشانم شہادت دوزغ بدہییدی و بوگفتیدی: «امان مرڈای، جہ کوفر گفتن بر ضد امعبد موقدس اورشلیم و موسی شریعت دس نکشہ. ۱۴ چونکی امان بیشتاوستیم کی گفتی: (عیسای ناصری امی معبد موقدس خراب کونہ و احکامی کی موسای پیغمبر، امر بیسپردہ، تغیر دہہ.)» ۱۵ او وخت تومام اوشانی کی شورا میان ایسہ بید، استیفان خیرہ بوہوستیدی و استیفان دیم کی فرشتہ یان دیمان مانستن بوہوستہ بو، بیدہییدی.

استیفان، شورا میان خو جا دفاع کونہ

۱ او وخت کاهن اعظم وأورسہ: «استیفان، اشان گبان حقیقت دآرہ؟» ۲ استیفان بوگفتہ: «شومان براران و پئران، می گبان گوش بدید! وختی کی امی جد، ایبراہیم، بین النہرین میان زندگی کودی و ہنوز بہ شہر حران کوچ نوکودہ بو، خودای پور جلال اون آشکار بوستہ ۳ و اون بفرمأستہ: (تی وطن و تی فامیلان بنہ، بوشو او سرزمینی کی تر نیشان دہم.)

۴ «بازین ایبراہیم جہ کلدانیاں سرزمین بوشو و حران میان ساکن بوہوستہ. وختی اون پئر بمرده، خودا اون اوسہ کودہ ہہ سرزمین میان کی ایمروز شومان ایہ زندگی کونیدی. ۵ خودا آ سرزمین دورون اون ہیچ ارثی فندہ بو، حتی اگہ ایتا وجب؛ ولی اون وعدہ بدہ بو کی خودش و بعد اون مردن، اون زاکان، مالک آ سرزمین بیدی، ہرچند کی او زمان ایبراہیم زاکی ناشتی. ۶ خودا اون بفرمأستہ: (تی نسل، بیگانہ سرزمین دورون غریبانہ زندگی کونہ. اوشان چارصد سال بہ بردگی بریدی و اوشان ظلم کونیدی.) ۷ و ہطویم بفرمأستہ: (من او قومی کی اوشان بہ بردگی بریدی، موجازات کونہ و بعد اون، می قوم او سرزمین جا آزاد بیدی و آیدی مرہیہ پرستش کونیدی.) ۸ خودا، ختنہ بہ

نیشانہیٰ عہد، ابراہیمِ فادہ. ایسحاق ہشت روز داشتی کی ایبراہیم اون ختنہ بوکودہ و ایسحاقم ہطو خو زای یعقوب و یعقوبم خو دوازده تا پسران ختنہ بوکودہ.

۹ «یوسف براران، اون جہ حسادت بوفروختیدی مصریآن. ولی خودا اون امرأ بو ۱۰ و یوسف جہ تومام اون گرفتاریان نجات بدہ و اون حکمت فادہ و فرعون و رجأ عزیز کودہ، اطو کی اون یوسف مصر دورون فرمانروا و درباریان رئیس چاکودہ.

۱۱ «ہو وخت بو کی سرتاسر مصر و کنعان سرزمین دورون پیلہ قحطی بمو و امی آباجداد، سختی میان دکفتید و بی آذوقہ بوبوستہ بید. ۱۲ یعقوب بیشناوستہ مصر میان گندم پیدا بہ. پس اولین بار خو پسران اوسہ کودہ اوہیہ. ۱۳ دومین بار یوسف خودش بہ خو براران بشناسانہ و خو براران فرعون معرفی بوکودہ. ۱۴ پس یوسف، اوشان اوسہ کودہ تا بیشید خو پتر، یعقوب و رجأ و تومامی اون فک و فامیلانی کی ہفتاد و پنج نفر بید، باورید. ۱۵ اطو بوبوستہ کی یعقوب و اون زاکان مصر دورون زندگی بوکودیدی و اوہیہ ہم بمردیدی. ۱۶ بعد مردن یعقوب و اون زاکان مصر دورونی، اوشان جسد بہ شہر شکیم کی کنعان دورون نہہ بو باوردیدی و مقبرہ میان کی ایبراہیم جہ حمور زاکان بیہہ بو دفن کودیدی.

۱۷ «ہطو کی خودا وعدہی کی ایبراہیم بدہ بو نزدیک بوستن دبو، امی قومانم مصر میانی زیاد بوستی. ۱۸ بازیں آخر سر، ایتا پادشا کی یوسف نشناختی، او سرزمین حاکم بوبوستہ. ۱۹ اون امی مرداکان و زناکان امرأ بد رفتار کودی و امی آباجداد و ادار کودی شیرخورہ زاکان را سر بنید کی زندہ نمائید.

۲۰ «ہو روزان بو کی موسی بدونیا بمو. موسی زاگ خیلی قشنگی بو و اون سہ ماہ خودش پتر خانہ میان قایم کودہ بداشتیدی. ۲۱ بازیں موسی، سبڈ قیراندود بوکودہ میان بوخوسانہ بیدی و روخان دورون تاودہ بیدی. فرعون دختر اون روخان جا اوسادہ و خو پسر مانستن پیلہ کودہ. ۲۲ موسی مصریان حکمت و دانش امرأ پیلہ بوستہ و اون کردکاران پیلہ آدمان مانستن بو.

۲۳ «وختی موسی چہل سالہ بوبوستہ، خورہ فیکر بوکودہ کی بشہ خو براران اسرائیلی بییدینہ. ۲۴ وختی بیدہ ایتا مصری ایتا اسرائیلی ظلم کودن درہ، مرد مصری کوشہ تا اون نجات بدہ. ۲۵ موسی خورہ فیکر کودی کی اون براران اسرائیلی فامیدی کی خودا اون، وسیلہ نجات اوشان قرار بدہ، ولی اوشان نفامستیدی. ۲۶ فردای او روز، دوتا اسرائیلی بیدہ کی ہمدیگر امرأ جنگ و جدل کودن دیبید. واگردستہ او دو نفر بوگفتہ: «ای مرداکان، شومان ایتا قوم شینیدی. چرہ ہمدیگر امرأ دعوا گیفتن دریدی؟»

۲۷ «ولی اونی کی بہ نظر امویی مقصر او دعواہیہ، موسای ہل دہہ و اون گہ: (کی تر امی حاکم و داور چاکودہ؟ ۲۸ خیال داری مر ہم بوکوشی، ہوطو کی او مصری دیروز بوکوشتی؟) ۲۹ وختی موسی اون گبان بیشناوستہ، بہ سرزمینی کی اون نام مدیان بو فرار بوکودہ. اوہیہ ایتا غریبہ مانستن زندگی بوکودہ و ہوہیہ عروسی بوکودہ و صاحب دوتا پسر بوبوستہ.

۳۰ «چہل سال بوگذشتہ بو ایروز بیابان میان، کوہ سینا نزدیکی، ایتا کوجہ دانہ درخت آتش شوالہ دورونی ایتا فرشتہ موسی آشکار بہ. ۳۱ موسی جہ اونچی کی آشکار بوستہ بو تعجب بوکودہ و ہطو

کی جُلوتر شوئون دُوبو تا جِه نزدیک بیدینه چی بو بوسته، ندایِ خوداوند ایشناوه کی گه: ۳۲ (من تی آباجدادِ خودایم، ایبراهیمِ خودا، ایسحاقِ خودا و یعقوبِ خودا). موسی جان پرکستی و جرأت نوکودی او آتشِ سُواله‌ی نِیگاه بوکونه.

۳۳ «خوداوند اون بوگفته: (کفش تی پا جا بیرون باور، چونکی آیه کی به پا ایسه‌یی، زیمینِ موقدسی ایسه. ۳۴ من، مصریانِ بدرفتاری کی می قومِ امرأ کودن دریدی، بیدم. اوشان ناله‌ی بیشناوستم و اوشان نجاتِ و آسی بموم. هسأ ویریز تا تر دوواره مصرِ دورون اوسه کونم.)

۳۵ «هه موسی بو کی امی قوم اون قوبیل نوکوده بید و بوگفتیدی: (کی تر امی حاکم و داور چاکوده؟) خودا به وسیله‌ی فرشته‌یی کی آتشِ سُواله میان آشکار بوسته بو، اون اوسه کوده کی اوشان داور و نجات دهنده ببه. ۳۶ هه موسی بو کی نیشانه‌یان و معجزه‌یان امرأ امی قوم جِه مصر بیرون باورده و جِه رای دریایِ سورخ رد کوده و چهل سالم اوشان بیابانِ دورون هیدایت بوکوده.

۳۷ «هه موسی بنی اسرائیل بوگفته: (خودا، جِه شیمی برارانِ یهودی میان، پیغمبری می مانستن شمره اوسه کونه.) ۳۸ اون بو کی بیابان میان بنی اسرائیل قومِ ورجا بئسه و کوه سینا دورون، خودا کلامِ زنده‌ی فرشته جا فیگفته و امرِ فارسانه. ۳۹ ولی امی آباجداد اون جا اطاعت نوکودیدی و اوشان دیلان خواستی و اگر دید مصرِ دورون. ۴۰ اوشان، هارون کی موسی برار بو، بوگفتیدی: (امرِ خودایانی چاکون کی بتانید رای نیشان بدید، چونکی موسی، همه تان امرِ مصر جا بیرون باورده و جِه امی ورجا بوشو و نانیم کی چی بلایی اون سر بمو کی تا هسأ کی و انگردسته!) ۴۱ هو روزان بو کی ایتا بُت گوساله مانستن چاکودیدی و اون ره قوربانی بوکودیدی و خوشان هه کارِ و آسی ایتا جشن بر پا بوکودید.

۴۲ هن و آسی خودایم خو رویِ اوشان جا و اگر دانه و اوشان به خودشان حال بنه کی آفتاب، ماه و ستاره‌یان آسمان پرستش بوکونید؛ هوطو کی پیغمبرانِ کیتاب میان، خودا بفرماسته:

«ای قوم بنی اسرائیل، شومان او چهل سال بیابان میان،

می و آسی قوربانی بوکودیدی؟ و مره هدیه باوردیدی؟

۴۳ شومان بتِ مُلوکِ خیمه و شیمی خودا، «رمفان» ستاره‌ی بر پا بداشتیدی

و امجسمه‌یان پرستش کودن ره، چاکودیدی.

پس شمرِ دورتر جِه بابل تبعید کونم.»*

۴۴ استیفان ایدامه بده: «امی پئران، بیابان میانم خیمه‌ی عیادت خوشان امرأ داشتیدی، خیمه‌یی کی موسی به فرمان خودا و عینِ هو نمونه‌ی کی بیده بو، چاکوده. ۴۵ امی پئران، یوشع رهبری امرأ کنعان سرزیمین دورون، قومانِ ستمگر امرأ بجنگستیدی و خودا هم اوشان جِه امی پئران راه سر اوساده. او خیمه تا داوود نبی زمان او به بمانسته. ۴۶ خودا داوود مود لطف قرار بده و داوود خودا جا خواهش بوکوده کی: (ای خودای یعقوب، مر ایجازه دهی ایتا خانه تره چاکونم.) ۴۷ ولی سلیمان، داوود نبی زای بو کی خودا ره خانه چاکوده. ۴۸ ولی خودای موعال خانه‌یانی میان کی به اینسان دس چاکوده ببه، ساکن نیبه، هوطویی کی اشعیای نبی بوگفته:

۴۹ «خوداوند بفرماسته:

«آسمان می پادشایی تخت ایسه و زمینم ایتا چهارپایه

می پا جیر!

چی خانہیی مره چا کونیدی؟ می جاجیگاه کویه ایسه؟

۵۰ مگه می دس امرأ همه ی آسمان و زمین خلق نوکودم؟»*

۵۱ «آی قومی کی نافرمانی کونیدی، نه شیمی دیل خودای بیسپردیدی و نه شیمی گوش! شومانم

شیمی پئران مانستن همیشه روح القدس جلو مقاومت کونیدی. ۵۲ کویتا پیغمبر ایسه کی شیمی
آباجداد دس جا آزار و اذیت نوبوسته بی؟ پیغمبرانی بمویدی کی او عادل یکتا، عیسی مسیح آمون
پیشگوی بوکوده بید. شیمی اجداد او شانم بوکوشتیدی و هسا شومان عیسای خیانت بوکودیدی و اون
قاتل بوبوستیدی، ۵۳ شومانی کی شریعت فرشته یان کومک امرأ فیگفتیدی، بازین اون جا اطاعت
نوکودید.»

استیفان سنگسار بوستن

۵۴ شورا اعضا چون آگبان بیشتاوستیدی، غیظ جا او شان دندآن قروچه بیگفته. ۵۵ ولی استیفان،
پور جه روح القدس سر به آسمان بولند کوده، خودا جلال و عیسای کی خودا راست دس ایسه بو، بیده
۵۶ و بوگفته: «هسا آسمان واز بوسته، اینسان پسر دینم کی خودا راست دس به پا ایسه.»
۵۷ او شان خوشان گوشان بیگفتید، ایجگره بزه بیدی و همه تان اون طرف حمله بوکودیدی. ۵۸ پس
اون فکش فکش امرأ شهر جا بیرون بریدید و سنگ واران بوکودیدی. او شانیم کی بر علیه اون شهادت
بده بید خوشان لباسان ایتا مرد جوان پا جیر بنه بیدی کی اون نام شائول بو.
۵۹ وختی استیفان سنگسار کودن دیبید، اون دوعا بوکوده، بوگفته: «آی عیسای خوداوند، می روح
قوبیل بوکون!» ۶۰ و زانو بزه، فریاد بوکوده و بوگفته: «خوداوند، آگونای اشان پا نینویس.» هطو کی آن
دوعا تومام بوسته، شهید بوبوسته.

اذیت و آزار شائول به کلیسا و ایمانداران

۱ شائولم جزو او اشخاصی بو کی موافق کوشتن استیفان بو. جه هو روز آزار و شکنجه اورشلیم
ایمانداران میان شروع بوبوسته. همه تان او شان سراسر یهودیه و سامره میان پراکنده بوستیدی،
بجز رسولان. ۲ مرداکان خوداترس استیفان بریدیدی، دفن کودید و اون ره عزاداری بوزرگی بیگفتید.
۳ ولی شائول، بی رحمی امرأ مسیحیان حمله کودی و خانه بخانه گردستی، مرداکان و زناکان بیرون
فأکشهیی و زندان میان تاودهیی.

فیلیپس اوستان سامره میان بشارت دہہ

۴ اوشانی کی فرار بوکودہ بید، هر جا کی شوییدی، خودا کلام بشارت دیدی. ۵ فیلیپس به ایتا جہ شهران اوستان سامره کی شومال اورشلیم نهہ بو، بوشو و پیغام مسیحی مردوم موعظه بوکودہ. ۶ تومام مردوم وختی فیلیپس گبان ایشناوستیدی، اونچی کی گفتی دقت امرأ گوش کودیدی، چونکی به عیسی مسیح نام معجزاتی کی آشکار بوسی دهیدی؛ ۷ کی جہ اون دس پلید روحان فریاد کونان جہ خیلی آدمانی کی دیوزده بید، بیرون آموییدی و خیلی یانم کی ایفلیج و شل بید شفا پیدا کودیدی. ۸ هن و اسی بو کی شادی و خوشحالی زیادی او شهر میان دکفته.

شمعون جادوگر

۹ او شهر میان ایتا مردای زندگی کودی کی شمعون نام داشتی و مردوم سامره، خو جادوگری امرأ حیران کوده بو و خودش گفتی کی خوره ایتا پيله کسی ایسه. ۱۰ همه تان، کوجه دانه و پيله دانه، اون گبان گوش دیدی و گفیدی: «آ مردای ایتا اوشان پيله خودایان قوته، کی اون نام (قودرت عظیم) ایسه.» ۱۱ همه تان اون احترام زیادی کودیدی، چونکی سالیان سال بو کی خو جادوگری امرأ مردوم حیران کودی. ۱۲ ولی وختی فیلیپس بشارت درباره خودا پادشایی و عیسای مسیح باور بوکودیدی، همه تان جہ مرداکان و زناکان تعمد بیگفتیدی. ۱۳ حتی شمعون ایمان باورده و غسل تعمد بیگفته. اون همیشه فیلیپس امرأ بو و جہ معجزاتی کی آشکار بوسی، در عجب و حیرت بو. ۱۴ وختی رسولان، اورشلیم میان بیشتاوستیدی کی سامریان، خودا کلام قوبیل بوکودیدی، پطرس و یوحنا اوسه کودیدی اوشان ورجا. ۱۵ پطرس و یوحنا بموییدی سامره و اوشان ره دوعا بوکودیدی تا روح القدس دریافت بوکونید، ۱۶ چونکی هنوز هیچ کودام جہ مردوم سامره روح القدس ناشتیدی، بلکی فقط به عیسای مسیح خوداوند نام غسل تعمد بیگفته بید. ۱۷ پس پطرس و یوحنا اوشان سر، دس بنه ییدی و اوشانم روح القدس دریافت بوکودید. ۱۸ وختی شمعون بیده کی ایمانداران، رسولان دس نهن امرأ روح القدس دریافت کونیدی، خو پول باورده پطرس و یوحنا ورجا ۱۹ و رسولان بوگفته: «مرأ قودرت فاید تا هر کس سر دس بنم، روح القدس دریافت بوکونه.» ۲۰ پطرس بوگفته: «تی پول تی امرأ نابود به! چونکی فیکر بوکودی خودا عطای شأ پول امرأ هن. ۲۱ تو آ ختمت میان هیچ سهمی ناری، چونکی تی دیل خودا ورجا صاف نیه. ۲۲ تی شرارت جا توبه بوکون و دوعا بوکون بلکی خوداوند اونچی کی تی دیل میان فیکر بوکودی ببخشه؛ ۲۳ چونکی دینم زهر تلخی به دیل داری و شرارت زنجیل جا اسیری.» ۲۴ شمعون بوگفته: «شومان مره خوداوند ورجا دوعا بوکونید کی هرچی بوگفتیدی می سر نایه.» ۲۵ وختی پطرس و یوحنا، خوداوند کلام بوگفتیدی و شهادت بده ییدی، و اگر دستیدی اورشلیم میان و هطو خوشان را سر، سامره دیهاتان میان بشارت دهیدی.

فیلیپس و خواجہ سرای حبشی

۲۶ او وخت خوداوند فرشته، فیلیپس بوگفته: «ویریز، بوشو سمت جنوب، جہ او بیابانی را کی اورشلیم جا شہ غزہ.» ۲۷ بآزین اون ویریشته را دکفته بوشو. خو را سر خواجہ سرای حبشی ی بیدہ کی ملکہ ی حبشہ، «گنداکہ»، خزانه دار بو و نفوذ فراوانی داشتی و عبادت ره بمو بو اورشلیم.

۲۸ واگردستن ره خو اراہہ میان نیشته بو و اشعیای نبی کیتاب خواندن دبوو. ۲۹ او وخت روح القدس، فیلیپس بوگفته: «او اراہہ ی نزدیک بو و اوشان امرأ همراہ بوبو.»

۳۰ فیلیپس اراہہ طرف بودوستہ و بیشناوستہ کی خواجہ سرای حبشی، اشعیای نبی کیتاب خواندن درہ. پس اون بوگفته: «اونچی کی خواندن دری، متوجه بی؟» ۳۱ خواجہ سرای حبشی واگردستہ بوگفته: «چطو تانم بفامم، اگہ کسی مر انمایی نوکونہ؟» و فیلیپس دعوت کونہ سواژ اراہہ بہ، اون ورجا بینیشینہ.

۳۲ قسمتی جہ خودا کلام خواندن دبوو کی گفتی:

«اون گوسفند مانستن بو، کی کوشتن ره بریدی
و ایتا برہ مانستن بو کی پشم چینان ورجا آرام ایسہ و
گی بزنیہ.»

۳۳ اون فروتن بو، هن و آسی هر جور بی عیدالتی
اون ره روا بداشتید.

اون زاکی ناشتی، پس کی تانہ اون نسل جا گب بزنیہ؟
چونکی اون حیات، جہ زیمین سر قطع بوستہ.*

۳۴ خواجہ سرا واگردستہ، فیلیپس بوگفته: «خواہش کونم مر بوگو کی اشعیای نبی راجع بہ خودش گب زن درہ، یا جہ اینفر دیگر؟» ۳۵ پس فیلیپس شروع کونہ بہ گب زن و جہ ہو قسمت خودا کلام و قسمتہای دیگر کی مربوط بہ عیسی مسیح بو بشارت دہہ. ۳۶ هطو کی شوٹون دیدی، بہ آب فارسہ بیدی و خزانه دار بوگفته: «بیدین آب نہہ. ہسا دہ موشکلی وجود ناره، تانی مر غسل تعمید بدی؟» ۳۷ فیلیپس بوگفته: «اگہ تی تومام دیا امرأ ایمان باوردی، موشکلی نی یہ.» خواجہ سرا بوگفته: «ایمان دارم کی عیسی مسیح، خودا پسرہ.» ۳۸ پس خواجہ سرا فرمان بدہ اراہہ ی بدآرید و فیلیپس و خواجہ سرا، هر دوتا شیدی اب دورون و فیلیپس اون تعمید دہہ. ۳۹ وختی اب جا بیرون بمویدی، ایدفعہی روح القدس فیلیپس اوسادہ برده. بآزین خزانه دار دہ اون نیدہ و خوشحالی امرأ را دکفته بوشو. ۴۰ اما فیلیپس، اشدوڈ شہر میان بیدہ بیدی. اون تومام او دور و وژ شہران میان گردستی و بشارت دی کی بہ قیصریہ فارسہ.

۱۷ سائلو ایمان آوردن

۹ سائلو هوطویی کی به تهدید و کوشتن خوداوند عیسی پیروان، ایدامه دئی، کاهن اعظم ورجا بوشو ۲ و اون جا بخواسته نامه یانی فیگیره دمشق یهودیان کنیسه یان ره تا اگه کسی جه عیسی پیروان بیافه، جه زناکان و مرداگان، دسگیر بوکونه و باوره اورشلیم. ۳ سائلو هنوز به دمشق فئرسه بو کی ای دفعه یی نزدیکی ئ شهر، نوری جه آسمان اون دور و بر روشن کوده ۴ و اون، زمین سر بکفته، صدایی بیشناوسته کی اون گفتن دبو: «سائلو، سائلو، چره مر آزار دهی؟» ۵ سائلو جواب ده: «تو کیسی، سرورم؟» جواب بیشناوسته: «من هو عیسايم کی تو مر آزار رسانی. ۶ هسا، ویریز بوشو شهز میان، اویه تر گیدی کی چی و بوکونی.» ۷ سائلو همسفران ساکیت ایسه بید. اوشان صدای ایشناوستیدی ولی هیکس نیده بیدی. ۸ سائلو جه زمین سر ویریشه ولی وختی کی خو چومان واکوده، هیچی نیده یی. پس اون دس بیگیتیدی، بریدی دمشق. ۹ اون سه روز نتانستی بیدینه و آب و غذایم نوخوردی.

۱۰ دمشق میان اینفر زندگی کودی کی به عیسی مسیح ایمان داشتی کی اون نام حنایا بو. خوداوند، رویا میان اون آشکار بوسته و بوگفته: «ای حنایا!» اون واکردسته بوگفته: «بله خوداوند.» ۱۱ خوداوند اون بوگفته: «ویریز بوشو او کوچه میانی کی (راست) نام داره، یهودا خانه دورون، سائلو تارسوسی ره واورس، کی مشغول دوعا کودن ایسه ۱۲ و خو رویا میان ایتا مرداک بیده، حنایا نام، کی آیه اون سر دس نهه تا اون چومان واز به.» ۱۳ حنایا جواب ده: «خوداوند، جه خیلی یان بیشناوستم کی ا مرد تی ایمانداران اورشلیم میان آزار و شکنجه کودی ۱۴ و جه پيله کاهنان طرف اختیار داره، و بمو آیه تا هر کی کی به تی نام ایمان داره، دسگیر و زندانی بوکونه.» ۱۵ ولی خوداوند، حنایای بوگفته: «بوشو، ا مرد اینتخاب بوکودم تا کی می نام غیر یهودیان و اوشان پادشایان و بنی اسرائیل قوم اعلام بوکونه. ۱۶ من اون نیشان دهم کی می نام و اسی چی رنجی واکشه.» ۱۷ پس حنایا بوشو هو خانه میان و خو دسان سائلو سر بنه و بوگفته: «برار جان، خوداوند، هو عیسی یی کی وختی امون دیبی شهز دمشق میانی را میان تر آشکار بوسته، مر اوسه کوده کی دوواره تی چومان واز به و تا روح القدس جا پور بی.» ۱۸ هو لحظه ایچی فلس مانستن جه سائلو چومان سر بکفته و اون دوواره بیده و ویریشه تعمد بیگفته. ۱۹ او وخت غذا بوخورد و قوت پیدا کوده.

سائلو کی خو قلب به عیسی مسیح بیسپرده بو مردوم دمشق و اورشلیم بشارت دهه

سائلو چند روزی دمشق ایمانداران ورجا بسه ۲۰ و فوری همه ئ کنیسه یان دورون موعظه کودی کی عیسی، خودا پسر ایسه. ۲۱ تومامی مردوم کی ایشناوستیدی تعجب کودیدی، گفتیدی: «مگه ان هو کسی نی یه کی اورشلیم دورون هرکی به عیسی نام ایمان آوردیدی، اوشان اذیت و آزار کودی؟ لابود بمو آیه کی ایمانداران دسگیر بوکونه و پيله کاهنان ورجا بیره.» ۲۲ ولی قوت سائلو گبان هر روز ویشتر بوستی و تومام یهودیان دمشق ره ثابت کودی کی عیسی، هو مسیح موعود ایسه.

۲۳ خیلی روزان بوگذشته و یوہودیآن ہمدیگر آمرأ نقشہ بکشہ ییدی کی شائول بوکوشید۔ ۲۴ ولی شائول جہ اوشان نقشہ وأخبر بوستہ۔ یوہودیآن حتی شب و روز شہر دروازہ یان جُلو نگہبانی دیدی۔

۲۵ بآزین اون دوستان ایتا شب اون زیبیل میان بنہ ییدی و جہ دیواڑ شہر جور روانہ کودیدی بیجیر۔

۲۶ وختی شائول فارسہ اورشلیم، ایمانداران دونبال گردستی کی بشہ اوشان ورجا ولی ہمہ اون جا ترسہ ییدی، چونکی باور نوکودیدی کی اونم ایماندارہ۔ ۲۷ ولی برنابا اون اوسادہ ببردہ رسولان ورجا، بوگفتہ کی اون شوئون دبوو دمشق، خوداوند بیدہ و خوداوند اون آمرأ گب بزہ و اونم دمشق میان شوجات آمرأ بہ عیسی نام موعظہ کودی۔ ۲۸ پس شائول اوشان ورجا بسہ و آزادانہ اورشلیم میان شوئون آمون کودی و شہامت آمرأ بہ خوداوند نام بشارت دی۔ ۲۹ اون یوہودیآن یونانی زبان آمرأ کل گب زہی ولی اوشان، اون قتل رہ نقشہ بکشہ ییدی۔ ۳۰ وختی ایمانداران نقشہ قتل بفامستیدی، شائول اوسادیدی ببردیدی قیصریہ و جہ اوہیہ اون اوسہ کودیدی کی بشہ شہر تارسوس۔

۳۱ ہطوی بو کی تومامی کلیسایان سرتاسر یوہودیہ و جلیل و سامرہ آرامش پیدا بوکودیدی و پا بیگفتیدی و ہمہ تان ایمانداران، خوداترسی آمرأ زندگی کودیدی و روح القدس یاری آمرأ اوشان نفرات ایضافہ بوستیدی۔

پطرس ختمت کودن لڈہ و یافا دورون

۳۲ پطرس تومامی منطقہ یان گردستی و ایوار ہم ایمانداران لڈہ سرکشی بوکودہ۔ ۳۳ اوہیہ اینفر بیدہ کی اینیاس نام داشتی و ہشت سال ایفلیج و زیمینگیر بو۔ ۳۴ پطرس اون بوگفتہ: «اینیاس، عیسی مسیح تر شفا دہہ۔ ویریز، تی رختخواب جم کون!» اون ایدفعہ جہ خو جاجیگاہ ویریشتہ۔ ۳۵ تومام مردومی کی لڈہ و شارون میان زندگی کودیدی ا معجزہ بیدہ ییدی و بہ خوداوند عیسی ایمان باوردیدی۔

۳۶ یافا دورون، ایمانداری زندگی کودی کی طابیتا نام داشتی، کی اون ایسم معنی «غزال» بو۔ آزن خودش وقف کاران حُب بوکودہ بو و فقیران کومک کودی۔ ۳۷ ہو روزان طابیتا مریض بوستہ، بمرده۔ پس اون بوشوستیدی، ببردیدی بنہ ییدی بالاخانہ میان۔ ۳۸ لڈہ، یافا نزدیکی نہہ بو۔ هن و آسی وختی اوہیہ ایمانداران بیشتاوستیدی کی پطرس لڈہ میان ایسہ، دو نفر اوسہ کودیدی اون دونبال و اون جا خواہش بوکودیدی کی «فوری ویریز، بیآمی ورجا»۔ ۳۹ پطرس ویریشتہ اوشان آمرأ بوشو۔ وختی فارسہ ییدی اوہیہ، اون ببردیدی بوجور، بالاخانہ میان۔ تومام وئوہزنآکان گریہ کونان بموییدی جُلو و لیاسانی کی طابیتا وختی زندہ بو اوشان رہ بودوختہ بو، نشان بدہ ییدی۔

۴۰ پطرس اوشان اوطاق جا بیرون کودہ و زانو بزہ، دوعا بوکودہ۔ پس رو بوکودہ بہ طابیتا جنازہ بوگفتہ: «ای طابیتا، ویریز!» طابیتا خو چومان واکودہ۔ وختی پطرس بیدہ، جہ خو جیگا ویریشتہ و بینیشتہ۔ ۴۱ پطرس اون دس بیگفتہ، بہ پا بداشتہ و ایمانداران و ویوہزنآکان دوخوآدہ و اون زندہ بہ اوشان بیسپردہ۔ ۴۲ آ خبر سرتاسر یافا میان پخش بوستہ و خیلی یان بہ خوداوند عیسی ایمان باوردیدی۔

۴۳ پطرس چند روزی یافا میان شمعون ورجا کی ایماندار بو و اون کار دباغی بو، بسہ۔

پطرس گرنلیوس رومی امراً مولاقات کونہ

- ۱ قیصریہ شہر میان ایتا مردای زندگی کودی، گرنلیوس نام، کی ہنگ رومیان افسر بو۔ اون ہنگ معروف بہ «ہنگ ایتالیایی» بو۔ ۲ اون ایتا پارسا مردای بو و توما م اون خانوادہ دوروستکار و خوداترس بید۔ گرنلیوس دس و دلیل باز بو و نیازمندان صدقہ فدیی و ہمیشہ بہ درگاہ خودا دوعا کودی۔ ۳ ایتا روز بعد ظهر حدود ساعت سہ، رویا دورون خودا فرشتہ آشکارا دینہ کی بمو اون ورجا، بوگفتہ: «ای گرنلیوس!» ۴ گرنلیوس ترس امراً اون نیگاہ بوکودہ و جواب بدہ: «بلہ، سرور!» فرشتہ بوگفتہ: «تی ہدایا و دوعایان، خودا ورجا مورڈ قوبیل قرار بیگفتہ۔ ۵ ہسأ چند نفر اوسہ کون بیشید شہر یافا و شمعون کی اون (پطرس) دوخوانیدی، بأورید آیہ۔ ۶ اون ایتا دباغ ورجا، بہ نام شمعون کی دریا کنار خانہ دارہ، مہمانہ۔»
- ۷ وختی فرشتہ یی کی اون امراً گب زئن دبو بوشو، گرنلیوس دو نفر جہ خو خادمآن و ایتا جہ خودش سپاہیان مخصوص کی ایتا پارسا مردای بو، دوخواندہ ۸ و توما ماجرای اوشان رہ بوگفتہ و اوشان اوسہ کودہ کی بیشید یافا۔
- ۹ فردا ظہر موقع بو، وختی را میان ایسہ بید و شہر نزدیک بوستن دبید، پطرس بوشو خانہ پشت بام جور کی دوعا بوکونہ۔ ۱۰ اویہ اون ویشتا کودہ و بخواستہ ایچی بوخورہ۔ وختی غذای آمادہ کون دبید، خلسہ دورون بوشو۔ ۱۱ ہو حال میان بیدہ کی آسمان وار بوستہ، ایتا پیلہ سفرہ بوچہ مأنستن، جہ چار گوشہ آویزانہ، زمین طرف بیجیر آمون درہ۔ ۱۲ او سفرہ، ہمہ جور چارپایان و خزندہ یان و پرنده یان جا پور بو۔ ۱۳ صدایی بیشناوستہ کی گفتی: «پطرس، ویریز، اوشان سر و وین و بوخور!»
- ۱۴ پطرس بوگفتہ: «حاشا خوداوندأ، من ہرگز ایچی کی نجست و ناپاک بہ لب نرم۔»
- ۱۵ دووارہ صدا بمو کی «اونچی خودا حلال بوکودہ، تو حرام نوأ دانستن۔» ۱۶ سہ دفعہ تکرار بوبوستہ، بازین سفرہ آسمان جور بوشو۔
- ۱۷ ہو وخت کی پطرس تعجب امراً بہ خو رویا فیکر کون دبو، ہو کسانئی کی گرنلیوس اوسہ کودہ بو، شمعون خانہ پیدا بوکودید و اون خانہ در سر فارسہ دبید۔ ۱۸ اوشان صدای بولند امراً وأورسہ دبید: «آیا شمعون کی اون پطرس دوخوانیدی آیہ مہمانہ؟»
- ۱۹ پطرس بہ خو رویا فیکر کون دبو کی روح القدس بوگفتہ: «بیدین، سہ نفر تی دونبال گردیدی۔ ۲۰ ویریز، بوشو بیجیر، شک نوکون کی اوشان امراً و بیشی، چرہ کی من اوشان اوسہ کودم۔»
- ۲۱ پطرس بوشو بیجیر و اوشان بوگفتہ: «من ہونم کی اون دونبال گردیدی۔ چی و آسی بمویدی آیہ؟»
- ۲۲ اوشان بوگفتیدی: «فرماندہ گرنلیوس امر اوسہ کودہ۔ اون مردی عادل و خوداترسہ، کی توما م مردوم یوہود اون بہ خوبی شناسیدی۔ فرشتہ موقدس خودا اون دستور بدہ امر اوسہ کونہ تا تر ببریم اون خانہ کی تی گبان بیشناوہ۔» ۲۳ پس پطرس اوشان ببردہ شمعون خانہ و اوشان جا پذیرایی بوکودہ۔ فردا روز رہ ویریشتہ کی اوشان امراً بشہ۔ چند نفر جہ ایمانداران شہر یافیم اون امراً بوشویدی۔
- ۲۴ پس فردا روز رہ فارسہ دبید قیصریہ۔ گرنلیوس، اون فامیلان و رفقان کی دعوت بوکودہ بو، ہمہ تان،

اوشان رافا ایسہ بید. ۲۵ وختی پطرس فارسہ، گرنلیوس بوشو اون پیشواز، بکفته اون پا جبر و اون پرستش بوکودہ. ۲۶ ولی پطرس اون بہ پا بدآشتہ، بوگفته: «ویریز؛ منم ایتا اینسانم.»

۲۷ هوطو کی اوشان امرأ گب زئن دبو، شہ خانہ دورونی. اویہ مردوم زیادی امرأ روبرو بہ.

۲۸ پطرس اوشان بوگفته: «شومان خودتان دانیدی کی یوہودیآن بر طبق شریعت ایجازہ نأریدی غیر یوہودیآن امرأ معاشرت بوکونید یا اوشان خانہ بیشید. ولی خودا مَر نیشان بدہ کی ہیکس نجست یا ناپاک ندانم. ۲۹ ہن و آسی وختی می دونبال اوسہ کودیدی، ہیچی نوگفتم، فوری بموم. ہسأ مَر بیگید، چی و آسی مَر باوردیدی آیہ؟»

۳۰ گرنلیوس بوگفته: «چار روز پیش، ساعت سہی بعد ظہر، ہو وختی کی می خانہ میان دوعا کودن دبو، ناخبر بیدم ایتا مردای کی اون لیباس نورانی بو، می روبرو ایسہ ۳۱ و بوگفته: (گرنلیوس، خودا تی دوعای بیشناوستہ و تی کومک ہایی کی فقیر مردومان رہ کونی، قوبیل بوکودہ. ۳۲ چند نفر اوسہ کون، بیشید یافا کی پطرس باورید آیہ. اون مہمان شمعونی یہ کی اون شغل دبآغی ایسہ و اون خانہ دریا کنار نہہ. ۳۳ پس منم فوری اوسہ کودم تی دونبال کی تر باورید و تونم امی سر منت بنہیی بمویی امی ورجا. ہسأ امان ہمہ تان در حوضور خودا حاضریم کی ہرچی خوداوند تر بوگفته، بیشناویم.»

پطرس پیغام گرنلیوس خانہ میانی

۳۴ پطرس خو گبان ہطوی شروع بوکودہ و بوگفته: «من ا حقیقت بفامستم کی خودا خو مردومان میانی ہیچ فرقی نہہ، ۳۵ بلکی ہر قوم میان، ہر کس اون جا بترسہ و عیدالت بہ جا باورہ، خودا اون قوبیل کونہ. ۳۶ ہطوی کی دانیدی، خودا خو پیغام صلح و سلامتی ایسرائیل قومہ توسط عیسای مسیح، کی ہمہ تان خوداوند ایسہ، اوسہ کودہ. ۳۷ شومان خودتان جہ او پیلہ دانہ ایتفاقی کی سرتاسر یوہودیہ دکفته خبر دأریدی و دانیدی کی ہمہی آ چیزان بعد یحییٰ تعلیم در مورد تعمید جہ جلیل اوستان شروع بوبوستہ. ۳۸ خودا عیسای ناصری، روح القدس قوت امرأ مسح بوکودہ، جوری کی ہمہ جا گردستی و بہ نیکویی رفتار کودی و تومام اوشانی کی اسیر شیطان بید، شفا دی، چرہ کی خودا اون امرأ بو.

۳۹ «امان ہمہ تان شاہد تومامی عیسی کارانیم، کی سرزمین یوہود و اورشلیم میان انجام بدہ. ولی او قوم اون مصلوب بوکودیدی و بوکوشتیدی. ۴۰ خودا اون، سومی روز رہ جہ موردهیان میان ویریزانہ و خیلی یان اون بیدہ ییدی، ۴۱ ولی نہ ہمہ کس، بلکی شاہدانی کی خودا خودش پیشتر اینتخاب بوکودہ بو. وختی عیسی جہ موردهیان ویریشتبہ، امان ہمہ تان اون امرأ غذا و آب بوخوردیم. ۴۲ اون امر دستور بدہ قومہ موعظہ بوکونیم و آشکارا شہادت بدیم کی خودا اون داور زندہ یان و موردهیان قرار بدہ. ۴۳ ہمہی پیغمبران ہن شہادت دیہیدی کی ہر کس بہ عیسی مسیح ایمان باورہ، اون گونایان ببخشہ بہ.»

۴۴ پطرس اوشان امرأ گب زئن دبو کی روح القدس بر ہمہی اوشانی کی کلام ایشناوستن دبید، نازل بوستہ. ۴۵ تومام ایمانداران جہ قوم یوہود کی پطرس امرأ بمو بید، وختی بیدہ ییدی کی غیر

یوہودیانم روح القدس جا پور بوستید، تعجب بوکودیدی، ۴۶ چہ کی بیشتاوستیدی اوشان بہ زبانان جورواجور گب زہیدی و خودای پرستش کودیدی. پس پطرس بوگفته: ۴۷ «ہسا دہ چی کسی تانہ بگہ کی اشان نتانیدی آب امرأ تعمید بیگیرید؟ چون روح القدس امی مانستن دریافت بوکودیدی.» ۴۸ هن و اسی دستور دہہ اوشان بہ عیسی مسیح نام تعمید بدید. اوشانم پطرس جا خواہش بوکودیدی تا چند روزی اوشان ورجا بشہ.

پطرس اورشليم کليسا ره گزارش دہہ

۱ رسولان و براران ایمانداری کی یوہودیه ایسہ بید، بیشتاوستیدی کی غیر یوہودیانم بہ خودا کلام ایمان باوردیدی. ۲ وختی پطرس واگردستہ اورشليم، ایمانداران کی ختنہ بوبوستہ بید ایصرار داشتیدی غیر یوہودیانم ختنہ ببید. اوشان پطرس امرأ بحث و گفتگو بوکودیدی و بوگفتیدی: ۳ «چوطو بتانستی بیسی مرداکان خانہ بی کی ختنہ نوبوستیدی و اوشان امرأ همسفرہ بیسی؟» ۴ پطرس توما ماجرای جہ اول، اوشان رہ تعریف بوکودہ و بوگفته: ۵ «من شہر یافا میان دوعا کودن دوبوم کی رویا میان بیدم ایتا پیلہ سفرہ بوقچہ مانستن کی جہ چہارگوشہ آویزان بو آسمان جا بیجیر بمو، فارسہ می ورجا. ۶ او سفرہ دورون، چارپایان و جانوران و خزندہ یان و پرنده یان آسمان بیدم ۷ و صدایی بیشتاوستم کی مر گفتی: (ای پطرس، ویریز، اوشان سر وین و بوخور.) ۸ «جواب بدم: (ہرگز خوداوند، من ہیوخت ایچی کی حرام یا نجست بہ نوخوردم.) ۹ «دووارہ آسمان جا ندا بمو کی: (ہرچی خودا پاک بوکودہ، تو نجست نوکون.) ۱۰ سہ مرتبہ تکرار بوبوستہ و ہو دم سفرہ بوشو آسمان جور.

۱۱ «ہو وخت سہ نفر کی جہ قیصریہ می ورجا اوسہ کودہ بید، بموید او خانہ میان کی من ایسہ بوم. ۱۲ روح القدس مر بوگفته کی و او سہ نفر امرأ بشم و شک نوکونم. امانم واگردستیم، بمویم گرنلیوس خانہ میان و اشیش نفر ایمانداران کی یافا شین بید امی امرأ بمویدی. ۱۳ اون امرہ تعریف بوکودہ کی چوطو خو خانہ میان فرستہ ی بیدہ کی اون بوگفته: (چند نفر اوسہ کون، بیشید یافا و شمعون کی اون «پطرس» دوخوانیدی، ایہ باورید. ۱۴ اون پیغامی ترہ آورہ کی تر و تومامی اوشانی کی تی خانہ میان زندگی کونیدی نجات دہہ.)

۱۵ «وختی شروع بہ گب زن در مورد نجات جہ طریق عیسی مسیح بوکودم، اوشان روح القدس دریافت بوکودیدی، اوجور کی امان پیشتر روح القدس فیگفته بیم ۱۶ و من خوداوند کلام بہ یاد باوردم کی بفرمأستہ بو: (یحیی آب امرأ تعمید دبی ولی شومان بہ روح القدس تعمید گیریدی.) ۱۷ اگہ خودا ہو عطای اوشان بیخشہ، کی بعد امی ایمان آوردن بہ عیسای مسیح خوداوند، امر فادہ، پس من کیسم کی بتانم خودا کار جولوی بیگیرم؟»

۱۸ وختی ایمانداران یوہودی اگبان بیشتاوستیدی، آرام بوستیدی، خودا نام جلال بدہیدی و بوگفتیدی: «رأس راسی کی خودا توبہ ی حیات بخش غیر یوہودیان رہ ہدیہ بوکودہ!»

۱۹ بعد اونکی استیفان سنگسار بوکودیدی، ایمانداران شکنجه و آزارم شروع بوبوسته بو، جہ آخاطر ایمانداران پخش و پلا بوبوستید و به فینیقیه و قبرس و انطاکیه بوشویدی و خودا کلام جز یهودیان هیکس دیگر بشارت ندیدی. ۲۰ ولی اوشان میان، مردا کانی جہ قبرس و قیروان ایسه بید کی وختی به انطاکیه فارسه بیدی، بوشویدی غیر یهودیان ورجا و اوشان ره بشارت بده بیدی کی ایسه. ۲۱ خوداوند دسم اوشان امرأ بو و تعداد زیادی ایمان باوردیدی و خوداوند طرف بمویدی.

۲۲ وختی آخبر به اورشلیم ایمانداران فارسه، اوشان برنابای اوسه کودیدی کی بشه انطاکیه.

۲۳ وختی اویه فارسه و نجات ایمانداران کی جہ خودا فیض بو، بیده خوشحال بوسته و اوشان تشویق بوکوده کی تومام دیل و جان امرأ به خوداوند عیسی مسیح وفادار بمأنید. ۲۴ چونکی ایتا مرد نیکوکار و خودا ترس بو و پری روح القدس داشتی، مردومان زیادی اون بشارت امرأ به خوداوند ایمان باوردیدی.

۲۵ بازین برنابا جہ اویه را دکفته، بوشو تاروسوس شهز میانی کی شائول پیدا بوکونه. ۲۶ وختی شائول پیدا کوده، اون خو امرأ باورده انطاکیه. اوشان اویه یک سال تومام ایمانداران زیادتی تعلیم بده بیدی. انطاکیه شهز میانی بو کی اولی مرتبه پیروان عیسای خوداوند «مسیحی» دوخوآدیدی.

۲۷ او روزان، چند نفر ایمانداری کی عطایای نبوت داشتیدی جہ اورشلیم بمویدی انطاکیه.

۲۸ اینفر جہ اوشان کی آگابوس نام داشتی، ویریشته و روح القدس الهام امرأ، ایتا پیله قحطی پیشگوی بوکوده کی روم سرزمین میانی ایتفاق دکفتی. آقحطی کلودیوس حکومت زمان رخ بده.

۲۹ ایمانداران تصمیم بیگفتیدی کی هر کی خودش بضاعت امرأ مسیحیان ساکن یهودیه ره کومک روانه کونید. ۳۰ پس آکار بوکودیدی و هدایایی برنابا و شائول دس فاده بیدی تا اوشانم اورشلیم کلیسا مشایخ فادید.

پطرس نجات جہ زندان خودا فرشته کومک امرأ

۱ هو وختان، هیرودیس پادشا اذیت و آزار و شکنجه ای مسیحیان شروع بوکوده. ۲ اون فرمان بده یوحنا برار، یعقوب کی ایتا جہ دوازده تا رسول بو، شمشیر امرأ بوکوشید.

۳ وختی بیده کی آکار، یهودیان خوشحال کوده، ایام عید فصیح میانی پطرس دسگیر بوکودیدی.

۴ هیرودیس بعد پطرس گيفتن، اون تاوده زندان دورون و چار دسته ای چار نفری نگهبان بنه تا اون بپایید و تصمیم داشتی کی بعد عید فصیح، تومامی ای مردوم ورجا اون محاکمه بوکونه. ۵ پس پطرس زندان میان بداشتیدی ولی ایمانداران تومام قوت امرأ اون ره دوعا کودیدی.

۶ ای شب قبل او روز کی هیرودیس تصمیم داشتی پطرس محاکمه بوکونه، اون به دوتا زنجیل دؤسته و بین دوتا سرباز نگهبان بوخوفته و نگهبانانم زندان در جلو نگهبانی دیدی. ۷ ایدفعه بی خوداوند فرشته آشکار بوسته و نوری زندان میان بتأبسته. فرشته پطرس پهلو بزه و اون خواب جا ویریزانه، بوگفته: «فوری ویریز!» هو وخت زنجیلانم اون دسان جا بکفتیدی زمین سر. ۸ فرشته اون بوگفته: «تی کمر دود و تی کفش دوکون.» پطرس هو کار بوکوده. فرشته اون بوگفته: «تی ردای دوکون و می دونبالسر بیا.» ۹ بازین پطرس اون دونبالسر زندان جا بیرون بوشو. اون باور نوکودی او کاری کی

فرشته انجام دَئَن دره واقعی یہ، بلکی فیکر کودی رویا دَئَن دره. ۱۰ اوشان جہ اولی و دوومی نگهبانان چومان جُلُو بوشویدی و فارسہ ییدی دروازہ آہنی کی رو بہ شہر واز بوسی. دروازہ خورہ خورہ اوشان جُلُو واز بوسہ. پس بوشویدی بیرون تا آخر کوچہ فارسہ ییدی و فرشتہ ناخبر ایدفعہ یی غیب بوسہ.

۱۱ او وخت پطرس بہ خودش بمو خو امرأ بوگفتہ: «ہسأ دہ یقین دارم کی خوداوند خو فرشتہ ای اوسہ کودہ کی مر جہ ہیرودیس دس و اونچی کی قوم یوہود اینتظار داشتیدی، نجات بدہ.»

۱۲ وختی بفامستہ، بوشو مریم خانہ کی یوحنا مار بو، ہو یوحنایی کی اون «مرقس» ہم دوخوآیدی. خیلی یان بمو بید اویہ کی دوعا بوکونید. ۱۳ وختی پطرس در بزه، دختری کی رودا نام داشتی و اویہ ختمتکار بو بمو کی در واکونہ. ۱۴ ہو وخت کی پطرس صدای بشناختہ، جہ خوشحالی ہول کودہ و در وانکودہ، بوشو اوطاق دورون و اوشان بوگفتہ کی: «پطرس در سر ایسہ!» ۱۵ اوشان، اون بوگفتید: «مگہ تی عقل جہ دس بدیی؟» ولی وختی بیدہ ییدی اون تاکید کونہ، بوگفتیدی: «شاید اون فرشتہ ای محافظ ایسہ کی بمو.»

۱۶ پطرس ہطو در زئن ایدامہ دبی. وختی در واکودیدی، پطرس بیدہ ییدی و ہمہ تان تعجب بوکودید. ۱۷ ولی پطرس خو دس امرأ اشارہ بوکودہ کی ساکیت بید و اوشان رہ تعریف بوکودہ کی چوطوی خوداوند اون زندان جا نجات بدہ. بازین بوگفتہ: «یعقوب و ایمانداران دیگرم خبر بدید.» بازین جہ اوشان پہلو بوشو جای دیگر.

۱۸ فردا صبرہ، نگهبانان دیل زالہ ترکستن دبو، چونکی ناستیدی پطرس سر چی بمو.

۱۹ ہیرودیس دستور بدہ ہمہ جا پطرس دونبال بگردید و چون اون نیافتیدی نگهبانان جا بازجویی بوکودہ، بازین فرمان بدہ اوشان بوکوشید. بازین ہیرودیس جہ یوہودیہ بہ قیصریہ بوشو و مدتی اویہ بسہ.

ہیرودیس مردن

۲۰ ہیرودیس مردوم صور و صیدون کینہ کی بہ دیل داشتی. ہن و آسی مردومان او دوتا شہر ہمدیلی امرأ بوشویدی ہیرودیس پیشکار ورجا کی «بلاستوس» نام داشتی. اون خوشان امرأ ہمراہ بوکودیدی کی پادشا امرأ آستی بوکونید، چونکی اشہران آذوقہ ہیرودیس سرزمین جا فراہم بوسی.

۲۱ او روزی کی ہیرودیس تعیین بوکودہ بو، لیباس پادشایی دوکودہ، تخت پادشایی سر بینشتہ و ہمہ تان رہ گب بزه. ۲۲ مردوم کی پادشا گبان بیشتاوستیدی فریاد بزییدی، بوگفتیدی: «ا گبان ایتا جہ خودایان گبانہ، نہ جہ ایتا آدم!» ۲۳ ہو وخت، چون ہیرودیس مردوم و ہاشتہ کی بہ جائی خودا اون پرستش بوکونید، خوداوند فرشتہ یم اون زمینگیر کودہ و اون جان دورون کلم دکفتہ و اون ایچہ ایچہ بوخوردہ، بازین اون بمردہ. ۲۴ ولی خودا کلام ہمہ روزان مردومان دورون رشت کودی و پخش بوسی.

برنابا و شائول رسالت

۲۵ چون برنابا و شائول خوشان ختمت اورشليم میانی به انجام فآرسآنیدی، جہ اورشليم به انطاکیه واگردستیدی و یوحنایم کی «مرقس» نام داشتی خوشان امرأ بأوردیدی.

۱۳ ۱ هو وختان انطاکیه کلیسا دورون، چن تا نبی و معلّم ایسه بید کی اشان نام: برنابا، شمعون کی آن «نیجر» دوخوآدیدی، لوکیوس قیروانی و متائن کی هیروڈیس نابرابری بو و شائول تارسوسی هم اوشان امرأ بو. ۲ ایتا روزی کی اوشان روزہ گیفتن دبید و خوداوند عیادت کودن دبید، روح القدس اوشان بوگفته: «برنابا و شائول اینتخاب بوکونید به خاطر کی من اوشان خدمتی ره دوخوادم.» ۳ او وخت بعد روزہ و دوعا، او دو نفر ختمت ره دس گذاری بوکودید و اوشان اوسه کودیدی جزیره ی قبرس.

بشارت دتن پولس و برنابا جزیره ی قبرس میانی

۴ روح القدس شائول و برنابای اوسه کوده کی بیشید بندر سلوکیه و جہ رای دریا فارسه بیدی قبرس. ۵ وختی اوشان وارد بندر سالامیس بو بوستیدی، یهودی کنیسه یان دورونی خودا کلام موعظه کودیدی. یوحنایم کی معروف به «مرقس» بو، اوشان امرأ ختمت کودی. ۶ اسه نفر سرتاسر او جزیره ی بگردستیدی تا فارسه بیدی شهر پافوس دورونی. اویه اینفر بیده بیدی کی یهودی جادوگر و نبی دورغی بو کی بازیشوع نام داشتی و اون «علیما» هم دوخوآدیدی. ۷ اون ایتا جہ دوستان والی او شهر، سرگیوس پولس، بو. والی کی مردی دانا بو شائول و برنابای دوخوآده، چونکی خوآستی خودا کلام بیشناوه. ۸ ولی علیما، کی اون نام به معنی جادوگر ایسه، اوشان امرأ موخالفت کودی کی وناله سرگیوس پولس ایمان بأوره. ۹ شائول، کی اون پولس دوخوآدیدی، روح القدس جا پور بوسته به اون چومان خیره بو بوسته، بوگفته: ۱۰ «آی ابلیس زای، آی دشمن تومام خوبیان، کی پور مکر و حیلہ ایسی! نخوایی جہ گمراه کودن مردومان جہ راه راست خوداوند دس بکشی؟ ۱۱ بدان کی هسا خوداوند دس امرأ تی چومان کور به و چند روزی نتانی آفتاب بیدینی.» هو وخت علیما چومان کور بوسته و نتانستی چیزی بیدینه. ا طرف او طرف گردستی و مردوم جا کومک خوآستی کی اون رای نشان بدید.

۱۲ وختی والی اونچی کی پیش بمو بیده، ایمان بأورده چونکی جہ اوشان تعلیم دربارہ ی خوداوند، حاج و واج بمآنسته بو.

پولس موعظه کونه کی عیسی مسیح، قوم اسرائیل کتاب موقدس تکمیل کوده

۱۳ او وختان پولس خو همراهان امرأ جہ رای دریا، جہ پافوس به پرجه ی پامفیلیه بوشویدی. ولی اویه یوحنا اوشان جا سیوا بو بوسته و واگردسته اورشليم. ۱۴ اوشان جہ پرجه شهر بوگودشتیدی و فارسه بیدی انطاکیه کی ایتا جہ شهران اوستان پسیدیه بو. روز شبات کی یهودیان ره روز ایستراحت

* ۱۴:۱۳ کتاب تورات دورون بینشته بو بوسته کی شبات، هفتمی روز هفته یی ایسه کی او روز میان وأستی یهودیان کار نوکونید و تومام روز عیادت و ایستراحت بوکونید.

و پرستش خوداوند بو، بوشوییدی کنیسه میان، بینشتیدی. ۱۵ بعد خواندن موسی کتاب تورات و پیغمبران دیگر، کنیسه رهبران اوشان بوگفتید: «براران، اگه پیام دیلگرم کونده مردوم ره داریدی، بیگید.» ۱۶ پولس به پا بئسه و خو دس امرأ اوشان ایشاره بوکوده و بوگفته: «ای مرداگان اسرائیلی، آی خوداترسان، گوش بدید! ۱۷ خودا، امی پئران، ینی قوم بنی اسرائیل، اینتخاب بوکوده و اوشان امرأ عهد و پیمان دوسته و او قوم زمانی کی مصر میان اسیر بید سربولند کوده. خو قودرت عظیم امرأ اوشان او سرزیمین جا بیرون باورده ۱۸ و نزدیک چهل سال بیابان میان اوشان تحمل بوکوده. ۱۹ اون هفت تا قوم کی کنعان میان ایسه بید، نابود کوده و خودش قوم، وارث او سرزیمین بوکوده. ۲۰ تومام اشان مدت زماث اسارت مصر دورون، تا به دس آوردن سرزیمین موعود، چار صد و پنجاه سال طول بکشه. تا سموئیل نبی زمان، رهبران زیادی خودا قودرت امرأ او قوم اداره بوکودیدی. ۲۱ بعد رهبران، امی قوم آرزوی ایتا پادشا داشتیدی و خودا شائول اوشان فاده کی قیس زای جه بنیامین قبیلہ بو و اون چهل سال پادشایی بوکوده.

۲۲ «وختی خودا پادشایی شائول جا فیگفته، داوود اینتخاب بوکوده کی اوشان پادشا ببه و بر اون شهادت بده، بوگفته: (من یسا زای، داوود کی مورڈ پسند من ایسه اینتخاب بوکودم؛ اون کسی ایسه کی تومام می کار، دیل و جان امرأ انجام دهه.)

۲۳ «جه نسل داوود نبی، هوطو کی خودا وعده بده بو، عیسای اوسه کوده تا اسرائیل ره نجات دهنده ببه. ۲۴ قبل آن کی عیسی بایه، یحیی قوم بنی اسرائیل ره موعظه کودی کی توبه بوکونید و تعمید فیگیرید. ۲۵ وختی یحیی خو دوران به آخر رسانن دو بو، بوگفته: (فیکر کونیدی کی من کی ایسم؟ من مسیح نییم؛ بلکی اون بعد من آیه کی من لایق نییم اون کفش بند و اکونم.)

۲۶ «آی براران، آی ایبراهیم زاکان و آی غیر یهودیان خوداترس کی آیه ایسه بیدی، و ابدانید امی و اسی بو کی خودا، خو زای عیسی مسیح نجات دهنده اوسه کوده. ۲۷ مردوم اورشلیم و اوشان پیلہ کسان، عیسای نشناختیدی و پیغمبرانی کی اوشان کتاب دورون پیشگویی بو بوسته بو و همه ئی سبات روزان میانی اون خواندیدی، نفامستیدی. اوشان عیسی محکوم کودن امرأ انبیا پیشگویی به انجام برسانیدی ۲۸ و هر چند هیچ گوناھی عیسی مسیح کوشتن ره پیدا نوکودیدی جه پیلطس حاکم بخواستیدی کی اون بوکوشه. ۲۹ وختی هرچی کی خودا کلام میانی دربارہ ئی اون بنیویشته بو بوسته بو به انجام برسانه بیدی، اون صلیب جا بیجیر باوردیدی و قبر دورون بنه بید. ۳۰ ولی خودا اون، جه مورده یان دورونی زنده کوده ۳۱ و عیسی مسیح خیلی روزان خودش به شاگردانی کی جه سفر جلیل به اورشلیم اون امرأ بمو بید آشکار کوده. هسا اوشان امی قوم میان اون شاهدان ایسیدی.

۳۲ «امان شمر بشارت دیهیمی کی خودا به خو وعده یی کی امی پئران فاده بو ۳۳ عمل بوکوده و امی و استی، کی اوشان زاکان ایسیم، عیسای جه دنیای مورده یان زنده کوده، هوطو کی مزبور دوم میان بنیویشته بو بوسته:

«(تو می پسر ایسی؛

ایمروز، من تر می زای چاکودم.)*

۳۴ «و خودا اون جہ موردهیان ویریزانہ کی ہرگز اون جسم فاسد نہ، ہوطو کی اشعیا کیتاب دورون

بمو:

«من او برکات موقدس و ایطمینان بخشی ی»

کی داوود قول بدہبوم، تر بخشم.*

۳۵ «ہن و اسی جائی دیگرم کیتاب زبور میانی بوگفته بوبوستہ کی خودا ایجازہ نده کی اون زاک بدن موقدس قبر میانی پیوسہ:

«تو می پتر، و نالی کی تی پسر جسم کی قدوسہ، بعد مردن جہ میان بشہ.*

۳۶ «چونکی داوود، بعد اون کی خودا ایرادہ امرأ مردوم خو زمانہی ختمت بوکودہبو، بمرده و خو

آباجداد ورجا بوشو و اون جسم فاسد بوستہ. ۳۷ عیسی مسیح، کی خودا اون جہ دنیای موردهیان ویریزانہ اون جسم فاسد نوبوستہ.

۳۸ «پس، آی براران، و استی بدانید کی آمرزش گونایان، عیسی مسیح، امرہ فراہم بوکودہ. ۳۹ ہسا

ہر کی بہ عیسی نام ایمان باورہ، جہ گونایان آزاد بہ، کی موسی شریعت نتانستی اون رہ او کار بوکونہ.

۴۰ پس مواظب ببید پیغمبران گبان در مورڈ شومان نہ کی بفرمایدی:

۴۱ «بیدینید، آی شومانی کی ہمہ چیی مسخرہ کونیدی،

تعجب بوکونید و بازین ہلاک بید،

چون شیمی زمان میان کاری کونم

کی ہر کس ہم اون شمر واگویا بوکونہ

بازم باور نوکونید.*

۴۲ وختی پولس و برنابا جہ کنیسہ بیرون شوئون دبید، مردوم اوشان جا خواہش بوکودیدی کی

ہفتہی دیگرم ہہ کلام اوشان رہ بیگید. ۴۳ وختی کی مردوم کنیسہی ترک کودیدی، خیلی جہ

یوہودیان و غیر یوہودیانی کی یوہودی بوبوستہ بید، پولس و برنابا دونبالسر را دکفتیدی. پولس و

برنابا اوشان تشویق بوکودیدی کی قوت امرأ خودا فیض دورون بسید.

۴۴ ہفتہی بعدم شنبہ روز رہ کی ہو شبات ایسہ، تقریباً تومام مردوم شہر دور ہم جم بوستہ بید

کی خوداوند کلام بیشناوید. ۴۵ ولی وختی یوہودیان، زیاد بوستن مردوم بیدہبیدی جہ حسودی و

موخالفت، پولس بی حورمتی بوکودید.

۴۶ ولی پولس و برنابا، شوجاعت امرأ بوگفتیدی: «لازم بو خودا کلام اول شمر فارسانیم. ولی

چون شومان اون قبیل نوکودیدی و خودتان لایق زندگی ای ابدی نانستیدی، پس ہسا امان شیمی غیر

یوہودیان ورجا. ۴۷ چونکی خوداوند امر بفرماستہ کی:

«تر غیر یوہودیان رہ نوری قرار بدم، کی نجات بہ گوشہ و کنار زمین فارسانی.*»

* ۳۴:۱۳ اشعیا نبی کیتاب، باب ۵۵، آیہ ۳ * ۳۵:۱۳ مزمور ۱۶، آیہ ۱۰ * ۴۱:۱۳ حبقوق نبی کیتاب، باب ۱، آیہ

۵ * ۴۷:۱۳ اشعیا نبی کیتاب باب ۴۹، آیہ ۶

۴۸ وختی غیر یوہودیآن بیشتاوستیدی، خوشحال بوستیدی و خوداوند کلام ستایش بوکودیدی؛ و اوشانی کی پیشتر زندگی ئی ابدی ره اینتخاب بوبوسته بید، ایمان بأوردیدی.

۴۹ خوداوند کلام، سرتاسر اطراف شہر انطاکیہ ئی پیسیدیه پخش بوسته. ۵۰ ولی یوہودیآن حسادت جا، او شہر پولدار زناکان کی یوہودی بوبوسته بید و با نفوذ بید و هطو سرشناس مرداگان تحریک بوکودیدی تا پولس و برنابای اذیت و آزار بوکونید. اوشان پولس و برنابای جہ او شہر و دور اطراف بیرون کودیدی. ۵۱ پولس و برنابا آکار و اسی خوشان خاک پای اوہ بتکنه بیدی و به شہر قونیه بوشویدی. ۵۲ ولی انطاکیه ایمانداران جہ شادی و روح القدس پور بید.

پولس و برنابا قونیه شہر میان

۱ قونیه میانم پولس و برنابا به کنیسه ئی یوہودیآن بوشویدی و ایجور جہ خودا کلام گب زهیدی کی مردومان زیادی جہ یوہودیآن و غیر یوہودیآن ایمان بأوردیدی. ۲ ولی یوہودیانی کی ایمان ناورده بید، غیر یوہودیآن تحریک کودیدی و اوشان فیکر بر ضد ایمانداران خراب کودیدی. ۳ پس پولس و برنابا زمان زیادی ئی اوہ بئسه بیدی و شوجاعت امرأ در مورد خوداوند عیسی مسیح گب زهیدی. خوداوند اوشان قوت انجام آیات و معجزات فدیی و خو کلام فیض تأیید کودی. ۴ او شہر مردوم دو دسته بوبوستیدی؛ ایتا دسته جہ یوہودیآن طرفداری کودیدی، ایتا دسته یم رسولان طرفدار بید. ۵ وختی یوہودیآن و غیر یوہودیآن، خوشان قوم پيله دانه آدماں امرأ همدس بوبوستیدی کی پولس و برنابای اذیت و آزار و سنگسار بوکونید، ۶ اوشان وأخبر بوستیدی، به لیکائونیه شہران، ینی لستره و دربه و اون اطراف، فرار بوکودیدی ۷ و اوہ خودا کلام بشارت دید.

پولس و برنابا لستره و دربه شہران میان

۸ لستره میان ایتا مردای شل مادرزاد نیشته بو کی نتانستی خو پایان تکان بده و هرگز را نوشو بو. ۹ وختی کی پولس جہ خودا کلام گفتن دبو، اون پولس گبان حُب گوش دیی. پولس کی بیده اون گبان دقت امرأ گوش دتن دره، بفامسته کی اون ایمان داره کی تانه شفا پیدا بوکونه. ۱۰ پس صدای بولند امرأ اون بوگفته: «ویریز تی پایان سر به پا بئس!» اون هو موقع جہ خو جا سر ویریشته، به را دکفته.

۱۱ وختی مردوم، اونچی ئی کی پولس انجام بده بو بیده بیدی، به خوشان زبان لیکائونی فریاد بزهیدی: «خودایان اینسان مانستن بوبوستیدی، امی و اسی بیجیر بمویدی!» ۱۲ اوشان برنابای «زئوس»، رئیس خوشان خودایان، دانستیدی و پولس کی بهتر تانستی گب بزنه، «هرمس» کی اوشان سخنگوی خودایان بو. ۱۳ کاهن زئوس کی اون معبد بیرون شہر دروازه نهه بو، چن تا نر گاب و چن تا تاج گل مردوم امرأ بأوردیدی شہر دروازه دورونی تا پولس و برنابا ره قوربانی بوکونید چونکی اوشان خوشان خودا دانستیدی.

۱۴ وختی برنابا و پولس بیشتاوستیدی، خوشان لباسان چاک بزهیدی، بوڈوستیدی مردوم میان و فریاد بزهیدی، بوگفتیدی: ۱۵ «ای مردومان، چره آکار کونیدی؟ امانم شیمی مانستن انسانیم و شمر بشارت دتن دریم کی جہ ابتان پوچ دس بکشید و به خودای زنده رو بأورید کی آسمان و زمین و دریا

و هر اونچی کی اوشان میان نهه خلق بوکوده. ۱۶ خودا در گذشته ایجازه بده کی توما قومان غیر یهودی هر کودام خوشان رای بیشید. ۱۷ خودا خو خرم کاران مره خو وجود همیشه ثابت بوکوده و خو رحمت امرآ آسمان جا شمر واران، فصلان پور محصول و خوراک فراوان فاده و شیمی دیلان شادی مره پور کونه. ۱۸ آخر سر آ گبان امرآ، مردوم به زحمت آرام کودیدی کی اوشان ره قوربانی نوکونید. ۱۹ ولی بعد اون، یهودیانی جه انطاکیه و قونیه بمویدی، مردوم خوشان امرآ همدس بوکودیدی و پولس سنگسار بوکودید. چون خیال بوکودیدی کی بمرده، اون فاکشه ییدی، بریدی بیرون تاوده ییدی. ۲۰ اما وختی ایمانداران اون دور جم بوستیدی، ویرشته و به شهر واگردسته. فردای او روز، اون و برنابا به شهر دربه بوشویدی.

پولس و برنابا واگردستن به انطاکیه ی سوریه

۲۱ اوشان دربه شهر میانم بشارت بده ییدی و خیلی یان اوپه ایماندار چاکودیدی. جه اوپه واگردستیدی، بوشویدی لستره و قونیه و انطاکیه. ۲۲ او شهران میان ایمانداران تقویت و تشویق بوکودیدی کی خوشان ایمان دورون قایم بسید و اوشان نصیحت بوکودیدی کی «امان سختی ی زیادی و پوشت سر بنیم تا به خودا پادشایی فارسیم». ۲۳ اوشان، هر کلیسا میان، مشایخی ایمانداران ره اینتخاب بوکودیدی و دوعا و روزه امرآ اوشان به خوداوند عیسی کی به اون ایمان باورده بید بیسپردیدی. ۲۴ بازین جه پیسیدیه سرزمین دوارستیدی، فارسه ییدی پامفیلیه. ۲۵ وختی شهر پرجه میان خودا کلام موعظه بوکودید، جه اوپه به شهر بندری آتالیه بمویدی. ۲۶ پولس و برنابا جه شهر آتالیه کشتی امرآ واگردستیدی بوشویدی انطاکیه ی سوریه، انطاکیه هو شهری بو کی پولس و برنابا اوپه به فیض الهی بیسپرده بوبوسته بید، تا ختمتی شروع بوکونید کی الان ده توما کودیدی. ۲۷ وختی فارسه ییدی اوپه، ایمانداران کلیسای دور هم جم کودیدی و اوشان ره بوگفتیدی کی خودا اوشان دس جا چی کارانی انجام بده و چوطو غیر یهودیان ره رای ایمان نیشان بده ۲۸ و زمان زیادی اوپه ایمانداران امرآ بئسه ییدی.

اورشلیم شورا

۱ چند نفر یهودیه جا بمویدی انطاکیه شهر میانی و ایمانداران تعلیم غلط دیدی کی: «اگه به موسی سنت ختنه نیبید، نتائیدی نجات دریافت بوکونید». ۲ وختی پولس و برنابا اوشان امرآ به موخالفت ویرشتیدی، قرار بر آن بوبوسته کی پولس و برنابا چند نفر جه ایمانداران امرآ بیشید اورشلیم و خوشان اختلاف، رسولان و مشایخ امرآ در میان بنید. ۳ بازین کلیسا اعضا، اوشان بدرقه بوکودیدی و هطوی کی به طرف اورشلیم جه رای فینیقیه و سامره بوشویدی، خبر ایمان آوردن غیر یهودیان بوگفتیدی و توما ایمانداران خوشحال بوستیدی. ۴ وختی پولس و برنابا فارسه ییدی اورشلیم، ایمانداران و رسولان و مشایخ بمویدی اوشان پیشواز و پولس و برنابا هرچی کی خودا اوشان دس جا انجام بده بو، اوشان ره بوگفتیدی. ۵ چند نفر جه فرقه ی

فریسیان کی ایمان باوردہ بید، ویریشتیدی، بوگفتیدی: «غیر یوہودیائی کی مسیحی بوبوستیدی لازمہ کی ختنہ بیید و اوشان دستور بدیم کی موسی شریعت بجا باورید.»

۶ پس رسولان و مشایخ دور ہم جم بوستیدی تا مسئلہی رسیدگی بوکونید. ۷ آخر سر بعد گبان زیدای، پطرس ویریشته و اوشان بوگفته: «ای براران، شومان دانیدی کی پیشتر، خودا مر جہ شیمی میان اینتخاب بوکودہ تا غیر یوہودیائی می جا اینجیل خوروم خبر بیشناوید و ایمان باورید. ۸ خودا کی جہ هر کس قلب و أخبر، روح القدس هطو کی امر ببخشہ، به غیر یوہودیائمن فادہ تا ثابت بوکونہ کی اوشانم امی مانستن قوییل کونہ. ۹ اون امی میان و اوشان میان ہیچ فرقی ننه. هطو کی ایمان امر، امی دیل پاک کودہ، اوشان دیلم پاک بوکودہ. ۱۰ ہسا چرہ خوایدی خودا صبر آزمایش بوکونید و باری کی نہ امان و نہ امی پتران، تحمل اون ناشتیم، به دوش ایمانداران غیر یوہودی بنید؟ ۱۱ ہمہ تان امان ایمان داریم کی مجانی فیض خوداوند عیسی مسیح امر نجات پیدا بوکودیم و غیر یوہودیائمن هطوی.»

۱۲ ہمہ تان ساکیت بوستیدی و به اونچی کی برنابا و پولس گفتن دیید گوش دییدی، کی چوطو خودا نیشانہ یان و معجزاتی اوشان دس جا غیر یوہودیائن ره آشکار کودہ بو. ۱۳ ولی وختی اوشان گبان تومام بوستہ، یعقوب کی اورشلیم کلیسا رہبر بو، و اگر دستہ بوگفته: «ای براران، گوش بدید! ۱۴ شمعون پطرس، امر بوگفته کی چوطو خودا پیشتر، غیر یوہودیائن رحمت بوکودہ کی جہ اوشان میانی خو قوم اینتخاب بوکونہ. ۱۵ اگبان، پیغمبران گبان امر برابری کونہ، هطو کی عاموس نبی کیتاب دورونی بینیویشته بوبوستہ:

۱۶ «خودا بفرماستہ: «بعد اون و اگر دم

و داوود سلطنت کی جہ بین بوشو، دوواریہ بر پا کونم

و اون خرابہ یان آباد کونم

۱۷ تا الباقی کسانی کی زمین رو زندگی کونیدی،

ینی تومامی غیر یوہودیائن کی می نام اوشان رو نہہ،

ہمہ تان خوداوند طلب بوکونید.»*

«هن چیزانی ایسہ کی خوداوند فرمایہ، ۱۸ خوداوندی کی او کارانی کی جہ قبلان آشکار بوستہ بو، به انجام برسائہ.»

۱۹ «پس من یعقوب، می عقیدہ آنہ کی نوآستی غیر یوہودیائن کی خودا طرف آیدی ایصرار

بوکونیم کی حتماً یوہودیائن تومام قانونان رعایت بوکونید، ۲۰ بلکی غیر یوہودیائن ره بینیوسیم کی جہ خوردن قوربانی بتان، بی عفتی آدمان، حیواناتی کی خفہ بوستیدی و خون، دوری بوکونید.

۲۱ چونکی موسی شریعت جہ قدیم ایام و تا ہسا هر شہر دورونی موعظہ بوستی و اون کیتاب تورات شبات روزان دورونی کنیسہ یان میانی بخواندہ بوستی و هطویم ایدامہ دارہ.»

شورا نامہ بہ غیر یوہودیائی کی ایماندار بید

۲۲ بآزین رسولان و مشایخ، توماہ کلیسا اعضا امرأ تصمیم بیگیتیدی کی جہ خوشان میان مردا کانی ای انتخاب بوکونید کی پولس و برنابا امرأ اوسہ کونید انطاکیہ. سیلاس و یهودای کی برسبا نام داشتی ای انتخاب بوکودیدی کی ایمانداران میانی رہبر بید. ۲۳ پس ایٹا نامہ اورشلیم شورا رہ بینویشتیدی و فآدہ ییدی پولس و اون ہمارہان دس کی متن نامہ اطوی بو:

«جہ آمان رسولان و مشایخ، شیمی برآن، بہ برآن ایماندار غیر یوہودی انطاکیہ، سوریه و کیلیکیہ، سلام! ۲۴ بیشتاوستیم کسانی جہ امی میان بدون ان کی دستوری جہ آمان بدآرید، بموییدی خوشان غلط گبان امرأ شمر دیل نیگران و پریشان خاطر بوکودیدی. ۲۵ هن و اسی آمان یکدیلی امرأ یهودا و سیلاس ای انتخاب بوکودیم و اوشان امی عزیزان، برنابا و پولس امرأ شیمی ورجا اوسہ کودیم، ۲۶ پولس و برنابا کی خوداوند مسیح نام و اسی، جہ خوشان جان بوگوذشتیدی. ۲۷ پس یهودا و سیلاس اوسہ کودیم کی شمر خوشان گبان امرأ آگاہ بوکونید. ۲۸ روح القدس کومک امرأ، آمان اطو مصلحت بیدہیم کی شیمی دوشن سر، باری نیم جز چیزانی کی شومان و دوری بوکونید: ۲۹ جہ خوردن قوربانی بت پرستان و خون و گوشت حیواناتی کی خفہ بوستیدی و بی عفتی آدمان. آگہ آ کاران نوکونید، کار پسندیدہ بوکودیدی. خودا ہمہ تان شمر بدآرہ.»

۳۰ پس اوشان را دکفتیدی، بوشوییدی بہ انطاکیہ. اویہ کلیسا اعضا دور ہم جم کودید و نامہی فآدہ ییدی اوشان دس. ۳۱ کلیسا اعضا، نامہی دیلگرم کونندہی بخواندیدی و اشان دیلان شاد بوستہ. ۳۲ یهودا و سیلاس کی جہ روح القدس عطای نبوت داشتیدی، گبان زیاد امرأ، ایمانداران تشویق و تقویت بوکودیدی. ۳۳ پس ایٹا مدت انطاکیہ بسہ ییدی و بعد اون ایمانداران انطاکیہ، اوشان بہ سلامتی اوسہ کودیدی کی واگردید بیشید اورشلیم ایمانداران ورجا، کسانی کی اوشان مأموریت فآدہ بید. ۳۴ ولی پولس و برنابا انطاکیہ میان بسہ ییدی ۳۵ و انطاکیہ ایمانداران امرأ بہ تعلیم و بشارت خوداوند کلام مشغول بوستیدی.

پولس و برنابا میان اختلاف دکفتہ

۳۶ مدت زماتی کی انطاکیہ میان بسہ ییدی پولس، برنابای بوگفتہ: «واگردیم بیشیم بہ شہرانی کی اویہ خوداوند کلام موعظہ بوکودیم، دیداری ایمانداران امرأ بدآریم و بیدینیم اوشان چی کودن دریدی.» ۳۷ برنابا خواستی یوحنا کی مرفس نام داشتی، خوشان امرأ بیرہ. ۳۸ ولی پولس موخالفت بوکودہ، بوگفتہ: «کسی کی پامفیلیہ میان امی امرأ ہمکاری نوکودہ و امر تنها بنہ، صلاح نیہ کی امی امرأ بیریم.» ۳۹ اختلاف سختی اوشان میان دکفتہ، کی جہ یکدیگر سیوا بو بوستیدی. برنابا، مرفس اوسادہ و جہ رای دریا بوشو قبرس؛ ۴۰ ولی پولس، سیلاس ای انتخاب بوکودہ و ایمانداران، اوشان رہ دوعا بوکودیدی و بہ خوداوند فیض بیسپردیدی. او وخت را دکفتید بوشوید سوریه و کیلیکیہ، کی جز اوستان روم بید. ۴۱ وختی کی جہ او اوستان بوگوذشتیدی، کلیسا ایمانداران خوشان گبان امرأ قوت قلب فآدہ ییدی.

تیموتائوسؑ ملحق بوستن به پولس و سیلاس

۱ پولس به شهرِ دربه بمو. بآزین بمو لِسْتره. اویہ ایتاً ایماندار تیموتائوس نام زندگی کودی کی اون مار ایتاً بانوی یهودی ایماندار ولی اون پتر یونانی بو. ۲ ایمانداران شهر لِسْتره و قونیه جہ اون به خوبی و نیکی یاد کودیدی. ۳ پولس خواستی اون خو امرأ سفر ببره. پس به ایحترام یهودیانی کی او منطقه میان زندگی کودیدی، اول تیموتائوس ختنه بوکوده، چون همه دانستیدی کی اون پتر یونانی یه. ۴ اوشان هطو کی جہ شهری به شهر دیگر شویدی، تصمیماتی کی رسولان مسیح و کلیسا مشایخ اورشلیم دورون بیگفته بید، مردومان ره اعلام کودیدی تا ایطاعت بوکونید. ۵ پس کلیسایان اعضا، در ایمان مسیح رُشت کودیدی و روز به روز ایماندارانی تازه به اوشان ایضافه بوستی.

پولس رویا دربارہٗ مقدونی مردای

۶ پس پولس و اون همراهان جہ منطقهٗ فریجیہ و غلاطیہ رد بوستیدی، چون دہ روح القدس اوشان قدغن بوکوده بو کی آسیا میان خودا کلام موعظه نوکونید. ۷ پس به نزدیکی ایالت میسیہ فارسہ بیدی، تلاش بوکودیدی کی بیشید بیطینیہ ولی روح القدس اوشان ایجازہ فندہ. ۸ هن و آسی، میسیہ جا بوگودشتیدی و بوشویدی شهر بندری ثروآس. ۹ شب، پولس رویا میان ایتاً مقدونی مرداک دینہ کی به پا ایسہ و اون ایلتماس کونہ: «بیاً مقدونیہ، امر کومک بوکون.»

لوقا کی ماجرای نقل کودن درہ، پولس و اون همراهان امرأ شه شهر فیلیپی کی مقدونیہ

۱۰ وختی پولس آ رویای بیدہ، فوری امان آمادہ بوستیم و رأ دکفتیم بیشیم مقدونیہ، چونکی بفامستیم خودا امر دوخوآدہ کی اوشان بشارت بدیم. ۱۱ بآزین شهر بندری ثروآس جا، کشتی امرأ یکراست به جزیرہٗ ساموثرآکی بوشویم و فردای او روز به شهر بندری نیاپولیس فارسہ بیم. ۱۲ جہ اویہ، راہی کی فیلیپی بو بوستیم کی مستعمرہٗ روم و ایتاً جہ شهران عمدہٗ بخش مقدونیہ بو. چند روزی او شهر میان بَسَّہ بیم.

۱۳ شبّات روزِ رِہ، شهر جا بیرون بوشویم فارسہ بیم هو روخان کناری کی فیکر کودیمی یهودیان دوعا کودن و آسی آمویدی. اویہ بینشتیم و زناکآنی کی اویہ جم بوستہ بید جہ خوداوند کلام اوشان ره گب بزہ بیم. ۱۴ اوشان میان زنی خودا پرست ایسہ بو، لیدیہ نام، کی شهر تیاتیرا شین بو و پارچہ یان ارغوان فروختی. اون امی گبان گوش دبی و خوداوند اون قلب واز کودہ تا پولس پیغام قوبیل بوکونہ.

۱۵ وختی اون خو خانوادہ امرأ غسل تعمید بیگفته، خواہش بوکودہ، بوگفته: «اگہ ایطمینان دآریدی کی من به خوداوند عیسی مسیح ایمان بأوردم، پس بأبید و می خانہ میان بَسَّید.» سر آخر امان اون خواستہٗ قوبیل بوکودیم.

پولس و سیلاس زندان میان

۱۶ ایتا روز کی شوئون دیبیم روخان کنار کی محلّ دوغا کودن بو، ایتا کنیز بیدهیم کی اسیر روح ناپاک بو و طالع بینی امرأ خو اربابان سوڈ فراوان فارسانهیی. ۱۷ اون، امان و پولس دونبالسر رأ دکفتی و فریاد زهیی: «أ مرداکان خادمان خودای موتعال ایسیدی و شمره نجات رای موعظه کونیدی.» ۱۸ اون همه تا روز آکار کودی. سر آخر پولس ده صبر نوکوده، و اگر دسته بوگفته: «ای روح، به عیسی مسیح نام تر فرمان دهم کی جہ اون بیرون بایی!» در جا روح اون جا خارج بوسته.

۱۹ او کنیز اربابان، چون بیدهیدی کی آکار امرأ اوشان اومید پول به دس آوردن باطیل بوسته، پولس و سیلاس بیگفتیدی و فکش فکش امرأ بریدی میدان شهر و تحویل دادگاه بدهیدی تا محاکمه ببید. ۲۰ بازین اوشان قاضیان ورجا باوردیدی و بوگفتید: «أ مرداکان یهودی ایسید و امی شهر به آشوب فاکشه بید. ۲۱ اوشان، رسم و روسومی تبلیغ کونیدی کی امان، رومیان ره غیر قابل قبوله.» ۲۲ مردوم، اوشان امرأ همدس بو بوستیدی. قاضیان فرمان بدهیدی کی اوشان لباسان بکنید و پولس و سیلاس چوب امرأ بزید. ۲۳ وختی پولس و سیلاس بزهیدی، زندان میان تاودهیدی و زندانبان دستور بدهیدی حُب مراقب به. ۲۴ زندانبانم چون اطو دستور بیگفته، اوشان ایتا سلول میانی تاوده و اوشان پای ایتا پیله کونده سر ڈوسته کی نتانید فرار بوکونید.

۲۵ نزدیک نصف شب بو کی پولس و سیلاس دوغا کونان و سرود خوانان خودای ستایش کودید و زندانیان دیگرم گوش دتن دبید، ۲۶ کی ایدفعهیی، ایتا پیله زمین لرزه بمو. زندان توما ساختمان به لرزه دکفته و او لحظه زندان دران وار بوسته و زنجیلائم جہ همه تان دس بیجیر بکفتیدی. ۲۷ رئیس زندان بیدار بوسته و بیده زندان دران بازه. شمشیر فاکشه تا خوره بوکوشه، چون فیکر کودی کی زندانیان فرار بوکودید. ۲۸ ولی پولس فریاد بزه، بوگفته: «تر زخم و زیلی نوکون، امان همه تان آیه ایسهیم!» ۲۹ رئیس زندان دستور بده مشعل باورید و سراسیمه بوشو زندان دورون، ترسان و لرزان پولس و سیلاس پا جیر بکفته. ۳۰ اوشان باورده بیرون واورسه: «ای بوزرگواران، چی و او بوکونم کی نجات پیدا بوکونم؟»

۳۱ اوشان جواب بدهیدی: «به خوداوند عیسای مسیح ایمان باور کی تو و تی خانواده نجات پیدا کونیدی.» ۳۲ بازین خوداوند کلام اون ره و توما اون اهل خانه ره موعظه بوکودیدی. ۳۳ رئیس زندان فوراً اوشان زخمان بوشوسته و خودش و توما اون خانواده تعمد بیگفتیدی. ۳۴ پولس و سیلاس خو خانه میان برده و سفره تاوده؛ اون و توما اون خانواده به خودا ایمان آوردن و اسی خیلی خوشحال بید. ۳۵ وختی روز بو بوسته قاضیان، مامورانی اوسه کودیدی زندانبان ورجا و بوگفتیدی: «او مرداکان آزاد کون!» ۳۶ زندانبان پولس جہ آپیغام و أخبر کوده و بوگفته: «قاضیان دستور بدهیدی کی شمر آزاد کونم. پس با بید بیرون و به سلامتی بشید.» ۳۷ ولی پولس و اگر دسته اوشان بوگفته: «شومان، امر کی رومی ایسیم بی محاکمه همه کس ورجا شلاق بزهیدی و زندانی بوکودید. هسا امر مخفیانه آزاد کودن دیدی؟ آکار نوکونیمی! هسا خودشان با بید و امر جہ آیه بیرون باورید.»

۳۸ مأموران، قاضیانَ بوگفتید و اوشان چون بیشتاوستیدی کی پولس و سیلاس رومی ایسیدی، بترسه ییدی ۳۹ و بموییدی، اوشان جا عذرخواهی بوکودید و تا زندان بیرون بدرقه بوکودید و اوشان جا بخواستیدی کی شهر ترک کونید. ۴۰ پولس و سیلاس، زندان ترک کودید و بوشوییدی لیدیه خانه و اویه ایمانداران دیلگرمی بده ییدی، بازین جه اویه بوشویید.

آشوب، تسالونیک میان

۱ پولس و سیلاس، جه شهران آمفیپولیس و آپولونیا بوگودشتیدی و به تسالونیکه فارسه ییدی کی یهودیان اویه کنیسه داشتیدی. ۲ پولس طبق خو عادت بوشو کنیسه دورون و سه تا شبات روز ره جه کیتاب موقدس اوشان امرأ بحث بوکوده ۳ و توضیح بده و دلیل باورده کی لازم بو امی گونایان کفار و آستی مسیح رنج بکشه و جه مورده یان ویریزه. اون گفتی: «آ عیسای کی در مورد اون شمیره گب زئن درم، هو مسیح ایسه.» ۴ بعضی جه اوشان و افراد زیادی یم جه یونانیان خودپرست و زناکان سرشناس قوبیل بوکودیدی و پولس و سیلاس امرأ همراه بووستید.

۵ ولی یهودیان حسودی بوکودیدی و چند نفر شریز مرداکان جه بازار سر جم کودیدی، ایتا گروه چاکودیدی و شهر میان آشوب به پا بوکودید. آ گروه، پولس و سیلاس پیدا کودن و آسی به یاسون خانه حمله بوکودید تا اوشان جه او خانه دورونی بیرید او جماعت ورجا کی اویه جم بووسته بید. ۶ ولی وختی رسولان پیدا نوکودیدی، یاسون و چند نفر جه ایمانداران دیگر فکش امرأ بریدی مقامات شهر ورجا و فریاد بزه ییدی: «آ مرداکان، دنیای به آشوب فاکشیدی. هسا بموییدی آیه هم هو کار بوکونید ۷ و یاسونم اوشان ببرده خو خانه. اشان همه تان جه قیصر دستوران نافرمانی کونیدی، چونکی ایدعا کونید اینفر دیگر هم پادشا ایسه کی عیسی نام داره.» ۸ وختی مردوم و مقامات شهر آ گبان بیشتاوستیدی، پریشان بوستید. ۹ بازین یاسون و دیگران جا ضمانت فیگفتیدی و اوشان آزاد کودید.

پولس و سیلاس بیریه شهر میان

۱۰ ایمانداران هو شب میان، پولس و سیلاس اوسه کودیدی کی بیشید بیریه. اوشان وختی کی اویه فارسه ییدی، به کنیسه یی یهودیان بوشویید. ۱۱ کسان کی بیریه میان زندگی کودیدی جه مردومان تسالونیکه روشن فکرتر بید، چون خوداوند عیسی کلام، اشتیاق امرأ قوبیل بوکودیدی و هر روز خودا کلام بررسی کودیدی تا به حقیقت پولس گبان پی ببرید. ۱۲ اطوی خلی جه یهودیان و زناکان و مرداکان سرشناس غیر یهودی ایمان باوردیدی.

۱۳ ولی وختی یهودیان تسالونیکه بفامستیدی کی پولس بیریه شهر میانم خوداوند عیسی کلام موعظه کونه، اویه بوشوییدی و مردوم تحریک و بر ضد اوشان بوشورانه ییدی. ۱۴ ایمانداران هو موقع پولس اوسه کودیدی کی جه دریا رأ بشه، ولی سیلاس و تیموتائوس بیریه شهر میان بسه ییدی.

۱۵ پولس همراهان، اون تا آتن همراهی بوکودید و اویه جه پولس دستور فیگفتیدی کی سیلاس و تیموتائوس و هرچی زودتر پولس ورجا بیشید. بازین همراهان آتن ترک کودید.

پولس آتن میان

۱۶ وختی پولس آتن میان سیلاس و تیموتائوس منتظر ایسہ بو، مجسمہ ای بُتآن کی شہر دورون بیدہ، پریشان بوستہ. ۱۷ هن واسی کنیسه میان، یوہودیآن و یونانیآن خوداپرسٹ آمرأ و هطو هر روز شہر میدان دورون رهگذران آمرأ گب زہیی. ۱۸ چند نفر جہ فیلسوفآن اپیکوری و رواقی م اون آمرأ شروع بہ بحث بوکودید. بعضی یان بوگفتیدی: «آیاوہ گو چی خوابہ بگہ؟» چند نفر دیگرم بوگفتیدی: «شاید جہ خودایآن غریبہ گب زئن درہ»، چونکی پولس جہ عیسی و اون زندہ بوستن جہ دنیای موردہ یان بشارت دئن دویو. ۱۹ بازین اون اوسآدیدی، بریدی «آریوپاگوس» شورا و اوہ اون بوگفتیدی: «تأنیم بدآنیم کی آتعلیم جدید کی تو دیہی، چی ایسہ؟ ۲۰ تی گبان آمی گوشآن رہ غریبہ یہ. پس خوابیم بدآنیم آ گبان چی معنی دہہ.» ۲۱ تومام اوشانی کی آتن میان زندگی کودیدی و اوشانی کی آتن میان غریبہ بید، ہیچ کار دیگر نأشتیدی، مگہ گفتن و ایشناوستن عقاید جدید آمرأ خوشآن وخت بوگذرانید. ۲۲ پس پولس «آریوپاگوس» شورا میان ویریشته و بوگفتہ: «آی آتن مرداکان، من دانم کی شومان در مورد دین و مذہب خیلی دقیق ایسید، ۲۳ چونکی وختی شہر میان گردستن دویوم و شیمی معبدآن دئن دویوم، ایتا مذبح پیدا بوکودم کی اون رو بینیویشته بو: (تقدیم بہ خودای ناشناختہ). شومان ناشناختہ اون پرستش کونیدی. ہسأ من جہ او خودا شمی رہ گب زئم.

۲۴ «خودایی کی دنیا و هر اونچی کی اون میان وجود دارہ خلق بوکودہ، آسمان و زمین مالک ایسہ و معبدآن میانی، کی بشر دس آمرأ چاکودہ بو بوستہ، ساکن نیہ ۲۵ و چیزی کی آدمآن خوشآن دس مرہ چاکونیدی نیازی نأرہ، چونکی خودا نفس زئن و حیات و ہمہ ای چیزآن خودش آدمآن فادہ. ۲۶ اون جہ ایتا اینسان، تومام بشر و قومآن بہ وجود باورده تا کی سرتاسر زمین سر ساکن بیید. اوشآن رہ زمان و محل سکونت محدودی برقرار بوکودہ، ۲۷ کی اوشآن، خودا دونبال بگردید، اون پیدا بوکونید و شاید اون لمس بوکونید، هرچند کی خودا جہ ہیچکدام آمان دور نیہ. ۲۸ چونکی اون جا زندگی و حرکت و ہستی داریمی، هطو کی بعضی جہ شیمی شاعرآن بوگفتیدی: (آمان اون زاکان ایسیمی.) ۲۹ «چونکی جہ نسل خودایم، شایستہ نیہ کی فیکر بوکونیم خودا ذات الہی، مجسمہ ای طلا، نقرہ یا سنگی آمرأ برابر ایسہ کی بہ دس هنرمند و سازندہ ای ایتا اینسان اختراع یا چاکودہ بو بوستہ. ۳۰ خودا پیشرآن کارانی کی آدمآن جہ روی نادانی انجام دیدی تحمل کودی ولی ہسأ ہمہ جا، تومام مردومان حوکم کونہ کی و اوتوبہ بوکونید. ۳۱ چونکی خودا روزی بر قرار بوکودہ کی جہان جہ جانب ایتا مرد کی اون اینتخاب بوکودہ، عیدالت آمرأ داوری کونہ. خودا اون موردہ یان دنیا جا ویریزانہ تا آکار آمرأ، ا حقیقت ثابت بوکونہ.»

۳۲ وختی کی موضوع کی کسانی کی میریدی و دووارہ زندہ بیدی بیشتاوستیدی، بعضی یان مسخرہ بوکودیدی ولی چند نفر بوگفتیدی: «آمان خوابیم ایتا فرصت دیگر جہ اونچی کی بوگفتی بیشتاویم.» ۳۳ اطوی پولس او جم ترک کودہ. ۳۴ ولی چند نفر اون آمرأ ہمراہ بو بوستید و ایمان باوردیدی: دیونیسوس، عضو آریوپاگوس شورا، ایتا زناکی کی داماریس نام داشتی و چند نفر دیگرم کی اون آمرأ بید.

پولس، قُرنتس میان

۱۸

۱ بازین پولس آتن ترک کوده و بوشو قُرنتس. ۲ اویہ ایتا یوہودی مرداکِ امرأ کی اون نام آکیلا بو و اوستان پونتوس میان بدونیا بمو بو، آشنا بوبوسته. آکیلا، خو زناکِ امرأ کی پریسکیلا نام داشتی، تازہ جہ ایتالیا بمو بید، چونکی کلودیوس قیصر فرمان بدہ بو کی توام یوہودیان و آجہ روم بیشید بیرون. پولس اوشان ورجا بوشو ۳ و چون اونم اوشان مأنستن خیمہ دوز بو، اوشان ورجا بئسہ و مشغول بہ کار بوبوسته. ۴ اون ہر شبّات، کنیسہ دورون یوہودیان و غیر یوہودیان امرأ کلہ گب زہی و توام خو سعی کودی کی اوشان قانع بوکونہ.

۵ وختی سیلاس و تیموتائوس جہ مقدونیه بمویدی، پولس توام خو وجود وقف موعظہ کلام بوکودہ و کنیسہ میان یوہودیان شہادت دبی کی عیسی ہو مسیحہ. ۶ ولی چون اون امرأ موخالفت بوکودیدی و اون ناسزا بوگفتیدی، اعتراض کونان خو لیاس خاک بتکانہ و اوشان بوگفتہ: «شیمی خون شیمی گردن دکفہ! من اون جا مبرایم. بازین غیر یوہودیان ورجا شم تا اوشان رہ گب بزئم.»

۷ پولس کنیسہ ترک کوده، بوشو ایتا غیر یوہودی ورجا کی اون نام تیتوس یوستوس بو. اون مردی خوداپرست بو و کنیسہ ورجا ہم خانہ داشتی. ۸ کریسپوس، کنیسہ رئیس و توام اون خانہ آدمان بہ عیسای خوداوند ایمان باوردیدی و خیلی جہ قُرنتس مردوم کی کلام بیشناوستہ بید، ایمان باوردیدی و غسل تعمید بیگفتیدی.

۹ ولی ایتا شب عیسای خوداوند، رویا میان پولس آشکار بوستہ و بوگفتہ: «نوا ترسن، تی گب بزئ و ساکیت نوا ایسن! ۱۰ من تی امرایم و ہیکس نتانہ تر ادیت و آزار بوکونہ، چونکی اشہر میان خیلی کسان بہ من تعلق داریدی.» ۱۱ پس پولس یک سال و نیم اویہ بئسہ و خودا کلام اوشان تعلیم بدہ.

۱۲ وختی کی «گالیو» والی اوستان آخائہ بو، یوہودیان ہمدیگر امرأ ہمدس بوبوستیدی، فووستیدی پولس سر و اون ببردیدی دادگاہ، ۱۳ بوگفتیدی: «أ مرد، مردوم وادار کونہ خودای بر خلاف شریعت عبادت بوکونید.»

۱۴ ولی وختی پولس بمو گب بزئ، گالیو یوہودیان بوگفتہ: «آی یوہودیان، اگہ جرم و جنایتی در کار بو، شیمی شکایت ایشناوستیم. ۱۵ ولی چون شیمی دعوا مرافہ، شیمی دین و شریعت و آسی ایسہ، شیمی موشکلان خودتان ورجا حل بوکونید. من نحوایم دخالت بوکونم.» ۱۶ توامی اوشان جہ تخت داوری اوسہ کوده بیرون. ۱۷ ہمہ اوشان، کنیسہ رئیس کی اون نام سوشتیس بو، حملہ بوکودیدی و اون والی چوم جلو بزہیدیدی. ولی گالیو اوشان ہیچی نوگفتہ.

پولس واگردہ بہ انطاکیہ

۱۸ پولس ایتا مدت قُرنتس میان بئسہ. بازین ایمانداران امرأ خوداحافظی بوکودہ و پریسکیلا و آکیلا امرأ جہ دریا را بوشو سورہ. اون کنخریہ میان فارسہ، چونکی خو امرأ عہد دؤستہ بو بہ خودا نزدیکتر بہ، خو سر موی بترآشتہ. ۱۹ وختی پولس خو ہمسفران، پریسکیلا و آکیلا امرأ بہ افسس فارسہ بیدیدی، اوشان ترک کوده، خودش بوشو کنیسہ میان کی یوہودیان امرأ گب بزئ. ۲۰ یوہودیان اون جا خواہش

بوکودیدی ایتا پیچہ ویشتر اوشان ورجا بئسہ ولی پولس قوبیل نوکودہ. ۲۱ اوشان امرأ خوداحافظی بوکودہ، بوگفتہ: «اگہ خودا ایرادہ بہ، واگردم ایم شیمی ورجا.» بازین کشتی سوار بوستہ و افسس ترک کودہ. ۲۲ قیصریہ کی فارسہ، جہ کشتی بیجیر بمو، بوشو اورشلیم کلیسا ایمانداران بیدینہ و جہ اویہ بوشو بہ انطاکیہ. ۲۳ چن روزی اویہ بئسہ و دووارہ رأ دکفتہ و سرتاسر غلاطیہ و ہمہی مناطق فریجیہ جا دوارستی و او منطقہ توما ایمانداران تقویت روحانی کودی.

۲۴ او روزان، ایتا یوہودی مردای کی اسکندریہ شین بو و آپولس نام داشتی بمو بہ افسس. اون ایتا ماہر سخنور بو و جہ خودا کلام خیلی دانستی. ۲۵ آپولس رأ و روشی کی ایتا مسیحی وابدانستہ بی، تعلیم بیدہبو و روح القدس ہدایت امرأ گب زہی. دقت امرأ در مورد عیسای خوداوند تعلیم دی، ہر چند کی فقط جہ یحیی عمید آگاہی داشتی. ۲۶ اون شوجاعت امرأ کنیسہ میان مردومان رہ بشارت دی، ولی وختی پریسکیلا و آکیلا اون گبان بیشتاوستید، اون خوشان خانہ بریدید تا خودا کلام بہتر اون یاد بیدید.

۲۷ چون آپولس تصمیم بیگفتہ کی بہ آخائہ سفر بوکونہ، ایمانداران افسس، اون تشویق بوکودیدی و اوشان ایمانداران او منطقہ رہ نامہ بینویشتیدی کی اون جا بہ گرمی پذیرایی بوکونید. وختی آپولس اویہ فارسہ، اوشانی کی بہ واسطہی خودا فیض ایمان باوردہبید خیلی کومک بوکودہ، ۲۸ چونکی ہمہتان ورجا، یوہودیان امرأ گفتگو کودی، اوشان عقاید، دلایل قوی امرأ رد کودی و کتاب موقدس امرأ ثابت کودی کی عیسی، ہو مسیح ایسہ.

پولس افسس شہر میان

۱ وختی کی آپولس قرنتس میان ایسہبو، پولس بعد انکی جہ او منطقہ کویان جور ۱۹ دوارستہ، فارسہ افسس. اویہ تازہ ایماندارانی پیدا کودہ ۲ و اوشان جا واورسہ: «وختی کی ایمان باوردید، روح القدس دریافت بوکودید؟»

اوشان بوگفتیدی: «امان حتی نیشاوستیم کی روح القدسیم وجود دارہ.»

۳ اوشان بوگفتہ: «پس تعمید چی بیگفتیدی؟» بوگفتیدی: «یحیی تعمید.»

۴ پولس بوگفتہ: «یحیی تعمید، نشانہی توبہ بو، کی قوم گفتی: (وا بہ اونی کی بعد من آیہ ایمان باورید) ینی بہ عیسی.» ۵ چون ان بیشتاوستیدی، بہ خوداوند عیسی نام تعمید بیگفتید ۶ و وختی کی پولس بر اوشان، دس بنہ، روح القدس بر اوشان نازل بو بوستہ و بہ زبانان روح القدس گب بزہبیدی و خودا پیغام بوگفتیدی. ۷ او مرداکان، در حدود دوازده نفر بید.

۸ بازین پولس اویہ سہ ماہ سبات روزان کنیسہ میان شویی، شوجاعت امرأ جہ خودا پادشایی گب زہی و ہمہتان رہ دلیل محکم آوردی. ۹ ولی بعضیان سرسختی کودیدی، ایمان ناوردیدی و ہمہ کس ورجا، جہ «مسیح رأ و روش» بدگفتیدی. پس پولس خو یاران اوسادہ و جہ اوشان ورجا سیوا بوکودہ. ہمہتا روز تالار سخنرانی تیرانوس دورون مردوم رہ گب زہی. ۱۰ دو سال توما بوگودشتہ و توما یوہودیان و غیر یوہودیانی کی آسیا منطقہ میان زندگی کودیدی، خوداوند کلام بیشتاوستیدی.

۱۱ خودا پوئس قودرت فادّه پيله دانّه معجزه یان انجام بده. ۱۲ مردوم دستمالان و پیشبندانی اوڻ بدن و آسه ییدی و بردیدی مریضان سر نهیدی و اوشان مریضی خُب بوستی و پلید روحان اوشان جا بیرون شویدی.

۱۳ پس چند نفر جِه جادوگران دوره گرد یهودی یم هه کار بوکودیدی، بوشویدی کسانئ ورجا کی پلید روحان داشتیدی، خوداوند عیسی نام دوخوآیدی و گفتیدی: «به نام عیسی کی پوئس به اون موعظه کونه، شمر بیرون کونیمی!» ۱۴ اوشانی کی اَطو کودیدی، اسکوا هفتا پسران بید. اسکوا ایتا جِه پيله کاهنان یهود بو. ۱۵ ولی پلید روح، اوشان بوگفته: «عیسای شناسم، پوئس شناسم، ولی شومان کیسیدی؟» ۱۶ بازین او مردای کی پلید روح داشتی اوشان جان دکفته، طوری اوشان بزه کی لخت و زخمی، او خانه جا فرار بوکودید.

۱۷ چون توما م ساکنانی کی افسس میان زندگی کودیدی، چی یهودی و چی غیر یهودی، بفامستیدی، بترسه ییدی اَطویی کی بعد اون عیسای خوداوند نام ایحترام نهیدی. ۱۸ خیلی جِه اوشانی کی ایمان باورده بید، بمویدی جُلو، آشکارا به خوشان کاران اقرار بوکودیدی ۱۹ و خیلی جِه اوشانی کی پیشتر جادوگری کودیدی، خوشان کیتابان باوردیدی و همه تان جُلو بسوجانه ییدی. وختی حساب بوکودیدی کیتابان قیمت، پنجاه هیزار سکه ی نقره بوستی. ۲۰ اَطویی، خوداوند کلام همه جا پنخش بوستی و قوت گیتی.

۲۱ وختی هرچی کی پیش بمو بو به آخر برسه، پوئس جِه روح القدس هیدایت بو بوسته کی جِه رای مقدونیه و آخائیه، به اورشلیم و آگرده و بوگفته: «وختی او به فارسم، و اَروم جا دیداری بوکونم.» ۲۲ پس دو نفر جِه خودش همکاران، تیموتائوس و اراستوس اوسه کوده کی بیشید مقدونیه و خودش وخت ویشتری آسیا میان بئسه.

بلوا افسس میان

۲۳ هو وخت «مسیح را و روشن» و اسی، پيله بلوایی بپا بو بوسته. ۲۴ شورشی کی بپا بو بوسته بو، باعیث و بانیش اینفر بو کی دیمیتریوس نام داشتی، کی اوڻ شغل نقره کار بو و مجسمه یان مختلفی جِه الهه «آرتیمیس» چاکودی و صنعتگران دیگر امرأ در آمد فراوانی به دس آوردیدی. ۲۵ دیمیتریوس، اشان و صاحبان آجور حرفه یان جم کوده و اوشان بوگفته: «ای عزیزان، شومان دانیدی کی تومامی او اَمی سرمایه هه صنعتی ایسه کی داریم. ۲۶ ولی هوطو کی دینیدی و ایشناویدی، پوئس نه فقط افسس میان، بلکی سرتاسر آسیا میان، خیلی یان و آگردانه و گمراه بوکوده. اون گه خودایانی کی بشر دس جا چاکوده بو بوسته، اون ده خودا نشأ گفتن. ۲۷ پس نه فقط آخطر وجود داره کی اَمی کاسی جِه رونق دکفه، بلکی اَمی پيله الهه آرتیمیس معبدم کوچیک به و خو جلال جِه دس دهه، اون کی آسیا و سرتاسر دونیا میان پرستش به.»

۲۸ اوشان وختی دیمیتریوس گبان در مورد پوئس بیشتاوستیدی، اوشان غیظ گرفته و ایجگره زنان بوگفتیدی: «آرتیمیس افسسیان پيله دانّه ایسه!» ۲۹ توما م شهر میان آشوبی بپا بو بوسته! مردوم همدیگر امرأ میدان مسابقه طرف، هوجوم بردیدی و گایوس و آریستارخوس جِه اهالی مقدونیه کی همراهان

پولس بید، فکش فکش خوشان امرأ به تماشاخانہی شہر ببردیدی. ۳۰ پولس خواستی کی جمعیت جُلُو ظاہیر بہ، ولی ایمانداران اون و نأشتیدی ۳۱ و چند نفر جہ مقامات ایالت آسیا کی پولس دوستان بید، اون رہ پیغام اوسہ کودیدی، خواہش بوکودید کی بہ میدان مسابقہ نشہ.

۳۲ جمعیت آشفته بو. ہمہ داد و فریاد زہیدی و ہر کس خورہ ایچی گفتی. ویشتر مردوم نأستیدی چرہ دور ہم جم بوستیدی. ۳۳ یوہودیآن، اسکندر پیش تاودہ بیدی و بعضیان جہ جمعیت میان اون دستورانی دیدی. اون خو دس تکان بدہ کی مردوم ساکیت بید تا اوشان رہ جوابگو بہ. ۳۴ ولی وختی مردوم بفأستیدی اسکندر ہم یوہودی ایسہ، ہمہ ایتا صدا امرأ، نزدیک بہ دو ساعت فریاد زہیدی: «پیلہ دانہ ایسہ، افسسیان آرتمیس!»

۳۵ آخر سر، وختی شہر داروغہ، مردوم ساکیت کودہ، بوگفتہ: «ای افسس مرداکان، کیسہ کی ندانہ امی شہر، نگہبان معبد پیلہ دانہ آرتمیسہ و اون تمثال کی جہ آسمان بیجیر بمو، موحافظت کونہ؟» ۳۶ پس وختی کی امی الہہ آرتمیس، ہمہ کسان رہ قابل قوییل ایسہ، وا آرام ببید و عجلہ امرأ کاری نوکونید. ۳۷ امرداکان کی آیہ باوردیدی، نہ جہ امی معبد دوزدی بوکودیدی و نہ بہ امی الہہ کوفر بوگفتیدی. ۳۸ پس اگہ دیمتریوس و اون ہمکاران صنعتگر جہ کسی شکایتی دآریدی، دادگاہ در بازہ و قاضیانم حاضریدی. تآنیدی خوشان شکایت اویہ ببردید. ۳۹ ولی اگہ چیز دیگر دونبال گردستن دریدی، اون وا جلسہ یان رسمی انجمن شہر میان حل و فصل بوکونید، ۴۰ چونکی ترسم ایمروز، ا ناآرامی و اسی بہ شورشگری متہم بییم. اگہ ہطوی پیش بشہ، ہیچ دلیلی نتانیم باوریم بہ خاطر ا ایتفاق. ۴۱ اگبان بوگفتہ و مردوم مرخص کودہ کی بیشید.

پولس سفر بہ مقدونیہ و یونان و ہمراہ بوستن لوقای پزشک اون امرأ

۱ چونکی جینجال بہ آخر فارسہ، پولس ایمانداران دوخوادہ و بعد تشویق، خوداحافظی بوکودہ بوشو منطقہی مقدونیہ. ۲ اون خورا میان بہ ہر دیاری کی شوی، ایمانداران خو گبان امرأ دیلگرمی ای زیادی دیی تا یونان میان فارسہ ۳ و سہ ماہ اویہ بسہ. وختی کی خواستی کشتی امرأ بشہ سورہ، یوہودیآن بر ضد اون نقشہ بکشہ بیدی. ہن و اسی تصمیم بیگفتہ کی جہ رانی مقدونہ و اگردہ. ۴ اوشانی کی پولس امرأ ہمراہ بید: سوپاتروس پیرروس زای کی جہ مردومان بیریہ بو، آریستارخوس و سکوندوس کی جہ مردومان تسالونیکہ بید، گایوس درہ شین، تیخیکوس و ثروفیموس آسیا شین، و تیموتائوس. ۵ اوشان پیشتر بوشویدی و ثرواس میان امی منتظر ایسہ بید. ۶ ولی امانم پولس امرأ بعد ایام عید فطیر، جہ شہر فیلیپی کشتی سوار بوستیم و بعد پنج روز، بندر ثرواس میان بوشویم و اوشان ورجا ہفت روز بسہ بییم.

زندہ بوستن مرد جوان عشای ربانی دورون

۷ اولین روز ہفتہ کی دور ہم جم بوستیم، مراسم عشای ربانی دأشتیمی. پولس، چون تصمیم دأشتی فردا ثرواس ترک کونہ، اون موعظہ تا نصف شب طول بکشہ. ۸ خانہ بوجور کی جم بوستہ بییم،

چراغ زیاد نہہو۔ ۹ جوانی کی اِفتیخوس نام دأستی پنجرہ کنار نیشتہ بو۔ هوطو کی پولس گب زئن طولانی بوبوستہ، اون چورت کیفیتہ و بوخوفتہ۔ اون خواب سنگین بوستہ و ایوارکی طبقہی سوّم جا بکفتہ بیجیر و بمرده۔ ۱۰ پولس بوشو بیجیر، او جوان مرداک بغل کودہ و خو بدن بچسبانہ بہ اون بدن و اونرہ دوغا بوکودہ، بوگفتہ: «نترسید، اون زندہیہ!» ۱۱ وختی پولس بوشو بوجور، ادامہی مراسم عشاہی ربانی وأستی نان تیکہ تیکہ بوکودہ و بوخوردیم۔ اون تا سحر اوشان امرأ گب بزہ و جہ اویہ رأ دکفتہ، بوشو۔ ۱۲ مردوم او جوان زندہی بخانہ بریدیدی و اشان خیال راحت بوستہ۔

پولس افسس کلیسا مشایخ امرأ خودا حافظی کونہ

۱۳ امانم کشتی سوار بوستیم تا بیشیم آسوس شہر طرف۔ هوطو کی پولس امرأ قرار بنہ بیم، اویہ اون باوریم کشتی میان، چونکی خواستی جہ رای خوشکی بشہ تا شہر آسوس فارسہ۔ ۱۴ پس وختی پولس آسوس میان بیدہیم، اون باوردیم کشتی میان و بوشویم بندر میتیلینی۔ ۱۵ فردای او روز جہ اویہ کشتی امرأ بوشویم و جزیرہی خیوس ورجا فارسہیم۔ دوّمی روز جزیرہی ساموس بوشویم و سومی روز فارسہیم بندر میلیتوس۔ ۱۶ پولس تصمیم دأستی کی جہ رای دریا جہ کنارہی افسس دووارہ کی آسیا میان وخت کوشی نوکونہ، چونکی عجلہ دأستی کی اگہ بتانہ، روز پنتیکااست بہ اورشلیم فارسہ۔ ۱۷ اون جہ شہر میلیتوس، پیغامی مشایخ کلیسای افسس رہ اوسہ کودہ کی اوشان باورہ خو ورجا۔ ۱۸ وختی بمویدیدی، اوشان بوگفتہ: «شومان دانیدی جہ هو روز اول کی بموم آسیا، چوطو شیمی امرأ رفتار بوکودم، ۱۹ چوطو فروتنی و چومان گریہ مرہ خوداوند ختمت بوکودم و توماّم سختی یان و دسیسہ یان و بدرفتاری کی یوہودیآن می سر باوردیدی، تحمول بوکودم ۲۰ و دانیدی کی جہ هر اونچی کی شمرہ سودمند بو، چیزی دروغ نوکودم، بلکی پیام شمرہ موعظہ بوکودم، چی مردوم ورجا و چی خانہ میان شمرہ تعلیم بدم۔ ۲۱ یوہودیآن و غیر یوہودیآن اعلام بوکودم کی و ا توبہ کودن امرأ خودا طرف واگردید و بہ امی خوداوند عیسای مسیح ایمان باورید۔

۲۲ «بہ الہام روح القدس شوئون درم اورشلیم و نانم اویہ مرہ چی پیش آیہ۔ ۲۳ فقط آن دانم کی روح القدس هر شہر دورون کی شمرہ، مر ہشدار دہہ کی زندان و سختی می منتظرہ۔ ۲۴ ولی می جان، مرہ ارزشی نارہ، مگہ بتانم می مسابقہی بہ آخر برسائیم و ختمتی کی خوداوند عیسی مرہ ببخشہ، بہ کمال فارسائیم، خدمتی کی هو اعلام بشارت فیض خودایہ۔

۲۵ «ہسا دانم هوطو کی من ایتا مدتی شیمی میان ایسہ بوم و خودا پادشایی موعظہ بوکودم، ہیچ کودام دہ مر نیدینیدی۔ ۲۶ پس ایمروز شیمی امرأ ایتماّم حجت کونم کی کسی جہ شیمی میان ہلاک بیہ می تقصیر نیہ، ۲۷ چون خودا مقصد و اون ایرادہی اعلام کودن و اسی شمرہ کوتاہی نوکودم۔ ۲۸ مواظب خودتان و توماّم گلہی کی روح القدس شمرہ ناظر اوشان قرار بدہ ببید، چونکی خودا او جمع ایمانداران بہ قیمت خو خون بیہہ۔ بازین شومان وأستی اوشان حُب چوپانی بوکونید۔ ۲۹ من دانم بعد می شوئون، گرگان درندہ شیمی میان آیدیدی کی بہ گلہ رحم نوکونیدی۔ ۳۰ جہ شیمی میان کسانیی آیدیدی و حقیقت کلام خودای ایجوز دیگر گیدی تا ایمانداران خوشان دونبال برید و

اوشانَ جہ رآ به در کونید. ۳۱ شیمی حواس جم به، به یاد باورید کی من سه سالَ توام، شب و روز، تک تکِ شمَر می اشکِ چومانَ مره تعلیم و هوشیاری بدم.

۳۲ «هسا شمَر به خودا و اون کلام فیض ایسپریم کی اون تانه شیمی ایمان قوت فاده و هم شمَر ایماندارانی امرآ کی تقدیس بوبوستیدی به نام خوداوند عیسی مسیح، هم ارث بوکونه. ۳۳ هیچ چشمداستی به طلا و نقره و لیاس کسی نارم. ۳۴ شومان خودتان دانیدی کی خودم دس کار کوندم امرآ، می احتیاجات و می همراهان احتیاجات فراهم بوکودم. ۳۵ جہ هه لحاظ من شمَر نیشان بده بوم کی و سخت کار بوکونیم تا بتانیم ضعیفان کومک بوکونیم و خودمان خوداوند عیسی گبان به یاد بداریم کی بفرماسته: (فادن جہ فیگفتن بهتره.)»

۳۶ وختی خو گبان توام کوده، اوشان همه تان امرآ زانو بزه و دوعا بوکوده. ۳۷ همه صدای بولند امرآ گریه بوکودیدی و اون بغل کودیدی و ماچی بده ییدی. ۳۸ اونچی کی جہ همه چی ویشتر اوشان ناراحت کوده، گبی بو کی بوگفته: «ده می روی نیدینیدی.» پس اون تا کشتی بدرقه بوکودید.

پولس رسول و لوقا و اوشان همراهان شیدی اورشلیم

۱ وختی اوشان جا سیوا بوبوستیم، جہ رای دریا سفر بوکودیم، به جزیره ی «کاس» فارسه ییم. فردای او روز، به جزیره ی «رودس» و جہ او به «پاتارا» فارسه ییم. ۲ او به ایتا کشتی پیدا بوکودیم کی شوئون دبوو فینیقیه. پس سوار بوستیم و رأ دکفتیم. ۳ قبرس آمی چپ دس بیده ییم و جہ او به دوارستیم، سوریه سمت پیش بوشوییم و کشتی باز خالی کوندم و اسی، صور میان پیاده بوستیم. ۴ بازین او به ایماندارانی پیدا بوکودیم و هفت روز اوشان ورجا بئسه ییم. روح القدس اوشان آشکار کوده بو کی پولس کی شه اورشلیم میانی چی بلایی اون سر آیه. هن و اسی جہ پولس بخواستیدی و بوگفتیدی کی نوا شوئون اورشلیم. ۵ وختی هفت روز به آخر فارسه، رأ دکفتیم بیشیم. ایمانداران همه تان خوشان زن و زاکان امرآ تا بیرون شهر، امر بدرقه بوکودیدی و امان دریا کنار زانو بزه ییم و دوعا بوکودیم. ۶ بعد خودا حافظی، کشتی سوار بوستیم و اوشانم و اگر دستیدی، بوشوییدی بخانه.

۷ آمی سفر دریایی جہ بندر صور، پتولامائیس میان به آخر فارسه. او به ایماندارانی بیده ییم و اوشان جا احوالپرسی بوکودیم و ایروز اوشان ورجا بئسه ییم. ۸ فردای او روز، رأ دکفتیم، فارسه ییم قیصریه بوشوییم فیلیپس خانه و او به بئسه ییم. فیلیپس ختمت فارسنانن خبر خوش انجیل به مردوم بو و ایتا جہ او هفت نفر بو کی رسولان کومک کودی. ۹ اون چارتا دختر عذب داشتی، کی خودا اون دختران عطایای نبوت و پیشگویی فاده بو.

۱۰ چند روزی کی او به ایسه بیم، ایتا نبی کی آگابوس نام داشتی جہ منطقه ی یهودیه بمو او به. ۱۱ اون بمو آمی ورجا و پولس کمر بند اوساده، خود دس و پای اون امرآ دوسته و بوگفته: «روح القدس گه: (مردی کی ا کمر بند اون شینه، یهودیان اون اورشلیم میان هطویی دودیدی و به دس غیر یهودیان ایسپردی.)»

۱۲ وختی آن بیشتاوستیم، امان و مردومان او به پولس جا ایلتماس بوکودیم کی به اورشلیم نشه.
 ۱۳ ولی پولس و اگر دسته بوگفته: «آن چی کاری ایسه کی کونیدی؟ چره شیمی گریه امرأ می دیل
 اشکنیدی؟ من آمادهیم، نه فقط زندان بشم بلکی اورشلیم میان، خوداوند عیسی نام و اسی بیمیرم.»
 ۱۴ وختی بیدهیم کی قبیل نوکونه، ده اون جا ایصرار نوکودیم، بوگفتیم: «هرچی کی ایرادهی خوداوند
 ایسه، انجام به.»
 ۱۵ چند روز دیگر، آمادهی سفر بوبوستیم، را دکفتیم بوشویم اورشلیم. ۱۶ چند نفر جه ایمانداران
 قیصریه امی امرأ بمویدی و امرأ بریدی ایتا جه قبرس قدیم ایمانداران خانه کی مناسون نام داشتی، تا
 او به مهمان بییم.

پولس امان به اورشلیم

۱۷ وختی به اورشلیم فارسه بییم، او به ایمانداران خوشحالی امرأ، امرأ قبیل بوکودیدی. ۱۸ فردای او
 روز، پولس امرأ بوشویم یعقوب ورجا کی رهبر کلیسای اورشلیم بو. مشایخ همه تان بمویدی او به.
 ۱۹ پولس اوشان سلام بوگفته و اوشان ره تعریف بوکوده کی خودا کومک امرأ غیر یهودیان ره چی
 کارانی انجام بده.
 ۲۰ وختی اوشان بیشتاوستیدی، خودای شوکر بوکودیدی و پولس بوگفتیدی: «برار جان، هوطو کی
 دانی هیزاران یهودی ایمان باوردیدی و همه تان غیرت امرأ موسی شریعت قبیل داریدی. ۲۱ تی پشت
 سر گیدی، توما یهودیانی کی غیر یهودیان میان زندگی کونیدی، تعلیم دیهی کی جه موسی
 شریعت رو و اگر دانید و اوشان کی خوشان زاکان ختنه نوکونید و یهود قوم رسم بجا ناورید. ۲۲ هسا
 چی و بوکونیم؟ شک ناریم کی اوشان فامیدی کی تو بمویی. ۲۳ پس هرچی کی تر گیم، و انجام
 بدی. آیه امی ورجا چارتا مردای ایسه بیدی کی نذر بوکودیدی. ۲۴ اوشان تی امرأ ببر و اوشان امرأ رسم
 تطهیر بجا باور و اوشان خرج فادن تا بتانید خوشان سران بتراشید. اطوی همه فامیدی کی او چیزانی
 کی تی پشت سر بیشتاوستیدی حقیقت ناره، بلکی تونم شریعت قبیل داری و اون ایطاعت کونی.
 ۲۵ ولی امان ایمانداران غیر یهودی ره ایتا نامه میان حوکم بوکودیم و بوگفتیم کی نخوایه شومان پایند
 آداب و رسوم قوم یهود بیید. فقط جه اوشان بخواستیم کی گوشت حیوانانی کی قوربانیی بتان
 بیدی و مرده خون و گوشت حیوانانی کی خفه بوستیدی نوخوید و جه زنا کودن هم دوری بوکونید.»
 ۲۶ پس فردای او روز، پولس او مرداگان خو امرأ برده و اوشان امرأ آداب و رسوم تطهیر بجا باورده.
 بازین بوشو معبد میان تا تاریخ آخرین روز تطهیر، کی هر کودام جه اوشان ره قوربانیی تقدیم به، اعلام
 بوکونه.

پولس گرفتار به

۲۷ چیزی به آخر هفت روز تطهیر نمأنسته بو کی چند نفر یهودی جه منطقهی آسیا، پولس معبد
 میان بیدهیدی. اوشان مردوم میان شورش بر پا بوکودیدی و اون بیگفتیدی، ۲۸ فریاد زه بیدی: «آی
 اسرائیلیان، کومک بوکونید؛ آن، هونه کی همه کس، همه جا بر ضد امی قوم و امی شریعت و بر ضد

آ مکان تعلیم دہہ، ہطویم غیر یوہودیآن آورہ معبد دورون و آ مکان موقدس نجست کونہ۔» ۲۹ اوشان پیشتر، ٹروفیموس افسوسی کی یوہودی نوبو شہر میانی پولس امرأ بیدہ بید و فیکر کودیدی پولس اون خو امرأ ببردہ معبد دورون۔

۳۰ شہر میان آشوب بر پا بوبوستہ! مردوم جہ ہر طرف ہوجوم باوردیدی و پولس بیگفتیدی، فاکشہیدی جہ معبد ببردیدی بیرون و فوری معبد دران اون پوشت سر ڈوستیدی تا پولس نتانہ واگرہ معبد دورون۔ ۳۱ اوشان سعی داشتیدی اون ببرد بوکوشید۔ روم سپاہیان فرماندہی خبر فارسہ کی تومام اورشلیم میان آشوب بر پا بوبوستہ۔ ۳۲ اون فوری خو سربازان و افسران امرأ بوشو مردوم میان وختی مردوم، فرماندہی کی خو سربازان امرأ بمو بو، بیدہیدی جہ پولس زن دس بکشہیدی۔ ۳۳ فرماندہ نزدیک بوستہ و پولس دسگیر بوکودہ و خو سربازان دستور بدہ کی اون دوتا زنجیل امرأ دودید و بازین واورسہ کی اون کیسہ و چی بوکودہ؟ ۳۴ چند نفر فریاد زہیدی ایچی گفتیدی، چند نفر فریاد زہیدی ایچی دیگر گفتیدی۔ فرماندہ کی داد و فریاد فراوان میان نتانستی حقیقت بفامہ، فرمان بدہ پولس ببرد قلعہ دورون۔ ۳۵ وختی پولس فارسہ قلعہ راہرو پلہ ورجا، مردوم ہوجوم باوردیدی کی اون بوکوشید۔ سربازان مجبور بوبوستیدی کی اون خوشان سر دس جور، ببرد۔ ۳۶ مردومی کی اوشان دونبالسر آمون دبید، فریاد زہیدی: «اون بوکوشید!»

پولس مردوم امرأ گب زنہ

۳۷ ہنوز پولس قلعہ دورون نبردہ بید کی پولس، فرماندہی بوگفتہ: «ایجازہ دیہیدی شمہ ایچی بگم؟» فرماندہ بوگفتہ: «تو یونانی گب زنی؟ ۳۸ مگہ تو ہو مصری نی بی کی چندی پیش آشوب بر پا بوکودی و چار ہزار نفر آدمکوش تی امرأ ببرد بیابان میان؟» ۳۹ پولس بوگفتہ: «من ایتا یوہودی، شہر تارسوس کیلیکیہ شین ایسم، شہری کی بی نام و نشان نی یہ۔ خواہش کونم ایجازہ بدید مردوم امرأ گب بزئم۔» ۴۰ وختی فرماندہ ایجازہ بدہ، پولس بوشو پلہ جور بہ پا بسہ، خو دس مردوم طرف دراز کودہ۔ وختی ہمہ ساکیت بوستید، بہ زبان عیبرانی اوشان بوگفتہ: ۱ «آی براران و آی پئران، دفاع کودن جہ خودم کی ہسا شیمی ختمت عرض کونمہ، گوش بدید۔»

۲۲

۲ وختی مردوم بیشتاوستید کی اوشان امرأ بہ زبان عیبرانی گب زن درہ، ہمہ تان ساکیت بوستیدی۔ بازین پولس بوگفتہ:

۳ «من ایتا یوہودی یم کی تارسوس کیلیکیہ میان بدونیا بموم، ولی اورشلیم میان پیلہ بوستم۔ می اجداد شریعت تومام و کمال، گاملائیل* اوستاد ورجا، یاد بیگفتم و خودا رہ غیرت داشتیم، شیمی مانستن، هوطو کی ایمروز شومان ہمہ تان ایسیدی۔ ۴ من عیسی پیروان تا حد مرگ آزار دیم و مرداکان و زناکان گفتم، تاودہ یم زندان دورون۔ ۵ هوطو کی کاهن اعظم و تومام اعضای شورای

یوہود شاہد ایسیدی کی جہ اوشان نامہ فیگفتیم، شویم دمشق اوشان براران یوہودی ورجا، کی اویہ مردوم بیگیرم، زندانی بوکونم و باورم اورشلم، کی موجازات بیید۔

۶ «ولی وختی شوئون دوبوم، دمشق نزدیکی، رأ میان، زوالہ دم، ناخبر ایتا پیلہ دانہ نور، شبوزنان آسمان جا مر دتاوستہ. ۷ بکفتم زیمین سر، ایتا صدا بیشناوستم کی مر بوگفتہ: (شائول! شائول! چرہ مر آزار دیہی؟)

۸ «واورسم: (ای سرور، تو کیسی؟)

«جواب بدہ: (من هو عیسای ناصری یم کی تو اون آزار دیہی.) ۹ اوشانی کی می امرأ ہمراہ بید، نور بیدہ بییدی ولی صدای او کسی کی می امرأ گب زن دوبو، نیشناوستیدی. ۱۰ بوگفتم: (سرورم، چی و بوکونم؟)

«خوداوند بوگفتہ: (ویریز، بوشو دمشق. اویہ ہر چی کی و انجام بدی، تر گفتم بہ.) ۱۱ من جہ روشنایی او نور، ہیچی نتانستیم بییدیم. پس اوشانی کی می امرأ بید می دس بیگفتیدی، مر بریدی دمشق.

۱۲ «دمشق دورون ایتا یوہودی زادہ مردای کی بہ عیسی مسیح ایمان باورده بو، کتاب تورات موسی دقت امرأ ایطاعت کودی. اون نام حانیا بو، کی یوہودیآن میان نیک نام بو. ۱۳ اون بمو می ورجا، مر بوگفتہ: (برار شائول، بینا بوبو!) ہو لحظہ بینا بوبوستم و اون بیدم. ۱۴ اون بوگفتہ: (امی پئران خودا تر اینتخاب بوکودہ کی اون ایرادہی بدان، عیسای عادل بیدینی و اون گبان بیشنوی. ۱۵ پس تو توام مردوم ورجا اون شاہد بی و ہر چی کی بیدہی و بیشناوستی، شہادت دیہی. ۱۶ ہسا منتظر چی ایسہی؟ ویریز و غسل تعمد بیگیر و خوداوند نام دوخوان، کی تی گونایان جا پاک بی!)

۱۷ «وختی و اگر دستم اورشلم، معبد میان دوعا کودن دوبوم کی جہ حال بوشوم ۱۸ و رویا میان عیسای خوداوند بیدم کی گفتم: (عجلہ بوکون و ہر چی زودتر اورشلم جا بوشو بیرون، چونکی اوشان تی شہادت در مورڈ من قوبیل نوکونیدی.)

۱۹ «بوگفتم: (خوداوند، اشان دانیدی کی من ہمہ یوہودیآن کنیسہیان دورون شویم و فرمان دیم تا اوشانی کی تر ایمان داشتیدی، بزید و زندانی بوکونید. ۲۰ ہو وختان کی خون تی شاہد، استیفان، فوکودن دیید، اون قاتلان کاران قوبیل داشتیم و حتی اون کوشتن موقع جہ اون قاتلان لیاسان مواظبت بوکودم.)

۲۱ «خوداوند عیسی مر بوگفتہ: (بوشو، چونکی من تر اوسہ کونم، بیشی ایتا جای دور غیر

یوہودیآن میان.)»

پولس کی ایتا رومی بو

۲۲ مردوم کی تا ایہ پولس گبان گوش دتن دیید، ہطو کی بیدہ بییدی در مورڈ غیر یوہودیآن گب بزہ، فریاد بزہ بییدی، بوگفتیدی: «امرداک بیگیرید بوکوشید. ا جور آدم نوآستی زندہ بمأنہ.»

۲۳ ہوطو کی اوشان فریاد زہ بییدی و خوشان ردایان هوا دورون تکان دہ بییدی و خاک بولند کودیدی،

۲۴ فرماندہ دستور بدہ پولس برید قلعہ دورون و اون شلاق بزید و اون جا بازجویی بوکونید کی بفامید

چہ اٹوی بر ضدّ اون فریاد زہیدی. ۲۵ وختی اون دؤستن دیید کی شلاق بزید، پولس افسری کی اویہ ایسہ بو، بوگفته: «آیا قانون شمر ایجازہ دہہ کی اینفر رومی می محاکمہ نوکودہ، شلاق بزید؟»

۲۶ افسر رومی وختی آگبان بیشناوستہ، بوشو فرمآندہ ورجا، اون بوگفته: «چی کودن دری؟ دانی کی آ مردای روم امپراطوری تبعہ ایسہ؟»

۲۷ فرمآندہ بوشو پولس ورجا، وأورسہ: «بوگو بیدینم، آیا تو رومی ایسی؟» پولس جواب بدہ: «بلہ من روم تابعیت دارم.»

۲۸ فرمآندہ واگردستہ بوگفته: «روم تابعیت فیگفتن و اسی، بہای زیادہ پرداخت بوکودم.» پولس واگردستہ اون بوگفته: «ولی من خودم آ تابعیت امرأ بدونیا بموم!»

۲۹ اوشانی کی قرار بو پولس بازجویی بوکونید، خوشان کنار فاکشہیدی و فرماندہیم کی بفامستہ بو ایتا رومی اسیر بوکودہ، سخت دس پاچہ بوستہ.

پولس شورای یوہود میان

۳۰ فردا روز رہ کی فرمآندہ خواستی بفامہ کی چہ یوہودیان پولس جا شکایت داریدی، اون آزادہ کودہ و فرمان بدہ و پیلہ کاهن و تومام اعضای شورای یوہود جلسہیی تشکیل بدہید و بازین پولس باوردید اوشان جلو.

۱ پولس، شورا اعضای نیگاہ بوکودہ و بوگفته: «براران، من تا ایمروز خودا ورجا وجدان پاک امرأ زندگی بوکودم و بازم کونم.» ۲ وختی ان بوگفته، کاهن اعظم، حنایا، دستور دہہ کسان کی پولس ورجا ایسہ بید، اون دہان میان بزید. ۳ پولس واگردستہ، حنایا بوگفته: «خودا تر زنہ، آی خوش ظاہر بد باطن! تو او تخت سر نیشتهیی کی مر محاکمہ بوکونی، ولی خلاف شریعت، دستور دیہی تا مر بزید؟»

۴ کسان کی پولس نزدیکی ایسہ بید، بوگفتیدی: «خودا کاهن اعظم ناسزا گی؟»

۵ پولس بوگفته: «آی براران، نأستیم کی اون کاهن اعظم ایسہ؛ چونکی کتاب تورات میان

بینیویشتہیہ: (تی قوم حاکمان ناسزا نوأ گفتن.)»*

۶ پولس دانستی کی آ جمع میان بعضی یان صدوقی و بعضی یان فریسی ایسیدی. هن و اسی صدای بولند امرأ، شورا میان بوگفته: «آی براران، من فریسی و فریسی زادہیم. بہ اومید زندہ بوستن موردہ یان در روز قیامت و اسی ایسہ کی محاکمہ بوستن درم.»

۷ وختی ان بوگفته، فریسیان و صدوقیان میان اختلاف دکفته و مردوم دو دستہ بو بوستیدی،

۸ چونکی صدوقیان منکر قیامت و فرشتہ و روح بید، ولی فریسیان بہ تومام اوشان اعتماد داشتیدی.

۹ اوشان دورونی جینجال دکفته. چن نفر جہ علمای فرقی فریسی ویریشتیدی و اعتراض کونان بوگفتیدی: «امان امرأ دورون خطایی نیدینیم. جہ کویہ معلومہ کی روح یا فرشتہیی، اون امرأ گب نزہ بی.» ۱۰ وختی فرمآندہ بیدہ کی اٹو، فریسیان و صدوقیان میان اختلاف شدید دکفته، بترسہ کی

نوكونه پولس تيكه پاره بوكونيد. دستور بده سربازان بشيد و اون، جِه اوشان ميان بيرون باوريد و ببريد قلعه دورون.

۱۱ هو شب، خوداوند عيسى بمو پولس ورجا و اون امرا گب بزه، بوگفته: «نوا ترستن، شجاع بوبو! هوطو كي اورشليم ميان مر شهادت بدى، روم ميانم و امر شهادت بدى.»

نقشه ۱ قتل پولس

۱۲ فرداي او روز، يهوديان همديگر امرا نقشه بكشه ييدى، قسم بوخورديدى تا پولس نوكوشتيدى هيچى نوخوريد. ۱۳ ويستر جِه چهل نفر بيد كي همديگر امرا هم پيمان بوبوستيد. ۱۴ اوشان بوشوييدى پيله كاهنان و مشايخ ورجا و بوگفتيدى: «امان قسم بوخورديم كي تا پولس نوكوشيم، هيچى نوخوريم. ۱۵ پس هسا شومان و شورا اعضا، فرماندهي رومي بيگيد كي اون باوره شيمي ورجا، به ابهانه كي دقيقتر اون جا بازجويي بوكونيد. امانم آماده ييم هطو كي امي نزديكي بمو اون بوكوشيم.»

۱۶ وختي پولس خاخور زا، كي او شهز ميان زندگي كودى، جِه اوشان نقشه و اخبر بوسته، بوشو قلعه دورون، پولس و اخبر كوده. ۱۷ پولس ايتا افسر دوخواده و بوگفته: «اجوان اوسه كون فرمانده ورجا، چونكي اون ره ايتا خبر باورده.» ۱۸ پس افسر اون فوري برده فرمانده ورجا و بوگفته: «پولسي كي زندان ميان ايسه، مر دوخواده و مر بوگفته اجوان باورم تي ورجا كي ترايچي بگه.»

۱۹ فرمانده او مرد اجوان دس بيگيفته، اون برده ايچه كنارتر و اورسه: «بوگو بيدينم مره چي خبري باوردى؟» ۲۰ اون بوگفته: «يهوديان نقشه بكشه ييدى كي فردا شيمي جا بخواييد كي پولس باوريد شورا، به ابهانه كي جِه اون دقيقتر بازجويي بوكونيد. ۲۱ اوشان گبان قوبيل نوكونيد، چونكي ويستر جِه چهل نفر يهودى اون كمين ايسه ييدى و همديگر امرا هم قسم بوبوستيدى و بوگفتيدى: (تا اون نوكوشيم، هيچى نوخوريم.) هسا امرداكان آماده ايسه ييدى كي شومان اتقاضاي قوبيل بوكونيد.»

۲۲ فرمانده، جوان اوسه كوده كي بشه و اون فرمان بده، بوگفته: «هيچ كس نوگو كي اخبر مره باوردى.»

پولس برىدى قيصرىه

۲۳ پس اون، دو نفر جِه خو افسران دوخواده بوگفته: «ديويست نفر سرباز پياده، هفتادتا سواره نظام و ديويست تا نيزه دار آماده كونيد كي ساعت نه شب بشيد قيصرىه. ۲۴ پولس سوار كونيد، اون سلامت ببريد و فليگس، اوستان يهوديه والي تحويل بديد.»

۲۵ اون ايتا نامه بينويشته:

۲۶ «به نام خدا،

جِه: كلوديوس ليسياس

به: عاليجناب فليگس والي

۲۷ يهوديان امرداكا كي ان نام پولس ايسه، بيگيفتيدى و نقشه بكشه ييدى تا اون بوكوشيد ولي من، مي سربازان امرا بوشوييم و اون نجات بديم، چونكي بيشناوستم

روم شینہ. ۲۸ اون ببردیم یوہودیآن شورا میان کی بفامم چرہ اون محکوم بوکودیدی. ۲۹ بفامستم کی اوشان خوشان دین و شریعت و اسی اختلاف داریدی و اون کاری نوکودہ کی سزاواڑ اعدام یا زندان بہہ. ۳۰ وختی متوجہ بوبوستم کی بر ضد اون نقشہ بکشہ ییدی، فوری اون شیمی ورجا اوسہ کودم. مدعیانم دستور بدم شکایتی کی اون جا داریدی، شیمی ورجا باورید.»

۳۱ سربازانم خوشان فرماندہ دستور امرأ، شبانہ پولس باوردیدی شہر آنتیپاٹریس. ۳۲ ہوروز، اون بیسپردیدی بہ سوارہ نظام کی اون باورید و سربازان بہ قلعہ واگردستیدی. ۳۳ سوارہ نظام وختی بہ قیصریہ فارسہ ییدی، نامہی تحویل والی بدہ ییدی و پولس ببردیدی اون ورجا. ۳۴ والی نامہی بخواندہ، پولس جا واورسہ: «کو اوستان شینی؟» بفامستمہ کی کیلیکیہ شین ایسہ، ۳۵ اون بوگفتہ: «وختی اوشانی کی تی جا شکایت داریدی فارسید آیہ، تی جا بازجویی کونم». بازین دستور بدہ کی پولس باورید ہیروڈیس کاخ میان زیر نظر بدارید.

پولس محاکمہ، فلیکس ورجا

۱ پنج روز بعد، کاهن اعظم کی اون نام حانیا بو، چند نفر جہ مشایخ یوہود و ایتا وکیل امرأ کی تروتولس نام داشتی، بوشوییدی قیصریہ و خوشان شکایت ببردیدی والی ورجا. ۲ وختی پولس باوردیدی، تروتولس وکیل خو شکایت فلیکس والی ورجا اطوی شروع بوکودہ: «عالیجناب، خیلی وختہ کی شیمی سایہ جیر آسایش داریمی و شیمی آیندہ بینی باعیت بوبوستہ اقوم پیشرفت بوکونہ. ۳ امی وظیفہ دانیمی ہمہ جا و ہمہ کس ورجا شیمی جا قدردانی بوکونیم. ۴ خیلی شیمی وخت نیگیریم. تقاضا داریمی امر موحبت بوکونید و امی گبان گوش بدید. ۵ «امر آشکار بوستہ کی امردای، آدم فتنہیی ایسہ کی توما د دنیا یوہودیآن میان شورش بہ پا کونہ و ایتا جہ سران فرقی ناصریم ایسہ. ۶ اون سعی کونہ کی معبد بی حورمت بوکونہ، کی امان اون دسگیر بوکودیم کی امی شریعت امرأ اون محاکمہ بوکونیم ۷ ولی فرماندہ لیسایس بمو و اون بہ زور جہ امی دس بیرون باورده، ۸ و اوشانی کی اون جا شکایت داریدی دستور بدہ کی بائید آیہ شیمی ورجا. ہسا اگہ شومان خودتان اون جا بازجویی بوکونید، شمر آشکار بہ کی امان چرہ اون جا شکایت داریمی.» ۹ یوہودیانم یکصد بوگفتیدی: «هطویہ».

پولس دفاع فلیکس ورجا

۱۰ وختی والی پولس ایشارہ بوکودہ کی گب بزہ، اون اطوی جواب بدہ: «دانم سالیان درازی ایسہ کی شومان قضاوت قوم یوہود بر عہدہ داریدی. پس شادی امرأ، جہ خودم دفاع کونم. ۱۱ حقیقت ا موضوع شمر آشکار بہ: جہ او روزی کی من بہ زیارت اورشلیم بوشوم دوازده روز ویشتر نیہ. ۱۲ ہیکس مرنیدہ کی معبد میان کسی امرأ جروبحت بوکونم، یا کنیسہیان میان و یا شہر میان، مردوم بوشورانم. ۱۳ هطویم اوشان نتانیدی ہرچی کی بہ ضد من گیدی شیمی ورجا ثابت

بوکونید. ۱۴ ولی شیمی ورجا و اعتراف بوکونم کی به تعلیمی کی (رأه نجات) ایسه و اوشان اون (فرقهئی تازه) نام بنهیدی، قوبیل دارم و امی پثران خودای عبادت کونم و به هر اونچی کی تورات و پیغمبران کیتابان دورون بینویشتهیه، ایمان دارم. ۱۵ منم اوشان مانستن به خودا اومید دارم کی قیامتی عادلان و ظالمان ره در پیشه. ۱۶ هن و اسی منم سخت تلاش کونم کی خودا و مردوم ورجا ایتا وجدان پاک امرأ زندگی بوکونم.

۱۷ «من بعد سالیان دراز و اگر دستم بوشوم اورشلیم کی کومکهای مالی، می قوم فقیران ره ببرم و قوربانی یم خوداوند ره تقدیم بوکونم. ۱۸ آداب و رسوم تطهیر به جا آوردن دوبوم کی مر معبد میان بیدهیدی. نه جینجال بر پا بو و نه شورش. ۱۹ ولی اویه چند نفر یهودی کی جه منطقهئی آسیا بمو بید اوشان بر علیه من بوشورانه بید، خب بو کی الان اوشانم شیمی ورجا بئسه بید و هر شکایتی جه من داشتیدی شمر بوگفته بید. ۲۰ یا اشان جا و اورسید کی شورا چی خطایی می جا بیده و به چی جرمی مر محکوم کونیدی، ۲۱ به جز آنکی اوشان میان صدای بولند امرأ بوگفتم: (به زنده بوستن موردهیان جه روز قیامت ایمان دارم و هن و اسی ایسه کی ایمروز شیمی ورجا آیه محاکمه بوستن درم.)»

۲۲ بازین فلیکس کی جه تعلیم مسیحیان به خوبی آگاه بو، محاکمه ی عقب تاوده، بوگفته: «وختی فرمانده لیسایس بایه و اون گبان بیشناوم، شیمی شکایت رسیدگی کونم.» ۲۳ و ایتا جه خو افسران فرمان بده پولس جا نگهبانی بوکونه، کی اگه اون آشنایان بخواستید اون بیدینید و اون ره چیزی باورید، ایجازه بده.

۲۴ چند روز بعد، فلیکس خو زناک امرأ کی اون نام دروسیلا و یهودی هم بو، بمو. اون دستور بده پولس باوریدید تا اون گبان کی جه ایمان به عیسی مسیح بو، گوش بدید. ۲۵ وختی پولس جه عیدالت و پرهیزگاری و روز داوری گب بزه، قودرت خودا کلام فلیکس هراسان کوده و بوگفته: «هسا ده تانی بیشی ولی اگه وخت بداشتم، بازم تر دوخوانم.» ۲۶ ولی اومیدوار بو کی پولس اون رشوه فاده. هن و اسی چند بار اون دوخواده و اون امرأ گب بزه.

۲۷ دو سال کی بوگذشته، پورکیوس فستوس، فلیکس جانشین بو بوسته. ولی فلیکس، به خاطر آنکی یهودیان سر منت بنه پولس زندان میان بداشته.

پولس محاکمه فستوس ورجا، کی جانشین فلیکس بو بوسته بو

۲۵

۱ فستوس سه روز بو کی فلیکس جانشین بو بوسته بو، جه شهر قیصریه بوشو اورشلیم.

۲ پيله کاهنان و قوم پيله دانه آدمان بمویدی اون ورجا، خوشان ایتهامات بر ضد پولس بوگفتیدی ۳ و پافشاری بوکودیدی کی: «امی سر میت بنه و پولس باور اورشلیم،» چونکی نقشه بکشه بید اون را میان بوکوشید. ۴ ولی فستوس و اگر دسته بوگفته: «پولس قیصریه زندان میان ایسه و منم خوام بشم اویه. ۵ جه شیمی میان کسانی کی صلاحیت دریدی تانیدی امی امرأ بائید اویه کی اگه اون گونا هکار بیه اون جا شکایت بوکونید.»

۶ فستوس بعد هشت تا ده روزی کی اورشلیم میان ایسه بو، را دکفه، شه قیصریه طرف و فردای او روز، تخت قضاوت سر نشینه و فرمان دهه پولس باورید. ۷ هطو کی پولس بمو بودورون، یهودیانی

کی جہ اورشلیم بمو بید، بمو بیدی اون دور بئسہ بیدی. ایتا عالمہ شکایات سنگین بر ضد اون بوگفتیدی ولی نتانستیدی اوشان ثابت بوکونید. ۸ پولس تومامی ایتھاماتی کی ان بزه بید رد کوده و بوگفته: «من هیچ تقصیری نارم. شریعت یوہودی امرأ موخالف نی یم، به معبد یا قیصر هیچ بی ایحترامی یا خطایی نوکودم.» ۹ ولی فستوس کی خواستی یوہودیآن سر متت بنه، پولس بوگفته: «خوایی بیشیم اورشلیم کی او یہ می ورجا محاکمہ بیبی؟» ۱۰ پولس جواب بده: «شومان کی قیصر نماینده ایسیدی و منم کی قیصر تخت قضاوت جلو بپا ایسم، هو جایی ایسہ کی و محاکمہ بیم. شومان خودتان می جا بهتر دانیدی کی من به ضد یوہودیآن هیچ گوناہی نوکودم. ۱۱ ہسا اگہ گوناہی بوکودم کی می حق مردن بہ، مردن جا ترسی نارم. ولی اگہ ایفترائی کی اشان مر زیندی نتانید ثابت بوکونید، پس هیچ کس دہ نتانہ مر اوشان دس فادہ کی مر بوکوشید. مر و اوسہ کونید روم تا قیصر جا دادخواہی بوکونم.» ۱۲ فستوس خو مشاوران امرأ مشورت بوکوده، پولس بوگفته: «پس هطو کی تو بوگفتی، خوایی جہ قیصر تقاضای عیدالت بوکونی، تر اوسہ کونیم قیصر ورجا.»

فستوس، اگریپاس امرأ مشورت کونہ

۱۳ چند روزی بوگذشتہ بو کی اگریپاس پادشا کی روم حکومت دس نشانده بو، خو خواخوڑ مرہ کی برنیکی نام داشتی، خوشامدگویی و آستی بمو بیدی قیصریہ، فستوس ورجا. ۱۴ روزان زیادی کی پادشا و فستوس با ہم ایسہ بید، فستوس جریان زندانی بوستن پولس بہ میان فاکشہ، و اگر دستہ پادشا بوگفته: «ایتا زندانی داریم کی فلیکس، اون محاکمہ ی مر و اگذار بوکوده. ۱۵ وختی کی اورشلیم میان بوشو بوم، پیلہ کاهنان و مشایخ یوہود می ورجا بمو بیدی و جہ پولس زندانی شکایت بوکودیدی و بخواستیدی کی من اون موجازات بوکونم.

۱۶ «منم و اگر دستم اوشان بوگفتم: (بہترہ کی بدانید روم قانون میان، هیچ کس بدون محاکمہ موجازات نیہ. اول اوشان مہلت فادیدی تا کی بتانید جہ خودشان دفاع بوکونید.) ۱۷ وختی پولس شاکیان، ہمہ تان بمو بیدی آہ، فردا روز رہ، فوراً تخت داوری سر بینشتم، فرمان بدم اون باورید. ۱۸ وختی شاکیان ویریشیدی و علیہ اون گب بزه بیدی، بر خلاف می تصور، هیچ گوناہی در اون نیدم، چون بر خلاف امی قانون کاری نوکوده. ۱۹ من بفامستم کی اوشان دعوا مربوط بہ خوشان دین و مذہب ایسہ و اشان گبان جہ عیسی نامی ایسہ کی بمرده بو، ولی پولس ایدعا کودی کی زندہ ایسہ. ۲۰ جہ خاطر کی رسیدگی اوشان رسم و دین و مذہب وارد نوبوم، بہتر بیدم کی اون اوسہ کونم اورشلیم و او یہ محاکمہ بہ. پس پولس و اورسم: (تی دیل خوایہ کی بیشی اورشلیم محاکمہ بیبی؟) ۲۱ پولس جہ قیصر دادخواہی بوکوده، منم فرمان بدم کی اون ہو یہ بدآرید کی من اون قیصر ورجا اوسہ کونم.» ۲۲ اگریپاس، فستوس بوگفته: «خیلی می دیل خوایہ کی اون گبان بیشناوم تا بدانم پولس چی دآرہ کی بگہ.» فستوس و اگر دستہ بوگفته: «فردا حتماً ان گبان ایشناوی.»

پولس آگریپاس روبرو

۲۳ فردای او روز، آگریپاس خو خأخور برنیکی امرأ با زرق و برق و جلال و جبروت بموییدی و نظامی فرماندهیان و شهر سرشناس آدمان امرأ بموییدی دادگاه تالار میان. فستوس فرمان بدہ تا پولس بأورید. ۲۴ وختی کی پولس بأوردیدی، فستوس واگردسته بوگفته: «آی آگریپاس پادشا و آی جماعتی کی الآن امکان میان جم بوستیدی، اشخص کی دینیدی، توما یوہودیآن قیصریہ و اورشلیم می جا بخوآستیدی کی اون دستور قتل صادر بوکونم. ۲۵ من بفامستم کی اون کاری نوکودہ کی محکوم بہ مرگ ببہ. ولی چونکی قیصر جا دادخواہی بوکودہ، موافقت بوکودم کی اون اوسہ کونم روم. ۲۶ جہ ایتھامی کی اون بزہییدی، ہیچ مدرکی ناشتیم کی قیصر رہ بینیوسم. هن و آسی، اون بأوردم شیمی حضور، مخصوصاً آی آگریپاس پادشا، کی قضاوت بوکونید، تا بتانم ایچی قیصر رہ بینیوسم و اوسہ کونم. ۲۷ عاقلانہ نی یہ امان زندانی کی ہیچ مدرکی کی ثابت بوکونہ گوناہی مرتکب بوہوستہ روانہ کونیم، بشہ قیصر ورجا.»

پولس دفاع کودن جہ خودش آگریپاس ورجا

۱ آگریپاس واگردسته، پولس بوگفته: «ایجازہ داری کی جہ خودت دفاع بوکونی.» پولس ہم بہ رسم رومیان دادگاه میانی خودس بوجور گیفته و اطوی خو دفاعی شروع بوکودہ:

۲ «آی پادشا حکیم، خیلی مرہ باعث خوشحالی ایسہ کی در حضور شومان جہ اتھاماتی کی یوہودیآن مر بزہییدی و زینیدی، خودم جا دفاع بوکونم. ۳ دانم شومان تانیدی ایتا قاضی و داور خوبی بین من و می طرف دعوا ببید، چونکی بہ آداب و رسوم و اختلافات مذہبی یوہودیآن وارد ایسیدی. پس شیمی جا اینتظار دارم کی تومامی کی می گبان صبر و حوصلہ امرأ گوش بدید.

۴ «تومامی یوہودیانی کی مر شناسیدی، دانیدی کی من جہ او وختی کی زای بوم، قوم یوہود رسم امرأ، می شہر تاروسوس میانی تربیت بوہوستم و اورشلیم دورونی زندگی بوکودم. ۵ اشان مر خب شناسیدی و اگہ بخوآید، تانیدی شہادت بدید و می گبان تصدیق بوکونید کی ہمیشہ ایتا فریسی کی سختگیر بوم و جہ آداب و رسوم قوم یوہود ایطاعت کودیم. ۶ ہسا ہہ تھمتانی کی اشان مر زینیدی و خوآیدی مر محکوم بوکونید جہ آ خاطرہ کی من وعدہی رستاخیز اینتظار کشم کی خودا موردهیان زندہ کونہ و آ وعدہ، پیغامی بو کی خودا امی اجداد فادہ بو. ۷ تومامی کی قوم یوہود شبانہ روز با تومامی دیل و جان سعی بوکودیدی و کونیدی کی خودا دستوران ایطاعت بوکونید تا بہ اباور فآرسید کی من الآن دارمہ. آی پیلہ دانہ پادشا، ہہ اومید و آسی ایسہ کی اشان خوآیدی مر محکوم بہ مرگ بوکونید.

۸ آی یوہودیانی کی آیہ ایسہ ییدی، چرہ نخوآیدی باور بوکونید کی خودا آدمی کی بمرده دووارہ زندہ کونہ؟

۹ «ایتا موقع، می باور هن بو کی اوشانی کی عیسای ناصری کی قبیل دآریدی، و آزار و شکنجہ بدم. ۱۰ جہ آ خاطر پیلہ کاهنان دستور امرأ خیلی جہ مسیحیان اورشلیم میان زندانی بوکودم. وختی محکوم بہ مرگ بوستیدی، بہ ضد اوشان رای فادیم. ۱۱ تومامی کی سعی و تلاش آن بو کی

کنیسه یان میاں اوشان زجر و شکنجه امرأ، وادار بوکونم کی مسیح کوفر بیگید. اینفده اوشان غیظ می دیل داشتیم کی اوشان تا دورترین شهران دونبال کودیم.

پولس گبان خودش ایمان ره

۱۲ «ایوار کی ایتا آ جور ماموریتان میاں، جہ حکمی کی پیلہ کاهنان مر فاده بید، دمشق طرف شوئون دوبوم، ۱۳ ای پیلہ دانہ پادشا، ایتفاقی کی مرہ دکفته شمیرہ نقل کونم، زوالہ دم بو کی جہ آسمان ایتا پیلہ دانہ شفق امی سر جور بتابسته اون تابش شدت ایجور بو کی همه تان امر سوجانن دوبو، ۱۴ امان همه تا بکفتم زیمین سر. ایدفعه یی ایتا صدا مر بوگفته: (شائول، شائول، چره انقدر مر آزار رسائی؟ بدان کی تی آ کاران، ان مانہ کی تو شک* سر لقد بزنی. تو خودت لطمہ زن دری!) ۱۵ او صدا صاحب واورسم: (سرورم، تو کی ایسی؟)

«بوگفته: (من هو عیسی ایسم کی تو اون آزار رسائی. ۱۶ هسا ویریز! هطو کی تر ظاهیر بوستم و تر اینتخاب بوکودم کی می ختمتگوزار و می شاهد بیبی، اونچی کی ایمرور ایتفاق دکفته و در آینده هم ایتفاق دکفه، مردوم ره تعریف بوکون. ۱۷ من تر جہ تی قوم و غیر یوہودیان دس حمایت کونم. می تصمیم آنہ کی تر غیر یوہودیان ورجا اوسه کونم. ۱۸ وستی اوشان چومان واز کونی تا جہ ظلمت تاریکی به می نور و روشنایی و جہ شیطان قلمرو به خودا طرف و اگر دانی تا کی اشان گونایان بیخشہ به و کسانی ورجا کی جہ ایمان آوردن به من موقدس بو بوستید سام بدآرید.)

پولس گبان، خودش خدماتی ره کی انجام بده بو

۱۹ «هن و اسی ای پیلہ پادشا، من او صاحب صدا گبان گوش بوکودم. ۲۰ جہ اول دمشق یوہودیان ره، بازین اورشلیم و سراسر یوہودیہ و غیر یوہودیان ره اعلام بوکودم کی توبہ بوکونید و خودا طرف بائید و خوشان کردکاران امرأ نیشان بدید کی جہ دیل و جان توبہ بوکودیدی. ۲۱ جہ آ خاطر بو کی یوہودیان مر معبد میان دسگیر بوکودیدی و خواستیدی مر بوکوشید. ۲۲ تا به هسا خودا مر یاری بوکوده و الان کی شیمی ورجا ایسم جہ کوجه دانہ و پیلہ دانہ ره شهادت بدم، او چیزی کی گمه، توامی ای او گبانی ایسه کی موسی و الباقی خودا پیغمبران مردوم گفتیدی کی و ایتفاق دکفه، ۲۳ کی مسیح و ارد و رنج بکشہ و اولی کسی ببه کی جہ مورده یان دوواره زندہ به، و یوہود و غیر یوہود زندگی و روشنایی بخشہ.»

پولس، اگر پاس به ایمان خوداوند عیسی مسیح دعوت کونه

۲۴ ایدفعه یی فستوس خو جاجیگاہ جا ویریزہ و ایجگرہ امرأ پولس گه: «مگہ تو تور بوستی؟ یا جہ درس خواندن زیادتی تی عقل جہ دس بدیی؟» ۲۵ پولس و اگر دستہ، بوگفته: «عالیجناب فستوس، من نہ

* ۱۴:۲۶ شک ایتا چوب بو کی حیوانان اہلی ہدایت کودن و اسی ایستفادہ کودیدی. هر وخت کی حیوان خو رائی ایشتابہ شویی، اون صاحب شک امرأ اون زہی و بہ مسیر دوروست ہدایت کودی. اگہ حیوان شک لقد بزہی و بخواستہ بی خو رائی بشہ، خودش ره دردناک بوستی و خورہ ضربہ زہی.

تور دیوانیم، نه زیادی درس خواندن امرأ می عقل جہ دس بدم. تومامی می آ گبان در راستی و هوشیاری گفتن درم. ۲۶ دانمه کی تانم تومامی می گبان آزادانه بگم، چونکی پادشایی کی من اون ورجا ایسم، همه می ماجرایانی کی ایتفاق دکفته آگاهی داره، چونکی هیچی خلوت جا میان ایتفاق دنکفته. ۲۷ ای آگریپاس پادشا، شومان خودا پیغمبران قوبیل داریدی؟ کی البته دانم کی داریدی. ۲۸ آگریپاس واگردسته، پولس جا واورسه: «تو خوابی آ گبان امرأ، مر مسیحی چاکونی؟» ۲۹ پولس هم رو بوکوده، پادشای بوگفته: «من جہ خودا خوابیمه دتر یا زود همه می شمرو همه می کسان کی امی ورجا و هر جای دیگر ایسه بیدی، آشان دیلان لمس بوکونه و همه تان مسیحی بیید. البته نه می مانستن مسیحی غل زنجیل دورونی.» ۳۰ بازین پادشا و آن خاور برنیکی و والی و همه می پیله کس آدمان جہ خوشان جاجیگاه ویریشیدی و دادگاه تالار ترک کودیدی. ۳۱ هطو کی همه تان کرا شوئون دیبید، کل گب زنان همدیگر گفتیدی: «هسا کی امرأک گبان بیشتاوستیمی، هیچ گوناھی جہ آن نیدهیمی کی اون جزا مرگ و یا زندان به.» ۳۲ آگریپاس ناراحتی امرأ واگردسته، فستوس بوگفته: «اگه پولس، جہ قیصر دادخواهی نوکوده بی، شاستی اون آزاد کودن.»

پولس رسول و لوقا خوشان همراهان امرأ جہ راه دریا شیدی روم

۱ وختی قرار بر آن بوبوسته کی امان جہ دریا بیشیم ایتالیا، پولس و چند نفر جہ زندانیان دیگرم باورده بید و ایتا افسری کی اون نام یولیوس بو بیسپردیدی کی جہ لشکر گارد قیصر بو. ۲ کشتی کی جہ منطقه آدرامیتینوس بو، سوار بوستیم کی جہ بندران آسیایی دوارستی تا فارسیم ایتالیا. آریستارخوس مقدونی* جہ شهر تسالونیک کی سفیر میان امی امرأ بو. ۳ فردا روز ره، فارسهیم شهر صیدون. افسر یولیوس، پولس موحبت بوکوده، ایجازه بده کی بشه خو دوستانی کی هو شهر دورونی داشتی بیدینه. ۴ جہ اویه کشتی امرأ را دکفتیم تا به طرف امی مقصد بیشیم. ولی باذ موخالف اینقده زیاد بو کی کشتی جہ خو مسیر خارج کوده. هن و اسی مجبور بوبوستیم جہ شومال قبرس کی امی کشتی ره «بادپناه» بو، هو باذ کومک امرأ حرکت بوکونیم. ۵ جہ دریایان ایالات کیلیکیه و پامفیلیه دوارستیم تا بندر میرا بیجیر بمویم، کی ایالات لیکیه میان نهه. ۶ هو افسری کی امرأ تا مقصد همراهی کودن دبو، ایتا کشتی مصری پیدا کونه کی ایتالیا طرف شوئون دبو و امرأ سوار او کشتی بوکوده. ۷ روزان یواش یواش پیش شویمی تا سختی امرأ فارسهیم شهر بندری گنیدوس. چون باذ موخالف امون دبو، جہ کناره می بادپناه به طرف جزیره گرت و جہ او را بندر سالمونی کناره دوارستیم. ۸ سختی امرأ جہ کنار جزیره گرت رد بوستیم و به مکانی کی «بندر نیکی» نام داشتی، فارسهیم، کی نزدیکی می شهر لاسائیه بو. ۹ هطوی وخت زیادی جہ دس بدهیم. پاییز آخر روزان بو و فصلی کی بادهای شدیدی داشتی و کار دریانوردی خیلی سخت کودی. هه وختان، او موقعی بو کی ایام روزی کفاره می یهودیانم تومام بوسته بو. پولس واگردسته، اوشانی کی خواستیدی آشان به مقصد فارسانید هشدار بده کی مواظب بیید ۱۰ و بوگفته: «آقایان، هطو اگه پیش بیشیم، امی سفر پور خطر به، هم کشتی آسیب دینه و هم

کشتی بار جِه بین شه و امی همه تان جانم به خطر دکفه.» ۱۱ ولی افسر رومی، کشتی ناخدا و صاب کشتی گبان ویشتر قویبل داشتی تا پولس گبان. ۱۲ چون زمستان آ بندر میانی ایسن مناسب نبو، اوشان بهتر بدآنستیدی کی جِه اویه بیشید کی فارسه یید به بندر فینیکس و بتانید زمستان اویه بسید. فینیکس ایتا بندر بو، جزیره ی گرت کنار، کی رو به شومال غربی و جنوب غربی قرار داشتی.

دریا طوفانی به

۱۳ جنوب جا باد ملایمی بمو. اوشان گومان بوکودیدی به او چیزی کی خواستیدی فارسه ییدی. هنر و اسی لنگر فاکشه ییدی و ساحل گرت کنار جا دوارستیم. ۱۴ وخت زیادی نوگودشته بو کی باد شدیدی کی «شومال شرقی باد» معروف بو، به طرف امی کشتی بمو ۱۵ و کشتی گرفتار باد و کولاک بو بوسته. هنر و اسی ده نتانستی خلاف مسیر باد پیش بشه؛ پس مجبور بو بوستیم خودمان به هو باد بیسپریم و اون امرأ پیش بیشیم. ۱۶ در پناه ایتا کوجه دانه جزیره کی آن نام گودا بو پیش بوشویم و خیلی زحمت امرأ بتانستیم قایق نجات در اختیار بیگیریم. ۱۷ ملوانان قایق نجاتی کی کشتی عقب دؤسته نهه بو سختی امرأ کشتی عرشه رو باوردیدی و لافند امرأ کشتی دور هم دؤستیدی. تومام بادبانان بیجیر باوردیدی و کشتی هو باد امرأ رها بوکودیدی چون ترسه ییدی کی کشتی، آفریقا ساحل فورشان میان گیر بوکونه. ۱۸ روز بعد، چون طوفان خیلی سنگین بو، ملوانان مجبور بو بوستیدی کی کشتی بار دریا میان فوکونید. ۱۹ سومی روز میانم، کشتی تومام لوازم دریا میان فوکودیدی. ۲۰ روزان هطو خوره شوئون دبوو. امان نه روز رنگ خورشید ده ییمی و نه شب ستاره یان. طوفانم هطو ایدامه داشتی، جوری بو بوسته بو کی همه تان امان بترسه ییم و خودمان نجات ره هیچ اومیدی ناشتیم.

۲۱ مدتی بو کی هیچکی هیچی نوخورده بو، کی پولس اوشان میان ویریشه بپا بسه و بوگفته: «ای سروران، اگه جِه اول می گبان گوش بوکوده یید، اطاو گرفتار ا طوفان نو بوستیم، کی جِه بندر گرت میانی بیرون بایم و بعدم آن همه ضرر و زیان بیدینیم. ۲۲ هسا شمر گوشزد کونم کی شیمی شهامت جِه دس ندید، چونکی شیمی هیچ کودام جان در خطر نیه؛ فقط کشتی در خطر، ۲۳ چونکی دیشب ایتا فرشته جِه طرف خودایی کی من اون شینم و اون ختمت کونم، بمو می ورجا ۲۴ و مر بوگفته: (پولس، ترس نوا داشتن، چونکی تو اوستی قیصر ورجا فارسی تا به اون دس محاکمه بیی. یقین بدار کی خودا تی همسفران جان تر بخشه). ۲۵ پس ای سروران، دیل و جرأت بدارید! من خودای ایمان دارم. پس همه چی هو جوری کی مر بوگفته، ایتفاق دکفه. ۲۶ ولی هطویم امی کشتی و اوستی ایتا جزیره میان به گیل بینیشینه.»

موج امرأ کشتی عقب اشکفه

۲۷ چاردهمی شب بو کی هنوز باد کشتی ا طرف او طرف دریای آدریاتیک فاکشه یی. نزدیکهای نصف شب بو کی ملوانان فیکر بوکودیدی به خوشکی فارسه ییدی. ۲۸ پس جلفی ای اب اندازه بیگفتیدی و بفامستیدی کی بیست قد آدمی ایسه. ایچه جلتو تر بوشویدی، اندازه بیگفتیدی، پونزده قد آدمی بو. ۲۹ چونکی ترسه ییدی کی نوکونه کشتی به سنگ بوخوره، کشتی چار تا لنگر تاوده ییدی

و دوعا بوکودیدی کی هرچی زودتر هوا روشن به تا بتأید همه جائی خُب بیدینید. ۳۰ چن تا ملوان کی در فیکر فرار جِه کشتی بید، قایق نجات تاوَدَه ییدی دریا میان، و اَنمود بوکودید کی شوئون درید کشتی جُلُو تا او لنگرآن دریا میانی تاوَدید. ۳۱ پولس، افسر و سربازان بوگفته: «اگه املوانان کشتی میان نیسید، هیچکی نتانه نجات پیدا بوکونه.» ۳۲ پس سربازان قایق نجات لافند و اوه ییدی و قایق آب دورون ول کودیدی.

۳۳ هوا روشن بوستن دوبو، پولس اوشان جا بخواسته ایچه غذا بوخورد و بوگفته: «ایمروز چارده روزه کی اینتظار کشتن دریدی، هیچی نوخوردیدی و بی غذا بمأنسته ییدی. ۳۴ هَن و اسی شمر خواهش کونمه کی غذا بوخورد، چونکی شیمی زنده مأنستن و نجات ره به غذا ایحتیاج داریدی. ایتا دانه مویم شیمی سر جا کم نیبه.» ۳۵ وختی اَن بوگفته، نان اوساده و همه چی ره خودای شوکر بوکوده و نان خورده کوده، بوخورد. ۳۶ پس همه تان دیلگرم بوستید و غذا بوخوردید. ۳۷ امان کشتی میان دیویست و هفتاد و شیش نفر بیم. ۳۸ وختی همه غذا بوخوردیدی سر بوستیدی، هرچی گندم باقی بمأنسته بو فوکودیدی دریا میان کی کشتی شوبک به.

۳۹ وختی هوا روشن بوسته، خوشکی نشناختیدی کی کویه ایسه ولی ایتا خلیج کی ساحل شنی داشتی بیده ییدی و تصمیم بیگفتیدی کی کشتی اویه به گیل بینشأنید. ۴۰ وختی لنگرآن بند و اوه ییدی، اوشان تاوَدَه ییدی دریا میان و سکان لافندان واز کودیدی. کشتی جُلُو بادبان فاکشه ییدی بوجور تا کی کشتی جِه کناره ساحل جُلُو بشه. ۴۱ ولی کشتی خوره به ایتا برآمدگی و به گیل نشینه. کشتی دماغه، خو جا سر بی حرکت مانه، کشتی عقب گرداب موج امرأ اشکفه. ۴۲ سربازان نقشه کشیدی کی زندانیان بوکوشید کی کسی شناکونان فرار نوکونه. ۴۳ ولی افسر رومی پولس نجات و اسی، اوشان فرمان بده کی اکار نوکونید و بوگفته: «اول اوشانی کی تانیدی شنا بوکونید خوشان تاوَدید دریا میان و شناکونان به خوشکی فآرسید. ۴۴ بقیه یم کشتی تخته پاره ی بیگیرید و به خوشکی فآرسید.» اطوی همه تان سالم به خوشکی فآرسه ییدی و نجات پیدا کونیدی.

پولس، لوقا و اوشان همراهان فآرسه ییدی مالت جزیره دورون

۲۸ ۱ وختی سالم به ساحل فآرسه یم بفأمستیم کی او جزیره نام «مالت» ایسه. ۲ او جزیره آدمان، امر خیلی موحبت بوکودیدی. چونکی وارث و اوستی و هوا سرد بو، آتش روشن کودیدی و امر به گرمی قوبیل بوکودیدی. ۳ پولس هیژم زیادی جم کوده بو. وختی اوشان آتش سر نهن دوبو، آتش حرارت و اسی، ایتا لنتی سمی جِه هیژمان دورونی بیرون بمو و پولس دس دوچکسته. ۴ جزیره آدمان، وختی لنتی کی اون دس جا آویزان بو، بیده ییدی همدیگر بوگفتیدی: «پس معلومه ا مردای قاتله. دوروسته کی غرق بوستن جا نجات پیدا بوکوده، ولی عیدالت دس و ناله اون زنده بمانه.» ۵ ولی پولس او لنتی آتش میان تاوَدَه و هیچ آسیبی یم نیده. ۶ اوشان اینتظار داشتیدی کی اون جان فوری ورم بوکونه و بکفه، بیمیره. خیلی اینتظار بکشه ییدی. وختی بیده ییدی هیچ بلایی اون سر نمو، اوشان فیکر عوض بوسته، بوگفتیدی اون ایتا جِه خودایانه.

۷ او جزیرہ رئیس کی ان نام پوبلیوس بو، او نزدیکیان باغ و بولاغان زیادتی داشتی و امر خو خانه دعوت بوکودہ و سه روز خو جاجیگاہ میان امی جا پذیرایی بوکودہ. ۸ پوبلیوس پتر بیماری و تب و اسهال خونی جا بستری بو. پولس بوشو اون ورجا، دس بنه اون سر، دوعا بوکودہ و اون شفا بدہ. ۹ بازین مریضان دیگری کی جزیرہ میان ایسہ بید، امویدی و شفا گیتیدی. ۱۰ اوشان، امر خیلی ایحترام بوکودید. سه ماہ بعد، وختی آمادہ بوستیم کی جہ اویہ بیشیم، هرچی کی ایحترام داشتیم امرہ فراہم بوکودیدی.

جہ جزیرہ مالت بمویم روم میانی

۱۱ سه ماہ بعد انکی امی کشتی بشکفته، ایتا کشتی دیگر امرأ کی اسکندریہ شین بو و «جوزا»، ینی «براران دوقلو»، نام داشتی و توما زمستان اویہ ایسہ بو، دریا جا را دکفتیم بوشویم. ۱۲ بہ سراکیوس کی فارسہیم، لنگر تاودہیم و سه روز اویہ بسہیم. ۱۳ بازین امی سفر دریایی ایدامہ بدیم و فارسہیم ریگیون. فردای او روز، جنوب باد بمو. پس فرداش بہ پوتیولی فارسہیم. ۱۴ پوتیولی شہر میانی، ایماندارانی پیدا بوکودیم کی اوشان امر دعوت بوکودیدی ایتا ہفتہ اوشان ورجا بسیم و ہطوی بو کی فارسہیم روم. ۱۵ قبل انکی شہر روم میانی فارسہیم، ایمانداران بیشناوستہ بید امان را میان ایسہیم و امون دریم. تا «بازار آپوس» و «سہ میخانہ» طرف امی پیشواز بمویدی. پولس کی اوشان بیدہ، خودای شوکر بوکودہ و اومیدوار بوستہ و قوت قلب بیگفتہ. ۱۶ وختی فارسہیم روم، پولس ایجازہ بدہیدی کی هر جا ان دیل خویہ زندگی بوکونہ، کی البتہ خودش خانہ میانی ایتا سربازم ان مواظب بہ.

پولس خو خدمات بشارتی روم میان شروع کونہ

۱۷ سه روز بو کی روم میانی ایسہیم، پولس روم پیلہ آدمان کی یوہودیان بید، دوخوادہ. وختی اوشان بمویدی، بوگفتہ: «ای براران، مر کی کاری بر ضد قوم و اداب و رسوم امی آباجداد نوکودہ بوم، اورشلیم میان دسگیر و تحویل رومیان بدہیدی. ۱۸ اوشان مر بیگفتیدی، جہ من بازجویی بوکودیدی و بخواستیدی مر آزاد کونید، چونکی گوناہی نوکودہ بوم کی سزاوار مرگ بیم. ۱۹ ولی یوہودیان می آزادی امرأ موخالفت بوکودیدی. ناچار بو بوستم کی قیصر جا دادخواہی بوکونم، البتہ نہ کی جہ یوہودیان اورشلیم کی می قوم ایسیدی، شکایتی بوکونم. ۲۰ ہسا شمر دوخوادم کی شمر بیدینم و بگم کی زنجیلی کی می دس دوستید ان و اسیہ کی من ایمان دارم مسیح موعود ظوہور بوکودہ.» ۲۱ اوشانم واگردستیدی بوگفتیدی: «امان ہیچ نامہیی جہ اونچی کی ترہ پیش بمو یوہودیہ جا دریافت نوکودیم و جہ ہیچ کودام براران یوہودی کی جہ اویہ بمویدی، نیشناوستیم کی بیگید تو کاری بوکودی یا گوناہی مرتکب بو بوستہ بی. ۲۲ خوشحال بیم اگہ تی جا بیشناویم و بدانیم کی تو چی فیکر کونی، چونکی بیشناوستیم مردوم، ہمہ جا جہ افرقی کی (مسیحی) نام دارہ، بدگوی کونیدی.»

۲۳ پس ایتاً روزَ تعیین بوکودید و مردومانَ زیادی پولسَ ورجاً بمویدی. اونم ایتاً صُب تا شب جَه خودا پادشایی اوشانَ ره گب بزه و سعی بوکوده جَه موسی کیتاب، تورات و بقیه پیغمبرانَ کیتاب کی راجع به عیسی مسیح پادشایی بینویشته بو، اوشانَ قانع بوکونه. ۲۴ بعضی جَه اوشانَ اونَ گبانَ قوبیل بوکودیدی و ایمانَ بأوردیدی، بعضی هم قوبیل نوکودیدی. ۲۵ هَطو کی همدیگرَ امرأ بحث کودن دیبید، خوآستید اویه ترکَ کونید کی پولسَ خو آخری گبانَ بزه و بوگفته: «روح القدس چی دوروست شیمی آبااجداداَ امرأ گب بزه بو و جَه زبانَ اشعیای نبی بفرمأسته بو. ۲۶ روح خودا او نبیَ بوگفته:

«بوشو اَ قومَ بوگو:

اشیمی گوشَ امرأ ایشناویدی ولی نفأمیدی،

شیمی چومانَ امرأ دینیدی ولی درک نوکونیدی.»

۲۷ چونکی اَ قومَ دیل سیاه دمرده،

غروزَ امرأ نخوآیدی قوبیل بوکونید؛

اوشانَ گوشانم سنگین بوسته،

خوشانَ چومانَ دؤستیدی،

کی نوکونه چیزی بدینید

و خوشانَ گوشانَ امرأ بیشناوید

و خوشانَ دیلَ امرأ بفأمید تا بازین واگردید کی من

اوشانَ شفا بدم.»*

۲۸ پولس بوگفته: «پس بدانید کی خودا اَ نجاتَ غیرَ یهودیانَ ره مهیا بوکوده و اوشانَ ایشناویدی.»

۲۹ وختی پولسَ خو گبانَ بزه، یهودیانَ کلَ گب زنان خوشانَ امرأ جر و بحث بوکودیدی و جَه اویه بوشویدی.

۳۰ پولسَ دو سالَ تومام خو خانه میان کی ایجاره بوکوده بو، زندگی کودی و هر کس کی شویی اونَ ورجاً، اونَ قوبیل کودی. ۳۱ اون شهمتَ امرأ، خودا پادشاییَ اوشانَ ره اعلام کودی و بدونَ هیچ مانعی، در موردَ عیسی مسیح خوداوند اوشانَ تعلیم دی.